

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συνοδεία
Ασυνόδευτων
Ανηλίκων
Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
Μεικτής Μάθησης

Κύριος πίνακας περιεχομένων

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα μεικτής μάθησης	3
Ενότητα 1: Ρόλος του εθελοντή	28
Ενότητα 2: Τα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων	61
Ενότητα 3: Υγεία και ευημερία	97
Ενότητα 4: Δραστηριότητες ένταξης	128
Ενότητα 5: Ενδυνάμωση	159

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of the license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Μεικτής Μάθησης

Πίνακας περιεχομένων

Γενική εισαγωγή	5
Τι εννοούμε με τον όρο μικτή μάθηση	8
Γιατί μικτή μάθηση	9
Σχεδιασμός μαθημάτων:	12
Προκαταρκτικές εκτιμήσεις	12
Στόχοι του έργου	13
Ομάδα-στόχος	14
Περιεχόμενο και στόχοι του μαθήματος	17
Διδακτική δομή	18
Οργάνωση μάθησης	20
Αξιολόγηση	25
Εκπαίδευση του εκπαιδευτή	26

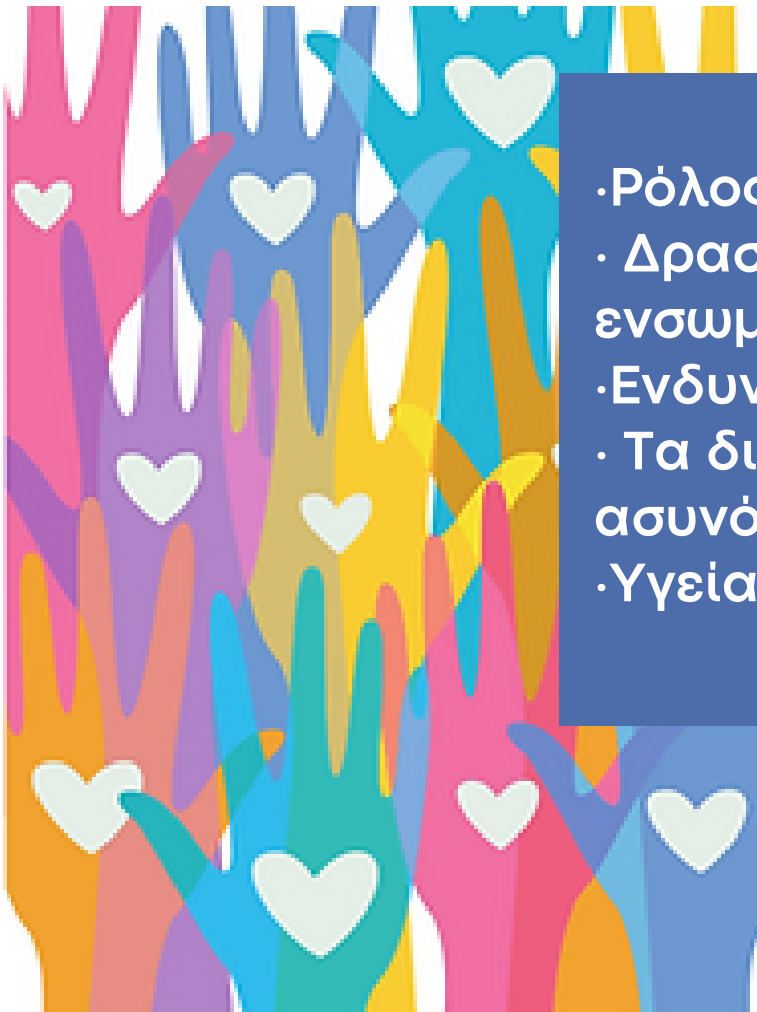
Συνοδεία Ασυνόδευτων Ανηλίκων

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Μεικτής Μάθησης Σας

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ Volume. Έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίξει εκπαιδευτές, εκπαιδευτές ενηλίκων, ΜΚΟ και ιδρύματα που θέλουν να εκπαιδεύσουν εθελοντές και επαγγελματίες που συνοδεύουν ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες. Βασίζεται στην πλατφόρμα μάθησης που έχει επίσης σχεδιαστεί από το Volume και το υλικό και τις ασκήσεις που περιέχει. Η πλατφόρμα λειτουργεί ως πρόγραμμα αυτοεκπαίδευσης και καλύπτει σημαντικά θέματα για την εργασία με ανήλικους πρόσφυγες σε 5 ενότητες:

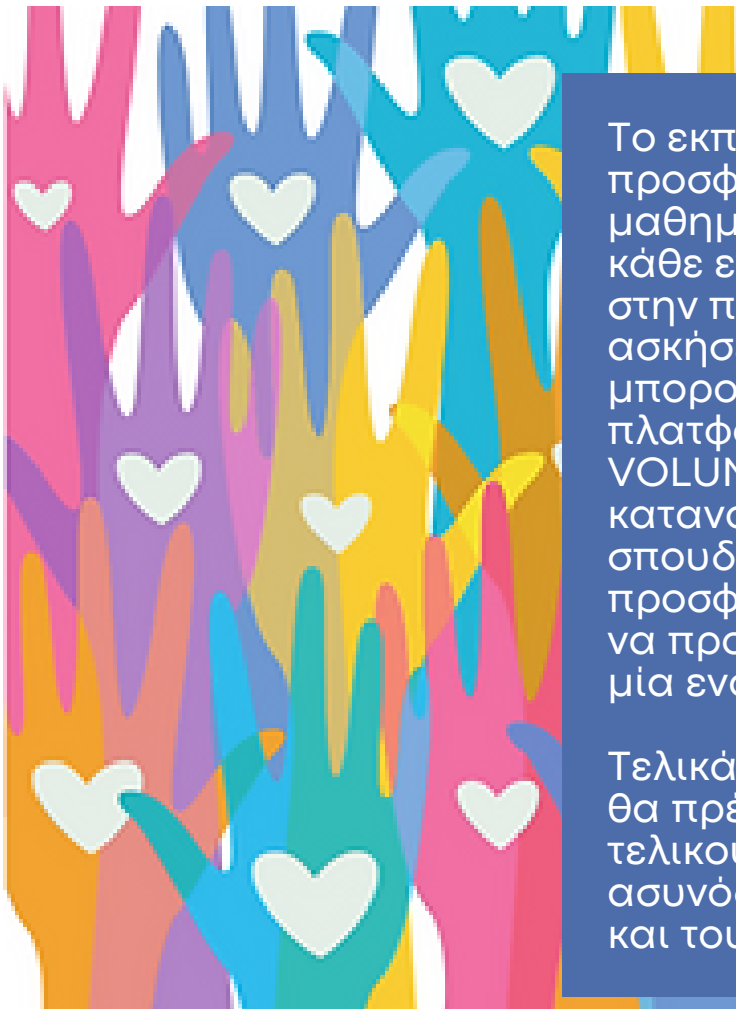
Οι 5 Ενότητες Σας

- Ρόλος του εθελοντή
- Δραστηριότητες ενσωμάτωσης
- Ενδυνάμωση
- Τα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων
- Υγεία και ευημερί

Τα υλικά της πλατφόρμας μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για εργαστήρια και μαθήματα, ειδικά αν αυτά διεξάγονται σε περιβάλλον μικτής μάθησης. Οι στόχοι του παρόντος προγράμματος σπουδών είναι αναλυτικά:

- να υποστηρίξει και να ενθαρρύνει προγράμματα κατάρτισης σε μορφή μικτής μάθησης για εθελοντές και επαγγελματίες που φροντίζουν νεαρούς πρόσφυγες - ειδικά για τα θέματα που αναφέρθηκαν παραπάνω
- παροχή βασικών εκτιμήσεων για το σχεδιασμό και την υλοποίηση μαθημάτων μικτής μάθησης.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσφέρει μια λεπτομερή πρόταση μαθημάτων σε 5 ενότητες. Οι στόχοι κάθε ενότητας μπορούν να βρεθούν στην περιγραφή των ενότητων. Οι ασκήσεις και το μαθησιακό υλικό μπορούν να βρεθούν κυρίως στην πλατφόρμα μάθησης του έργου VOLUME. Μπορεί κανείς να κατανοήσει αυτό το πρόγραμμα σπουδών ως μάθημα και μπορεί να προσφέρει όλες τις ενότητες, αλλά και να προσφέρει και να εφαρμόσει μόνο μία ενότητα.

Τελικά, αυτό το πρόγραμμα σπουδών θα πρέπει να είναι χρήσιμο για τους τελικούς δικαιούχους - τους ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες και τους συνοδούς τους.

Τι εννοούμε με τον όρο μικτή μάθηση;

Εν τω μεταξύ, υπάρχουν διαφορετικοί ορισμοί για τη μικτή μάθηση. Στο παρόν πρόγραμμα σπουδών, η μικτή μάθηση νοείται ως η "ανάμειξη δύο διαφορετικών μαθησιακών ρυθμίσεων" (βλ. Kerres 2002- Seufert et al. 2002, σσ. 22-23). Υπάρχουν φάσεις παρουσίας δια ζώσης και διαδικτυακές φάσεις, όπου η σχέση μεταξύ των δύο φάσεων παραμένει ανοικτή. Η πρακτική δείχνει ότι τουλάχιστον μία φάση παρουσίας δια ζώσης στην αρχή ενός μαθήματος και μία στο τέλος έχουν νόημα. (βλ. Reimer 2004)

Αυτό το πρόγραμμα σπουδών προϋποθέτει φάσεις παρουσίας δια ζώσης και φάσεις αυτοδιδασκαλίας με υλικό από την υπάρχουσα πλατφόρμα μάθησης (ασύγχρονη διαδικτυακή μάθηση), αλλά εξετάζει επίσης σύγχρονες διαδικτυακές μορφές, ιδίως εάν προβλέπεται διδασκαλία ή και μάθηση από ομοτίμους.

Γιατί μικτή μάθηση;

Ένα από τα μεγάλα πλεονεκτήματα της μικτής μάθησης είναι οι ευέλικτοι χρόνοι μάθησης. Οι συμμετέχοντες μπορούν να οργανώσουν τη μαθησιακή διαδικασία και το ρυθμό τους ατομικά. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για τους εθελοντές, καθώς συχνά συνδυάζουν τη δουλειά τους, την οικογένειά τους και την εργασία τους ως εθελοντές. Ένα σύστημα κατάρτισης που είναι πολύ χρονοβόρο και άκαμπτο συχνά δεν θα ήταν δυνατό. Επιπλέον, η ανεξαρτησία των ηλεκτρονικών φάσεων από την τοποθεσία που βρίσκονται αποτελεί πλεονέκτημα της μικτής μάθησης. Είναι δυνατόν να εκπαιδεύονται συμμετέχοντες που ζουν σε ορισμένη απόσταση ο ένας από τον άλλον χωρίς να χρειάζεται να ξοδεύουν πολύ χρόνο για να ταξιδέψουν.

Ωστόσο, η μικτή μάθηση προσφέρει επίσης πλεονεκτήματα για τους εκπαιδευτές. Τους είναι ευκολότερο να ανταποκριθούν στις διαφορετικές απαιτήσεις των συμμετεχόντων από ότι σε εκδηλώσεις που γίνονται αποκλειστικά δια ζώσης. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την ομάδα-στόχο των εθελοντών- πρόκειται για μια ομάδα που μπορεί να είναι αρκετά διαφορετική όσον αφορά την εκπαίδευσή της, τα κίνητρό της και πολλά άλλα. Η εξέταση της διδασκαλίας στο μάθημα προσφέρει περαιτέρω βοήθεια στην αντιμετώπιση των διαφορών στη μάθηση.

Γιατί μικτή μάθηση;

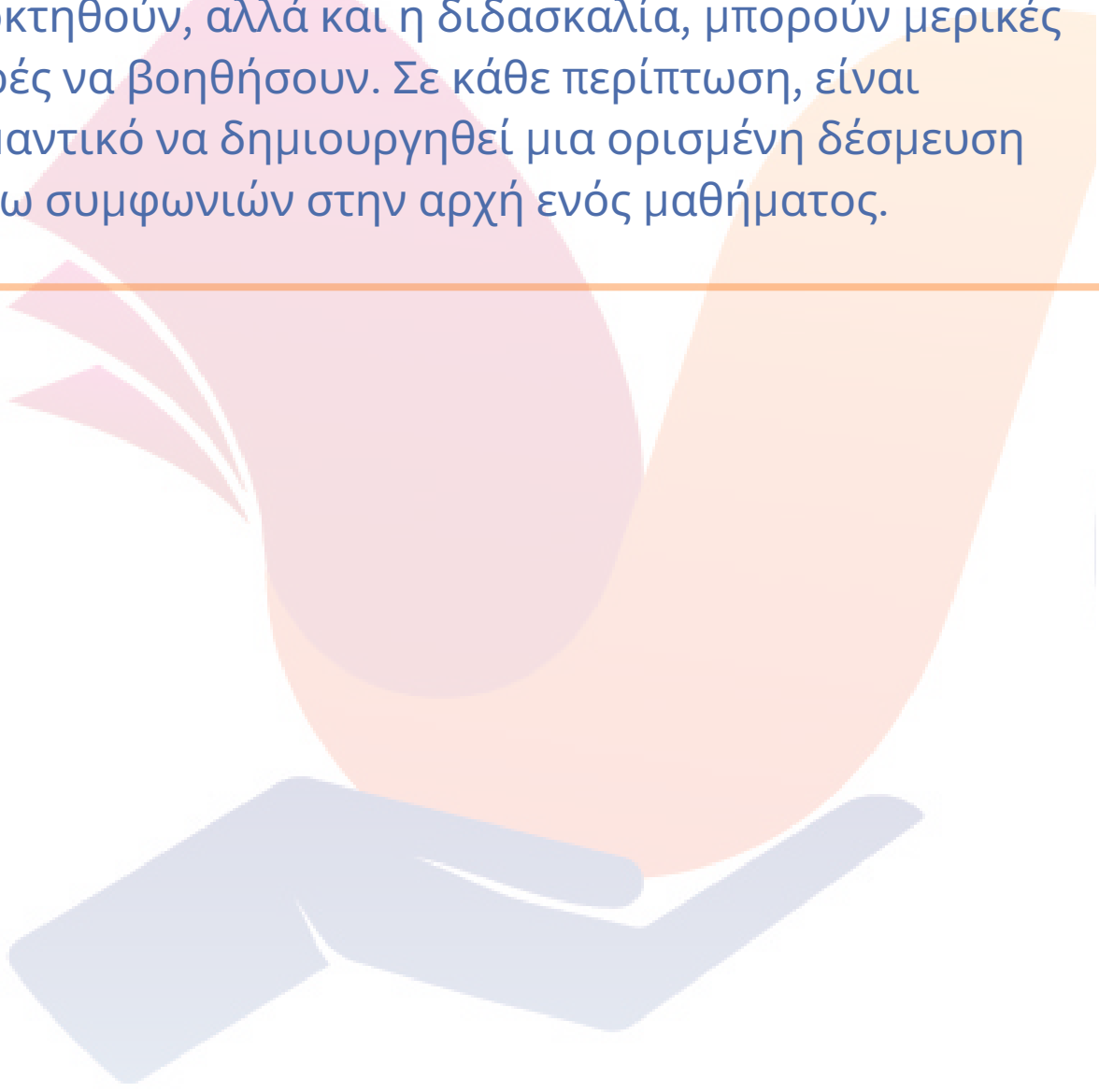
Η πλατφόρμα μάθησης, η οποία αποτελεί το βασικό μέσο για τις ασύγχρονες διαδικτυακές φάσεις, προσφέρει συνήθως καλά οργανωμένο υλικό, διαφορετικές μορφές μάθησης και εργαλεία. Το υλικό παραμένει συχνά διαθέσιμο και μετά τη λήξη του μαθήματος.

Η μικτή μάθηση δεν γίνεται χωρίς προϋποθέσεις. Οι συμμετέχοντες πρέπει να βρουν το δρόμο τους στην πλατφόρμα μάθησης, χρειάζονται τις τεχνικές προϋποθέσεις και θα πρέπει να είναι αρκετά ικανοί για αυτοοργανωμένη μάθηση.

Δύο από τα σοβαρότερα μειονεκτήματα που αναφέρονται στη βιβλιογραφία (βλ. Lynch 2004) σχετικά με τη μικτή μάθηση πρέπει να αναφερθούν εδώ. Η αυτοδιδασκαλία χρειάζεται κίνητρα, τα οποία μπορεί να χαθούν στις διαδικτυακές φάσεις. Ένας τρόπος για να αντιμετωπιστεί αυτό μπορεί να είναι η εργασία σε ομάδες συνομηλίκων, αλλά οι φάσεις παρουσίας δια ζώσης μπορούν επίσης να αποτελέσουν εκ νέου κίνητρο. Φυσικά, μπορεί κανείς να υποθέσει ότι οι συμμετέχοντες έχουν ισχυρό εσωτερικό κίνητρο. Θέλουν να βοηθήσουν τους νέους τους όσο το δυνατόν περισσότερο. Εάν αποδειχθεί ότι οι ενότητες είναι χρήσιμες για αυτό, θα είναι ευκολότερο για τους συμμετέχοντες να διατηρήσουν τα κίνητρά τους.

Γιατί μικτή μάθηση;

Η εμπειρία δείχνει ότι είναι επίσης πιο δύσκολο να δημιουργηθούν δεσμευτικές ρυθμίσεις μάθησης στη μικτή μάθηση. Τα πιστοποιητικά που μπορούν να αποκτηθούν, αλλά και η διδασκαλία, μπορούν μερικές φορές να βοηθήσουν. Σε κάθε περίπτωση, είναι σημαντικό να δημιουργηθεί μια ορισμένη δέσμευση μέσω συμφωνιών στην αρχή ενός μαθήματος.

Σχεδιασμός του μαθήματος

Προκαταρκτικές εκτιμήσεις

Όπως κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα, ένα μάθημα μικτής μάθησης απαιτεί σχεδιασμό. Σημαντικά στοιχεία αυτού του σχεδιασμού είναι (βλ. Kerres 2002)

1. Στόχοι του έργου
 2. Ομάδα-στόχος
 3. Μαθησιακό περιεχόμενο και στόχοι
 4. Διδακτική δομή
 5. Οργάνωση της μαθησιακής διαδικασίας
 6. Αξιολόγηση
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

1. Στόχοι του έργου

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσδιορίζει στόχους σε διάφορα επίπεδα. Ωστόσο, ο οργανισμός που θα το υλοποιήσει θα πρέπει να συμφωνήσει σχετικά με τους συγκεκριμένους στόχους του.

Οι ακόλουθες κατευθυντήριες ερωτήσεις θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες:

- Τι ελπίζει να επιτύχει ο οργανισμός μέσω αυτής της μορφής μάθησης;
 - Πρέπει να εξυπηρετεί την αύξηση της αποτελεσματικότητας/αποδοτικότητας, την αύξηση της ευελιξίας, τη διδακτική καινοτομία, την ανάπτυξη νέων μορφών μάθησης;
 - Σε ποιο βαθμό το έργο αυτό μπορεί να συμβάλει στην αύξηση των ικανοτήτων του οργανισμού;
 - Σε ποιο βαθμό η εφαρμογή του προγράμματος σπουδών θα μπορούσε να βοηθήσει στη βελτίωση των συνοδών των εθελοντών και των επαγγελματιών μακροπρόθεσμα;
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

2. Ομάδα-στόχος

Η ομάδα-στόχος είναι σαφής: εθελοντές και επαγγελματίες που φροντίζουν ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες. Φυσικά, η κατάρτιση μπορεί να ενδιαφέρει και άλλες οργανώσεις και εμπειρογνώμονες που ασχολούνται με το θέμα.

Ωστόσο, είναι σημαντικό να υπάρχει σαφής εικόνα των αναμενόμενων συμμετεχόντων για κάθε μάθημα - ηλικία, φύλο, περιφερειακή κατανομή και προηγούμενη εμπειρία στη συνοδεία προσώπων, αλλά και σε συγκρίσιμες μορφές μαθημάτων.

Σχεδιασμός του μαθήματος

2. Ομάδα-στόχος

Οι ερωτήσεις σχεδιασμού που σχετίζονται με την ομάδα-στόχο θα μπορούσαν να είναι:

- Ποιος χρονικός προϋπολογισμός είναι διαθέσιμος για τη συμμετοχή της ομάδας στόχου;
 - Πόσο υψηλή είναι η ικανότητα αυτοοργάνωσης της συγκεκριμένης ομάδας στόχου;
 - Είναι η ομάδα-στόχος πολύ ετερογενής; Μπορεί να προκύψουν προβλήματα από αυτό; Ποιες πιθανές λύσεις προσφέρονται στο εικονικό περιβάλλον μάθησης;
 - Ποια είναι τα κίνητρα των ατόμων αυτής της ομάδας στόχου; Τι μπορεί/πρέπει να συμβάλει η διδακτική υποστήριξη και ο σχεδιασμός του μαθησιακού περιβάλλοντος στην παρακίνηση των συμμετεχόντων; Είναι επιθυμητές ή όχι οι κοινωνικές διεργασίες μεταξύ των συμμετεχόντων και των ομάδων; Είναι τέτοιες διαδικασίες χρήσιμες ή μάλλον επιζήμιες για την παρακίνηση των συμμετεχόντων;
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

2. Ομάδα-στόχος

Οι ερωτήσεις σχεδιασμού που σχετίζονται με την ομάδα-στόχο θα μπορούσαν να είναι:

- Πόσο καλή είναι η γνώση προσανατολισμού των συμμετεχόντων; Είναι σε θέση να συσχετιστούν με το περιεχόμενο της εκδήλωσης ή χρειάζονται πρόσθετη υποστήριξη με τη μορφή πληροφόρησης, καθοδήγησης, συμβουλευτικής κ.λπ. για όλους/κάποιους από αυτούς;
 - Ποια μέσα χρησιμοποιούν τακτικά οι συμμετέχοντες; Τι εξοπλισμό διαθέτουν; Ποιες γνώσεις και δεξιότητες διαθέτουν για τη χρήση των διαφόρων μέσων και ποια προηγούμενη εμπειρία έχουν από αυτά τα μέσα και τη διαδικτυακή μάθηση γενικότερα; Ποιες θετικές/αρνητικές εμπειρίες είχαν; Ποιες είναι οι στάσεις τους;
 - Ποια είναι η ικανότητα των συμμετεχόντων να αντιμετωπίσουν πιθανά προβλήματα (τεχνικά προβλήματα, μαθησιακές δυσκολίες); Ποια υποστήριξη μπορεί/πρέπει να δοθεί από το περιβάλλον φροντίδας ή μάθησης; Πώς μπορούν να ενημερωθούν οι φροντιστές, ο διοργανωτής, οι εκπαιδευτικοί; Ποια εργαλεία παρέχονται (διαδικτυακή διαβούλευση, διαδικτυακή συμβουλευτική, συζήτηση); " (Πρβλ. Bremer 2019, σ. 21)
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

3. Περιεχόμενο και στόχοι διδασκαλίας

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, σε συνδυασμό με την πλατφόρμα μάθησης, παρέχει τόσο περιεχόμενο όσο και στόχους. Ωστόσο, μας είναι σαφές ότι η εστίαση και ο τρόπος εφαρμογής θα είναι διαφορετικοί για τους οργανισμούς υλοποίησης. Αυτό είναι μια θετική πτυχή, διότι οι οργανισμοί που χρησιμοποιούν γνωρίζουν καλύτερα την ομάδα-στόχο τους.

Σχεδιασμός του μαθήματος

4. Διδακτική δομή

Η δομή μιας μικτής μορφής μάθησης βασίζεται επίσης σε ορισμένες διδακτικές έννοιες και θεωρίες μάθησης. Τα δομημένα μαθήματα βασίζονται στην προγραμματισμένη μάθηση, στα τεστ και στις ασκήσεις και διερευνάται το μαθησιακό επίπεδο του εκπαιδευόμενου και προτείνονται νέες μαθησιακές ενότητες ανάλογα. Οι συγγραφείς βλέπουν την πρόοδο της μάθησης του μαθητή και προτείνουν ανάλογα περαιτέρω κλάδους.

Ωστόσο, μια τέτοια προσέγγιση θα ήταν λιγότερο παραγωγική για τον στόχο και την ομάδα-στόχο αυτού του προγράμματος σπουδών. Πρόκειται για τον προβληματισμό, την επίλυση προβλημάτων και την ενεργό επεξεργασία πληροφοριών. Η γνωστικιστική ή εποικοδομητική προσέγγιση της μάθησης φαίνεται πιο ελπιδοφόρα εδώ. Αυτό σημαίνει επίσης ότι αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην αυτοοργάνωση των μαθητών - όπως αποδεικνύεται και από τις προτεινόμενες διαδικασίες αυτοαξιολόγησης των μαθητών. Παρ' όλα αυτά, προτείνουμε μια γραμμική δομή εντός των ενοτήτων και θεωρούμε επίσης ότι είναι σκόπιμο να δουλέψει κανείς τις ενότητες πλήρως, αλλά το πώς θα συνδέσει κανείς τις ενότητες μεταξύ τους και το αν θέλει να περάσει από όλες τις ενότητες παραμένει επίσης πλήρως στα χέρια των συμμετεχόντων στην πρότασή μας.

Σχεδιασμός του μαθήματος

4. Διδακτική δομή

Βασικά, οι ακόλουθες διδακτικές αρχές εφαρμόζονται:

- Σύνδεση με τις προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες των συμμετεχόντων. Αυτές θα πρέπει να ενεργοποιούνται συνειδητά και να αντανακλώνται στη μαθησιακή διαδικασία.
 - Εξέταση των δικών σας νοητικών μοντέλων σε διάφορα θέματα εργασίας με πρόσφυγες. Οι δικές μας υποθέσεις και "πεποιθήσεις" θα πρέπει να έρθουν στη συνείδηση και να αμφισβητηθούν οι επιπτώσεις τους.
 - Οι προβληματικές περιοχές που εξετάζονται πρέπει να αντιμετωπίζονται όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικά και ολιστικά.
 - Σε αυτή την εργασία με τις δικές μας εμπειρίες και στην αντιπαράθεση με νέες πληροφορίες, δεν πρόκειται πρωτίστως για το λάθος και το σωστό, αλλά για την επίλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη νέων προοπτικών. Ως εκ τούτου, η πρόοδος της μάθησης δεν μετριέται με τεστ και ανατροφοδότηση των λαθών.
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

5. Οργάνωση της μάθησης

Στο παρόν εκπαιδευτικό πρόγραμμα, καθορίζουμε ένα χρονοδιάγραμμα των φάσεων παρουσίας δια ζώσης και με απόσταση. Οι φάσεις εξ αποστάσεως είναι ασύγχρονες, οι φάσεις παρουσίας δια ζώσης είναι πρόσωπο με πρόσωπο. Ανάλογα με την περίπτωση, τα στοιχεία αυτά μπορούν να συμπληρωθούν από διδασκαλία και μάθηση από ομότιμους.

Ο καταμερισμός των εργασιών στα μαθήματα δια ζώσης και σε διαδικτυακές φάσεις μπορεί να ακολουθήσει διαφορετικές λογικές. Κάποιος μπορεί να χρησιμοποιήσει τις δια ζώσης συνεδρίες για τη μεταφορά νέων γνώσεων και τις φάσεις εξ αποστάσεως με σκοπό την εφαρμογή και την πρακτική εξάσκηση.

Ωστόσο, είναι αμφίβολο κατά πόσον είναι σκόπιμη η αποκλειστική χρήση της "παρουσίας" με μεγαλύτερες ενότητες διαλέξεων. Θα μπορούσε επίσης να οργανωθεί διαφορετικά, δηλαδή οι εκπαιδευόμενοι να προετοιμάζουν τις φάσεις της παρουσίας δια ζώσης, να μελετούν το πληροφοριακό υλικό και να χρησιμοποιούν τη φάσεις παρουσίας για ερωτήσεις, συζητήσεις και το ερώτημα πώς θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν βέλτιστα αυτή τη γνώση. Αυτό θα ήταν επωφελές, διότι οι φάσεις παρουσίας δια ζώσης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για διαπροσωπική επικοινωνία.

Σχεδιασμός του μαθήματος

5. Οργάνωση της μάθησης

Σε κάθε περίπτωση, η φάση παρουσίας δια ζώσης πρέπει να εκπληρώνει τους ακόλουθους στόχους:

- Γνωριζόμαστε μεταξύ μας.
 - Εισαγωγή στην πλατφόρμα και το χειρισμό της.
 - Διευκρίνιση των δυνατοτήτων τεχνικής και περιεχομένου υποστήριξης στο στάδιο της εξ αποστάσεως διδασκαλίας μέχρι και τη διδασκαλία
 - Προαιρετικός σχηματισμός ομάδων συνομηλίκων ή συστημάτων φίλων
 - Διαχείριση χρόνου
 - Ρυθμίσεις
 - Εισαγωγή στο θέμα
 - Κίνητρο για μάθηση
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

5. Οργάνωση της μάθησης

Για τη φάση της απόστασης, είναι σημαντικό να σκεφτείτε προσεκτικά τις εργασίες. Δεδομένου ότι οι εκπαιδευτικοί δεν μπορούν να δουν τους συμμετέχοντες όταν τους δίνουν μια εργασία μέσω διαδικτύου και, επομένως, δεν μπορούν να καταλάβουν από τα σήματα της γλώσσας του σώματος αν μια εργασία έχει γίνει κατανοητή, είναι σημαντικό να διατυπωθεί η εργασία με σαφήνεια.

Ακόμα και σε σενάρια μικτής μάθησης όπου η εργασία έχει ανακοινωθεί προφορικά, έχει νόημα να ανακοινώνεται ξανά με σαφήνεια μια εργασία στο διαδίκτυο, καθώς οι συμμετέχοντες συχνά ξεχνούν ή δεν απορροφούν κάποιες πληροφορίες.

Σχεδιασμός του μαθήματος

5. Οργάνωση της μάθησης

Ακολουθεί ένας μικρός κατάλογος ελέγχου για την ηλεκτρονική παροχή εργασιών:

- Σαφής, ξεκάθαρη διατύπωση
 - Ανακοινώνετε πάντα τις εργασίες σε ένα συγκεκριμένο μέσο, πάντα με τον ίδιο τρόπο.
 - Ανακοινώστε εργασίες σε καθορισμένες ώρες (π.χ. πάντα τις Πέμπτες), εάν είναι απαραίτητο, επίσης καθορισμένες ημέρες ως προθεσμίες.
 - Καθορίστε την κοινωνική μορφή με την οποία πρέπει να ολοκληρωθεί η εργασία: Ατομική, ομαδική ή εργασία ζεύγους
 - Δώστε μια σαφή προθεσμία για την ολοκλήρωση της εργασίας.
 - Αναφέρετε τον μέσο χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της εργασίας για λόγους προσανατολισμού.
 - Αποσαφηνίστε τα συνημμένα/υλικά εργασίας (καθοδηγητικό κείμενο, σύνδεσμοι, προγράμματα μάθησης, ερευνητική εργασία,...)
 - Ένδειξη της δυνατότητας και διευθέτηση για περαιτέρω ερωτήσεις
 - Ένδειξη της μορφής του σχολιασμού ή της περαιτέρω διαδικασίας σχετικά με τις ολοκληρωμένες εργασίες.
 - Ένδειξη δεσμευτικού χαρακτήρα (τι θα συμβεί αν δεν ολοκληρώσω την εργασία;)
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

5. Οργάνωση της μάθησης

Μια ανάθεση για τη φάση της απόστασης πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- Εισαγωγή
 - Περιγραφή εργασίας
 - Προαιρετικές περαιτέρω ερωτήσεις (ερωτήσεις βοήθειας)
 - Στόχος
 - Χρονοδιάγραμμα
-

Σχεδιασμός του μαθήματος

6. Αξιολόγηση

Κατά τον καθορισμό των στόχων του έργου, ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση θα πρέπει επίσης να καθορίσει τους στόχους και τις διαδικασίες της αξιολόγησης. Όσον αφορά την αξιολόγηση της μαθησιακής προόδου των συμμετεχόντων, στο πρόγραμμα σπουδών προτείνονται μέθοδοι αυτοαξιολόγησης. Σύμφωνα με τις διδακτικές αρχές που αναφέρθηκαν παραπάνω, θεωρούμε ότι η αξιολόγηση θα πρέπει να χρησιμεύει για την αξιολόγηση της προόδου της μαθησιακής διαδικασίας και όχι για την αξιολόγηση των προϊόντων.

Για το έργο και την ομάδα-στόχο αυτού του μαθήματος, θεωρούμε χρήσιμη την αυτοαξιολόγηση, η οποία μπορεί ενδεχομένως να επεκταθεί και με ανατροφοδότηση από τους καθηγητές και τους άλλους συμμετέχοντες στο μάθημα. (Πρβλ. Koehne 2005)

Σχεδιασμός του μαθήματος

7. Εκπαίδευση του εκπαιδευτή

Δεν θα πρέπει να αγνοηθεί ότι προβλήματα μπορούν επίσης να προκύψουν στη μικτή μάθηση - όπως ήδη αναφέρθηκε παραπάνω, εξασφαλίζοντας τα κίνητρα των συμμετεχόντων, αλλά και τον δεσμευτικό χαρακτήρα της συμμετοχής ή της εκπλήρωσης των καθηκόντων στη φάση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Για να αντιμετωπιστούν αυτά -αλλά και άλλα προβλήματα που σχετίζονται με το περιεχόμενο- αυτής της μορφής μάθησης, απαιτείται εκπαίδευση της ομάδας, διότι η έλλειψη εμπειρίας και τεχνογνωσίας της ομάδας στη συνοδεία ατόμων στη μικτή μάθηση περιγράφεται στη βιβλιογραφία ως ο μεγαλύτερος παράγοντας κινδύνου της μικτής μάθησης. (Πρβλ. Hofmann 2019)

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πέντε ενότητες

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Μεικτής Μάθησης

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενότητα 1
Ρόλος του εθελοντή

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
Μεικτής Μάθησης

Πίνακας περιεχομένων

Μαθησιακοί στόχοι	30
Επισκόπηση της διαδικασίας της ενότητας	31
Φάση παρακολούθησης 1 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1	32
Φάση παρακολούθησης 2 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2	35
Φάση παρακολούθησης 3	38
Περιεχόμενο κατάρτισης	39

Μαθησιακοί στόχοι

Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να:

- Αποσαφηνίσουν το ρόλο τους ως εθελοντές έναντι του ανηλίκου και άλλων βασικών προσώπων/φορέων
 - Προσδιορίσουν τους βασικούς τομείς παρέμβασης στην εργασία με έναν ανήλικο
 - Γνωρίζουν πώς να οικοδομήσετε μια σχέση εμπιστοσύνης με έναν ανήλικο
 - Διαχειριστούν τις διαφορετικών προσδοκίες σε μια τέτοια σχέση
 - Γνωρίζουν τις στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων
 - Βρουν το κατάλληλο τέλος σε μια σχέση εθελοντή-μικρού όταν χρειάζεται.
-

Επισκόπηση της διαδικασίας της ενότητας

Φάση παρακολούθησης 1: Γνωριμία και έναρξη μαθημάτων

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Φάση παρακολούθησης 2: Εξέταση του θέματος του εθελοντισμού- υποστήριξη για την επιτυχή εμπλοκή εθελοντών με ανηλίκους

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Φάση παρακολούθησης 3: Εξέταση των μεθόδων για την υποστήριξη της εθελοντικής δέσμευσης των ανηλίκων. Ολοκλήρωση του μαθήματος.

Ολοκλήρωση του μαθήματος.

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Γνωριμία με τους συμμετέχοντες και τα κίνητρά τους	Αμοιβαία παρουσίαση σε ζεύγη	./.
Επισκόπηση του περιεχομένου του μαθήματος	Εισαγωγή / ερωτήσεις	Επισκόπηση περιεχομένου, πλατφόρμα μάθησης
Αντίδραση και προσδοκίες των συμμετεχόντων	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Διευκρίνιση του χρονοδιαγράμματος, των προθεσμιών, του τέλους των μαθημάτων	Εισαγωγή / ερωτήσεις	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Παρουσίαση της πλατφόρμας μάθησης	Εισαγωγή	Πλατφόρμα μάθησης

Φάση παρακολούθησης 1

Content	Method	Materials/means
<p>Παρουσίαση της δυνατότητας εργασίας σε ομάδες ή ζεύγη</p> <p>Επεξήγηση των πλεονεκτημάτων της δυνατότητας περαιτέρω ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις εργασίες στη φάση της απόστασης, καθώς και περαιτέρω δυνατότητες ανταλλαγής απόψεων με συμμετέχοντες σε παρόμοιες καταστάσεις.</p> <p>Συγκρότηση ομάδων/ζευγών</p>	<p>Εισαγωγή: Παρουσίαση των ευκαιριών ανταλλαγής στη φάση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης</p>	<p>Παρουσίαση</p>
<p>Η ανάδειξη της εμπειρίας των συμμετεχόντων: Οι συμμετέχοντες αναφέρουν τις προηγούμενες εμπειρίες τους από την ενασχόλησή τους με ανήλικους πρόσφυγες, ιδίως από την άποψη της υγιεινής διαβίωσης και τις χαρές και τις λύπες αυτής της εργασίας.</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>	<p>./.</p>
<p>Εργασίες για την εξ αποστάσεως φάση 1: επεξήγηση καθηκόντων και διευκρίνιση ερωτήσεων</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>	<p>Flip chart or board / cards</p>

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Εργασία #1	Εργασία #2	Εργασία #3	Εργασία #4
<p>Διαβάστε την εισαγωγή του μαθήματος 1 στην πλατφόρμα ("Ο ρόλος των εθελοντών") και σημειώστε πού συμφωνείτε, πού διαφωνείτε και τι δεν καταλαβαίνετε.</p>	<p>Συμπληρώστε τη λίστα ελέγχου του μαθήματος 1 / δράση. Αναστοχαστείτε τα αποτελέσματα (όπως στο μάθημα 1 / αναστοχασμός): ατομικά ή με άλλον συμμετέχοντα από την κατάρτιση.</p>	<p>Διαβάστε την εισαγωγή στο μάθημα 2 στην πλατφόρμα ("Διαχείριση των προσδοκιών"). Ολοκληρώστε την άσκηση του μαθήματος 2 / δράση (Φύλλο εργασίας "Διαχείριση προσδοκιών"). Αναλογιστείτε τα αποτελέσματα ατομικά ή με έναν συμμαθητή σας. Μην ξεχάσετε να κρατήσετε σημειώσεις.</p>	<p>Διαβάστε την εισαγωγή στο μάθημα 3 στην πλατφόρμα ("Οικοδόμηση εμπιστοσύνης").</p>

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Πώς αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες τα εργασιακά καθήκοντα 1-4;	Ανατροφοδότηση, π.χ. μέσω μιας άσκησης. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων, μπορείτε επίσης να εργαστείτε για λίγο σε μικρές ομάδες / ζεύγη	Ανάλογα με την άσκηση/ μέθοδο ανατροφοδότησης
Αποσαφήνιση των ανοικτών ερωτημάτων της εργασίας 1-4	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart / πίνακας για ανοιχτές ερωτήσεις
Μάθημα 3 / Οικοδόμηση εμπιστοσύνης: Εισαγωγή στο θέμα	Εισαγωγή	Παρουσίαση
Ποιος θα μπορούσε να είναι ένας καλός τρόπος για να οικοδομήσετε εμπιστοσύνη σε έναν ανήλικο;	Συζήτηση στην ολομέλεια	Αυτοκόλλητες σημειώσεις ή κάρτες / πίνακας
Αναστοχασμός σχετικά με τις δραστηριότητες οικοδόμησης εμπιστοσύνης	Εργασία σε μικρές ομάδες	./.
Μάθημα 4 / Όρια στην εθελοντική δέσμευση: Εισαγωγή στο θέμα, πιθανές δραστηριότητες	Εισαγωγή	Παρουσίαση

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Τι πιστεύουν οι συμμετέχοντες ότι γνωρίζουν οι ανήλικοι για το ρόλο των εθελοντών; Πώς θέλουν να τους βλέπει ένας ανήλικος;	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Ανταλλαγή ενδιάμεσων αποτελεσμάτων / προβληματισμός σχετικά με την πορεία	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Εργασίες για τη φάση 2 εξ αποστάσεως: επεξήγηση καθηκόντων και διευκρίνιση ερωτήσεων	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Εργασία #5	Εργασία #6	Εργασία #7	Εργασία #8
<p>Διαβάστε την εισαγωγή στο μάθημα 5 σχετικά με την πλατφόρμα ("μεροληψία"). Σχεδιάστε έναν χάρτη του μυαλού: Πώς επηρεάζουν τα τρίτα μέρη τη σχέση σας με έναν ανήλικο; Πώς μπορώ να διασφαλίσω ότι ο ανήλικος λαμβάνει την απαραίτητη υποστήριξη που δικαιούται;</p>	<p>Διαβάστε την εισαγωγή στο μάθημα 6 στην πλατφόρμα ("επίλυση συγκρούσεων"). Ποιες στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων γνωρίζετε/εφαρμόζατε ήδη από πριν;</p>	<p>Φανταστείτε μια σύγκρουση που έπρεπε να επιλύσετε με κάποιον άλλο στο παρελθόν. Τι λειτούργησε καλά; Τι θα κάνατε διαφορετικά;</p>	<p>Διαβάστε την εισαγωγή στο μάθημα 7 στην πλατφόρμα ("Αντιμετώπιση του ρατσισμού, των διακρίσεων και των προκαταλήψεων").</p> <p>Ολοκληρώστε την άσκηση του μαθήματος 7 / δράση ("Τι βλέπετε;")</p> <p>Αναστοχαστείτε τα αποτελέσματα ατομικά ή με έναν συμμαθητή σας. Μην ξεχάσετε να κρατήσετε σημειώσεις.</p> <p>Φέρτε τα αποτελέσματα της ατομικής σας εργασίας στην επόμενη φάση συμμετοχής.</p>

Φάση παρακολούθησης 3

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Πώς αντιμετωπίσαν οι συμμετέχοντες τις εργασίες 5-8;	Ανατροφοδότηση, π.χ. μέσω μιας άσκησης. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων, μπορείτε επίσης να εργαστείτε για λίγο σε μικρές ομάδες / ζεύγη	Ανάλογα με την άσκηση/ μέθοδο ανατροφοδότησης
Αποσαφήνιση των ανοικτών ερωτήσεων της εργασίας 5-8	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart / πίνακας για ανοιχτές ερωτήσεις
Μάθημα 8 / Τερματισμός της εκούσιας σχέσης με ανήλικο: Εισαγωγή στο θέμα	Εισαγωγή	Presentation
Πώς θα μπορούσαμε να τερματίσουμε την εκούσια σχέση με έναν ανήλικο με θετικό τρόπο;	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Αυτοαξιολόγηση ή δοκιμή	Εργασία ατομικά ή σε ζεύγη	Έντυπα
Αξιολόγηση μαθημάτων	Συζήτηση στην ολομέλεια	
Τελικές δηλώσεις, μελλοντική επικοινωνία	Συζήτηση στην ολομέλεια	Έντυπα, πιστοποιητικά

Περιεχόμενο κατάρτισης

Επισκόπηση περιεχομένου:

Σε αυτή την ενότητα, θα μάθετε για το πώς οι εθελοντές μπορούν να βρουν και να καθορίσουν το ρόλο τους στην εργασία τους, ώστε να ανταποκριθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις απαιτήσεις των ασυνόδευτων ανηλίκων που χρειάζονται υποστήριξη, καθώς και για τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της εθελοντικής δέσμευσης. Η ενότητα αποτελείται από μια γενική εισαγωγή στο θέμα, ένα γλωσσάριο βασικών όρων, θεματικές αναφορές με πρακτικά παραδείγματα, ασκήσεις και ερωτήσεις για την αυτοαξιολόγηση της επιτυχίας της μάθησης.

Επισημαίνεται ότι η νομική υποστήριξη των ανηλίκων, ειδικά όσον αφορά τους νόμους και τις διαδικασίες μετανάστευσης και ασύλου, απαιτεί κατά κανόνα ειδικά προσόντα. Εάν επιδιώκετε να επιλύσετε νομικά ζητήματα, σας συνιστούμε να αναζητήσετε μια εξειδικευμένη ομάδα ή ένα δικηγόρο κοντά σας.

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα σας βοηθήσει να:

- Να αποσαφηνίσετε το δικό σας ρόλο ως εθελοντής απέναντι στον ανήλικο και σε άλλα πρόσωπα/φορείς-κλειδιά
- Να προσδιορίσετε τους βασικούς τομείς παρέμβασης κατά την εργασία με έναν ανήλικο
- Να γνωρίζετε για το πώς να οικοδομήσετε μια σχέση εμπιστοσύνης με έναν ανήλικο
- Να διαχειρίζεστε τις διαφορετικές προσδοκίες σε μια τέτοια σχέση
- Να γνωρίζετε στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων
- Να βρίσκετε το κατάλληλο τέλος στη σχέση εθελοντή-ανηλίκου όταν χρειάζεται.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Εισαγωγή:

Όντας συναισθηματικά επιβαρυνμένοι από τον αποχωρισμό από την οικογένειά τους και τραυματισμένοι από τις εμπειρίες που βίωσαν στη χώρα τους και κατά τη διάρκεια της φυγής του, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι είναι χρειάζονται προστασία. Στη χώρα υποδοχής, θα πρέπει να βρουν το δρόμο τους σε μια κυρίως διαφορετική κουλτούρα με ξένη γλώσσα και να αντιμετωπίσουν τις πολύ περίπλοκες διαδικασίες των διαφόρων αρχών. Μερικές φορές τα συμπτώματα ενός μη θεραπευμένου τραύματος γίνονται αναγνωρίσιμα πίσω από τη συχνά χαρούμενη και γεμάτη αυτοπεποίθηση αυτοπαρουσίαση των νέων, οδηγώντας σε συγκρουσιακές καταστάσεις. Γι' αυτό οι ασυνόδευτοι ανήλικοι χρειάζονται την υποστήριξη ανθρώπων που υπερασπίζονται τα συμφέροντά τους.

Οι εθελοντές είναι σε θέση να ανοίξουν το δρόμο για τους ανηλίκους: βοηθώντας τους να λύσουν το ζήτημα της άδειας παραμονής, να βρουν την κατάλληλη στέγαση και ιατρική περίθαλψη, καθώς και το σχολείο και ευκαιρίες κατάρτισης. Με την εθελοντική σας δέσμευση, θα συμβάλλετε στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή των μέτρων πρόνοιας για νέους.

Οι συνοδευόμενοι ανήλικοι συχνά χρειάζονται και καθοδήγηση. Πολλοί από αυτούς αντιμετωπίζουν παρόμοιες δυσκολίες με τους ασυνόδευτους ανηλίκους, ιδίως όταν το/τα συνοδευτικό/ά πρόσωπο/α - που μπορεί να είναι γονείς ή άλλοι συγγενείς - δυσκολεύεται/ονται να εκπληρώσει/ουν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του/τους. Εάν είστε εθελοντής που υποστηρίζει συνοδευόμενο ανήλικο, θα διαπιστώσετε ότι οι διαφορές μεταξύ ασυνόδευτων και ορισμένων συνοδευόμενων ανηλίκων είναι λιγότερο εμφανείς από ό,τι θα περίμενε κανείς σε πρώτο στάδιο.

Οι νέοι έρχονται αντιμέτωποι με αλλαγές κατά τη διάρκεια της εφηβείας. Αυτό σημαίνει ότι οι εθελοντές συνοδεύουν και υποστηρίζουν τους νέους στην ανάπτυξη της ταυτότητάς τους. Συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει ότι παρέχεται στους νέους ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορούν να δοκιμάσουν νέους ρόλους και να μάθουν να συμβιβάζουν διαφορετικές - εν μέρει πολιτισμικά καθορισμένες - κατακερματισμένες ταυτότητες. Οι εθελοντές μπορούν επίσης να αναλάβουν διαφορετικούς ρόλους ή να εξελιχθούν σε αυτούς τους ρόλους σκόπιμα ή ακούσια, όπως π.χ.: πατρική/μητρική φιγούρα, παρηγορητής, πρότυπο, εκτεταμένο χέρι της Πρόνοιας των νέων και πολλά άλλα. Είναι απαραίτητο για τον εθελοντή να είναι ξεκάθαρος σχετικά με τον δικό του ρόλο και να αμφισβητεί συνεχώς αυτόν τον ρόλο, καθώς και τη σχέση του με τον ανήλικο.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1ο: Έναρξη εργασίας ως εθελοντής

Πληροφορίες:

Πριν αρχίσετε να εργάζεστε ως εθελοντής, θα πρέπει να προσπαθήσετε να διευκρινίσετε τα κίνητρά σας και σε ποια δέσμευση στοχεύετε. Υπάρχουν διάφοροι τύποι εθελοντικής δέσμευσης. Μπορεί να κυμαίνονται από την καθοδήγηση μιας θεατρικής ομάδας σε ένα κέντρο υποδοχής ασυνόδευτων ανηλίκων, την υποστήριξη με την εργασία στο σπίτι ή τη δράση ως επίσημος κηδεμόνας.

Μπορεί να είναι μια πρόσκληση για job shadowing ως μεμονωμένη δράση, εβδομαδιαία συνάντηση σε ένα πρόγραμμα καθοδήγησης ή να συνοδεύεται ένα νέο άτομο για χρόνια και έτσι να γίνει "κάπως οικογένεια". Το κίνητρό σας μπορεί να είναι "ο αγώνας κατά της αδικίας" ή η θέληση "να φροντίσετε κάποιον που βρίσκεται σε δυστυχία". Μπορεί να εργάζεστε για μια ΜΚΟ όπως ένα συμβούλιο προσφύγων ή για τις αρχές που χειρίζονται τη διαδικασία ασύλου. Όσο πιο ξεκάθαρος είστε σχετικά με το είδος της δέσμευσης που θέλετε να προσφέρετε, τόσο το καλύτερο είναι για εσάς και τον πιθανό προστατευόμενό σας.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1ο: Έναρξη εργασίας ως εθελοντής

Δράση:

Το αντίθετο του καλού είναι η καλή πρόθεση. Αν θέλετε να ασχοληθείτε για τους πρόσφυγες και με τους πρόσφυγες, προετοιμαστείτε καλά για τη δέσμευση απαντώντας στον εαυτό σας σε μερικές ερωτήσεις εκ των προτέρων.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις από το συνημμένο φύλλο εργασίας ως λίστα ελέγχου:

- Πόσο χρόνο μπορώ και θέλω να αφιερώσω; Πόσο καιρό θα είμαι σε θέση να δεσμευτώ; Είμαι σε θέση να εμπλακώ καθόλου; (Δουλειά, σπουδές, μετεγκατάσταση, ασθένεια κ.λπ.)
- Τι φέρνω στο τραπέζι, τι μπορώ να κάνω, ποια είναι τα δυνατά μου σημεία;
- Ποια είναι τα όριά μου; Ποιες είναι οι αδυναμίες μου, τι μπορώ και τι δεν θέλω να κάνω;
- Τι χρειάζομαι για να μπορέσω να εμπλακώ καλά; Ποιος μπορεί να μου το δώσει αυτό;
- Προτιμώ να εργάζομαι σε μια οργανωμένη δομή, όπου έχω ένα συμβόλαιο ή σε μια αυτοοργανωμένη ομάδα, η οποία μου δίνει την ελευθερία να καθορίζω την εμπλοκή μου;
- Η καταγωγή, η γλώσσα, η θρησκεία, το καθεστώς ασύλου ή το φύλο του ανηλίκου παίζουν ρόλο στη δέσμευσή μου;
- Είναι σημαντικό για μένα να μιλάω με τους ανηλίκους για τον ρόλο μου, τον ρόλο τους και τη σχέση μας;

(Συνημμένο: Φύλλο εργασίας "Λίστα ελέγχου για να ξεκινήσουμε")

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1ο: Έναρξη εργασίας ως εθελοντής

Αναστοχασμός:

- Γιατί θέλω να βοηθήσω; Ποιος είναι ο στόχος της δέσμευσής μου;
- Τι πραγματικά σημαίνει για μένα η βοήθεια/ αλληλεγγύη/ υποστήριξη/ δέσμευση;
- Τι περιμένω από τον εαυτό μου, από τους ανθρώπους που θέλω να βοηθήσω και από τους άλλους υποστηρικτές; Ευγνωμοσύνη;
- Τι προσδοκίες έχουν οι άνθρωποι από εμένα; Μπορώ να τις αντιμετωπίσω;
- Τι θα περίμενα από τη δέσμευσή μου στη θέση ενός πρόσφυγα;

Έχει διαφορά αν εργάζεστε για τη φύση ή για τους ανθρώπους. Η προθυμία να σκεφτείτε αυτά και άλλα ερωτήματα είναι μια καλή προϋπόθεση για επιτυχημένη, βιώσιμη και ξεκάθαρη δέσμευση σε επίπεδο ματιού.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Διαχείριση των προσδοκιών

Πληροφορίες:

Εργαζόμενος ως εθελοντής θα αντιμετωπίσετε διαφορετικές προσδοκίες. Πρώτον, στη σχέση μεταξύ εσάς και του ανηλίκου. Αυτή θα επηρεαστεί από διάφορους παράγοντες π.χ. από την ηλικία και μπορεί έτσι να κυμαίνεται μεταξύ του ρόλου ενός φίλου, ενός μεγαλύτερου αδελφού, ενός πατέρα έως μια σχέση παππού. Τα μικρότερα παιδιά μπορεί να περιμένουν μια πιο συναισθηματική επαφή από ό,τι οι νεαροί ενήλικες.

Ο οργανισμός για τον οποίο εργάζεστε ή στον οποίο εργάζεστε έχει επίσης προσδοκίες. Η σχέση μεταξύ εθελοντών και επαγγελματιών είναι σημαντική για μια καλή συμμετοχή. Όσο πιο ξεκάθαρες είναι οι προσδοκίες και από τις δύο πλευρές, τόσο πιο εύκολο είναι να αποφευχθούν υπερβολικές απαιτήσεις, διαφωνίες ή απογοητεύσεις.

Επιπλέον, διάφορα άτομα ή οργανισμοί μπορεί να επηρεάσουν το περιβάλλον της εμπλοκής σας, όπως οι αρχές, οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι εκπαιδευτικοί, η οικογένειά σας, η οικογένεια του ανηλίκου στη χώρα καταγωγής, άλλοι εθελοντές και πολλοί άλλοι ακόμη. Βοηθά να είστε ξεκάθαροι σχετικά με το τι αναμένεται από εσάς και ποιες είναι οι προσδοκίες σας για να βρείτε τη σωστή θέση στην εμπλοκή σας.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Διαχείριση των προσδοκιών

Δράση:

Η άσκηση αυτή βοηθά να αποσαφηνίσετε τις διαφορετικές προσδοκίες που αντιμετωπίζετε κατά τη διάρκεια της εθελοντικής σας δέσμευσης. Ένα πρώτο βήμα είναι να ταξινομήσετε με ποιους έχετε να κάνετε και πόσο σημαντικοί είναι. Αφού συμπληρώσετε το φύλλο εργασίας, μπορείτε να σκεφτείτε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι προσδοκίες των εταίρων με τους οποίους έχω να κάνω;
- Μπορώ να ανταποκριθώ στις προσδοκίες των προσώπων ή των οργανώσεων που έχουν μεγάλη σημασία για μένα;

Αναστοχασμός:

- Έχετε επίγνωση των διαφορετικών προσδοκιών που αντιμετωπίζετε κατά τη διάρκεια της εργασίας σας ως εθελοντής;
- Βρίσκονται αυτές οι προσδοκίες σε ισορροπία ή είναι κάποιες πολύ ισχυρές ή πολύ εβδομαδιαίες;
- Θέλετε να αλλάξετε κάτι;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Οικοδόμηση εμπιστοσύνης

Πληροφορίες:

Πολλοί νέοι έχουν βιώσει διαταραχές σχέσεων και κατάχρηση εμπιστοσύνης πριν και κατά τη διάρκεια της πτήσης τους, γεγονός που προκαλεί δυσκολίες στη σύναψη νέων σχέσεων και στην εμπιστοσύνη σε άλλους. Επιπλέον, η έλλειψη ελέγχου της ίδιας της ζωής έχει σημαντικό αντίκτυπο στην προσωπική ανάπτυξη ενός ανηλίκου και στην ικανότητα να αντιμετωπίζει τα προβλήματα με αυτοκαθοριζόμενο τρόπο. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τις αρχές και όχι από τον ίδιο οδηγούν συχνά σε ανασφάλεια και στην αίσθηση ότι ελέγχεται από άλλους. Η μακρά περίοδος αναμονής για την έκδοση απόφασης στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου και ο φόβος της απόρριψης καθορίζουν επίσης την αβεβαιότητα για τις δικές τους μελλοντικές προοπτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, ένα πρώτο βήμα για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης είναι η εξήγηση του ρόλου σας ως εθελοντή στο νεαρό άτομο. Ειδικά στην αρχή της παραμονής στην Ευρώπη με ελάχιστη ή καθόλου γλωσσική ικανότητα ένας ανήλικος δεν μπορεί εύκολα να ξεχωρίσει ποιος είστε. Μπορεί να είστε κάποιος από το γραφείο μετανάστευσης, την υπηρεσία πρόνοιας νέων ή κοινωνικός λειτουργός από ΜΚΟ. Μπορεί να έχετε τη δυνατότητα να επιβάλλετε κυρώσεις που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο το δικαίωμα παραμονής. Για να διασκεδάσετε αυτούς τους φόβους είναι σημαντικό να οικοδομήσετε μια σχέση εμπιστοσύνης. Εξηγώντας τον ρόλο σας, δεν πρέπει να δημιουργείτε προσδοκίες που δεν μπορείτε να ικανοποιήσετε. Η εμπειρία, ότι είστε αξιόπιστος και αξιόπιστη είναι το κλειδί για την οικοδόμηση σχέσης.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Οικοδόμηση εμπιστοσύνης

Δράση:

Η εύρεση του σωστού τρόπου οικοδόμησης εμπιστοσύνης με έναν ανήλικο εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως η ηλικία του, το πολιτισμικό του υπόβαθρο, η προσωπική του ανάπτυξη και πολλά άλλα::

- Ρωτήστε τον ανήλικο με τον οποίο συνεργάζεστε τι θα μπορούσε να τον/την ενδιαφέρει και μοιραστείτε μια δραστηριότητα, όπως π.χ. μια μέρα στον ζωολογικό κήπο, έναν ποδοσφαιρικό αγώνα, κτλ.
- Το να μαγειρέψετε μαζί θα μπορούσε επίσης να είναι μια καλή ευκαιρία για μια αμοιβαία δραστηριότητα οικοδόμησης εμπιστοσύνης χωρίς να γίνεται πολύ προσωπική από την άποψη της ιδιωτικής ζωής και με λιγότερες επιβαρύνσεις από την άποψη της γλώσσας.
- Η οπτική επαφή κατά την άμεση επικοινωνία μπορεί να είναι υποστηρικτική για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, αλλά μπορεί επίσης να θεωρηθεί δυσάρεστη ανάλογα με το εκάστοτε πολιτισμικό υπόβαθρο. - Θα βρείτε πολλές ασκήσεις οικοδόμησης εμπιστοσύνης στο διαδίκτυο, κατάλληλες για διαφορετικές ηλικίες, γλωσσικές δεξιότητες και πολλά άλλα.

Αναστοχασμός:

- Ρωτήστε τον εαυτό σας ποιος πιστεύετε ότι θα ήταν ένας καλός τρόπος να οικοδομήσετε εμπιστοσύνη σε ένα ξένο άτομο.
- Σκεφτείτε ότι βρίσκεστε στην κατάσταση ενός ανηλίκου. Τι πιστεύετε ότι θα έκανε ιδιαίτερα δύσκολο για έναν ανήλικο να οικοδομήσει εμπιστοσύνη;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Εγγύτητα και απόσταση στην εθελοντική δέσμευση

Πληροφορίες:

Η εγγύτητα και η απόσταση είναι δύο λέξεις-κλειδιά στις σχέσεις. Ως εθελοντής μια κάποια εγγύτητα με τους νέους που φροντίζετε είναι προϋπόθεση για ένα επιτυχημένο έργο. Αν θέλετε να συνοδεύσετε έναν νεαρό πρόσφυγα πρέπει να υπάρχει μια ανθρώπινη σχέση. Από την άλλη πλευρά, η ικανότητα να "διατηρείς απόσταση" και να "αποστασιοποιείσαι" είναι βασικό μέρος μιας "επαγγελματικής" στάσης. Επαγγελματική σημαίνει σε αυτό το πλαίσιο ότι είστε σε θέση να εξετάσετε συνειδητά τη σχέση μεταξύ εσάς και των ανηλίκων. Ότι αναλογίζεστε την επιρροή που μπορεί να έχουν η συμπεριφορά και οι ενέργειές σας στο νεαρό άτομο. Από τη σκοπιά των νεαρών προσφύγων, η σχέση και η εγγύτητα με τους εθελοντές, ειδικά στην περίπτωση των ασυνόδευτων νέων, είναι μία από τις λίγες κοινωνικές επαφές σε έναν οικογενειακό αστερισμό. Οι νέοι εκφράζουν μια σαφή ανάγκη για σταθερούς έμπιστους, οι οποίοι τους προσφέρουν ασφάλεια και προσανατολισμό. Στην εργασία με νέους πρόσφυγες, η ικανότητα να επιτρέπεται η εγγύτητα παίζει καθοριστικό ρόλο και πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη όταν αντιμετωπίζεται το ζήτημα της απόστασης. Υπάρχουν όρια της εθελοντικής δέσμευσης.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Εγγύτητα και απόσταση στην εθελοντική δέσμευση

Δράση:

Τα προβλήματα και οι τύχες των προσφύγων δεν αφήνουν τους εθελοντές ασυγκίνητους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να σκεφτείτε τις πτυχές της εγγύτητας και της απόστασης:

- Ακούστε τον εαυτό σας: Αν παρατηρήσετε ότι ορισμένες πτυχές (όπως οι τραυματικές εμπειρίες του ανηλίκου) σας αγχώνουν, πρέπει να στηρίξετε τον εαυτό σας. Δεν πρέπει επίσης να υποτιμάται η δευτερογενής τραυματοποίηση. Μερικές φορές βοηθάει να μιλήσετε γι' αυτό με άλλα άτομα που εμπλέκονται. Σε δύσκολες περιπτώσεις, η εποπτεία μπορεί να είναι μια επιλογή.
- Μιλήστε με τους νεαρούς πρόσφυγες που υποστηρίζετε. Αποφασίστε από κοινού τι είναι επιθυμητό και δυνατό. Όπως σε κάθε σχέση, είναι σημαντικό να συμφωνήσετε σε ορισμένους κανόνες.
- Δεν πειράζει να θέσετε όρια: Δεν υπάρχει ηθική υποχρέωση να είστε πάντα διαθέσιμοι όλη την ώρα. Για παράδειγμα, μπορείτε να διευκρινίσετε ότι μπορείτε να φέρετε μόνο ορισμένους χρονικούς πόρους, είστε διαθέσιμοι μόνο ορισμένες ημέρες ή μπορείτε να αναλάβετε μόνο ορισμένα καθήκοντα.
- Μην κάνετε τα πάντα μόνοι σας: Αφιερώστε χρόνο για να γνωρίσετε τα συμβουλευτικά κέντρα και τα άλλα συστήματα υποστήριξης. Στη συνέχεια θα έχετε τη δυνατότητα να αναθέσετε ορισμένες ανησυχίες.

Αναστοχασμός:

- Τι πιστεύετε ότι γνωρίζουν οι ανήλικοι για το ρόλο των εθελοντών;
- Πιστεύετε ότι οι εθελοντές γίνονται αντιληπτοί ως φίλοι ή ως κοινωνικοί λειτουργοί ή τι άλλο;
- Πώς θα θέλατε να σας βλέπουν οι ανήλικοι;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 5: Μεροληψία

Πληροφορίες:

Οι νεαροί πρόσφυγες βρίσκονται σε μια ακραία ένταση μεταξύ δύο συστημάτων που έχουν αντιφατικές προσδοκίες από αυτούς. Ενώ το σύστημα παιδικής και νεανικής πρόνοιας ενισχύει και αναμένει την ατομική ευθύνη, το δίκαιο ασύλου και διαμονής εμποδίζει μια ανεξάρτητη ζωή μέχρι να εξασφαλιστεί το δικαίωμα παραμονής και αναμένει κυρίως την τήρηση στενά καθορισμένων κανόνων.

Το αίσθημα αποξένωσης στο δίκαιο ασύλου και διαμονής λειτουργεί συνεπώς αντίθετα προς τον στόχο της ανεξάρτητης διαβίωσης στο πλαίσιο της πρόνοιας των νέων. Αυτό μπορεί να ξεπεραστεί μόνο μέσω της διαφάνειας και της επικοινωνίας των δικαιωμάτων του ατόμου ως βασικών παραγόντων της πραγματικής συμμετοχής.

Μερικές φορές, ο εθελοντής πρέπει να μεσολαβεί σε μια τέτοια κατάσταση μεταξύ των συμφερόντων του ανηλίκου και των κρατικών αρχών. Παρόλο που πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στους ανήλικους νέους να ενεργούν σε σχέση με τις δικές τους μελλοντικές προοπτικές, τελικά αυτό είναι συχνά στη διακριτική ευχέρεια της εκάστοτε αρχής. Το παραμικρό παραστράτημα μπορεί να τιμωρηθεί με την παρακράτηση της άδειας παραμονής και της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την απασχόληση. Αυτό έρχεται συχνά σε αντίθεση με την ανάγκη παροχής υπηρεσιών ένταξης με υψηλό κίνητρο και ταχύτητα. Ως εθελοντής μπορείτε να υποστηρίξετε τον ανήλικο σε αυτή την προοπτική. Οι νεαροί πρόσφυγες έχουν δικαιώματα, αλλά δεν είναι πάντα εύκολο να τα αποκτήσουν, ιδίως αν δεν είστε εξοικειωμένοι με τις νομικές και διοικητικές ρουτίνες. Μπορείτε να είστε εσείς αυτός που θα βοηθήσει τον ανήλικο μέσα από το σύστημα και να σταθείτε στο πλευρό του. Μεροληψία με αυτόν τον τρόπο σημαίνει να βοηθήσετε τους νεαρούς πρόσφυγες να αποκτήσουν το δικαίωμα που δικαιούνται να έχουν.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 5: Μεροληψία

Δράση:

Προσδιορίστε τα συμφέροντα του εαυτού σας, του ανηλίκου και άλλων ενδιαφερομένων, π.χ. σχεδιάζοντας έναν χάρτη σκέψης. Μπορείτε να βρείτε παραδείγματα για χάρτες μυαλού στο διαδίκτυο.

- Πώς επηρεάζουν τα τρίτα μέρη τη σχέση σας;
- Πώς μπορώ να υποστηρίξω τον ανήλικο να λάβει την υποστήριξη που χρειάζεται και την οποία δικαιούται;

Αναστοχασμός:

- Ποιες είναι οι δομές και τα πλαίσια που μπορούν να αποτελέσουν πρόκληση για τους νέους πρόσφυγες;
- Έχω αρκετές γνώσεις σχετικά με αυτά τα συστήματα (π.χ. σχολεία, υγειονομική περίθαλψη) ή υπάρχει κενό γνώσεων;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 6: Επίλυση συγκρούσεων

Πληροφορίες:

Συγκρούσεις και αντιφάσεις στη διαδικασία ωρίμανσης και ενσωμάτωσης είναι φυσιολογικές. Οι παιδαγωγοί και οι εθελοντές πρέπει να τις αντιμετωπίζουν και να μην απέχουν από αυτές λόγω υπερβολικής ταύτισης με τους νέους. Κατά τη διάρκεια της προσφυγιάς τους, οι ανήλικοι έχουν συχνά αναπτύξει στρατηγικές επιβίωσης και έχουν αναλάβει ρόλους και καθήκοντα που πρέπει να αντικατασταθούν από άλλους ρόλους και να μετατραπούν σε νέες ικανότητες στη χώρα υποδοχής. Αυτό οδηγεί συχνά σε συγκρούσεις με τον κοινωνικό τους περίγυρο - συμπεριλαμβανομένων των εθελοντών που προσπαθούν να τους βοηθήσουν στην ανάπτυξή τους.

Ο χειρισμός των συγκρούσεων είναι το πρώτο βήμα για την επίλυση των συγκρούσεων. Η επίλυση μιας σύγκρουσης εξαρτάται από την προθυμία του ισχυρότερου μέρους να κάνει την πρώτη κίνηση. Πρόκειται για την επίδειξη εκτίμησης για το ενδιαφέρον του άλλου, τη διερεύνηση των λόγων και των αναγκών για ορισμένη συμπεριφορά και την κρίση των συνεπειών με δίκαιο τρόπο. Στη συνέχεια η προσοχή μεταφέρεται στις δικές του εκτιμήσεις και τα δικά του συναισθήματα. Συνήθως, ο εθελοντής ως το μεγαλύτερο και πιο έμπειρο άτομο θα είναι το ισχυρότερο μέρος. Έτσι, η πρωτοβουλία θα πρέπει να αναληφθεί από αυτόν/αυτήν, π.χ. μέσω της δημιουργικής επίλυσης συγκρούσεων ή της μη βίαιης επικοινωνίας.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 6: Επίλυση συγκρούσεων

Δράση:

Όταν θέλετε να συζητήσετε μια σύγκρουση δεν είναι καλή ιδέα να ξεκινήσετε με κατηγορίες όπως "Πώς μπόρεσες να το κάνεις αυτό!". Πολύ συχνά αυτό οδηγεί σε μηχανισμούς άμυνας όπως η αιτιολόγηση, η απόσυρση ή η επιθετικότητα.

Ένας καλός τρόπος για να εισαγάγετε ένα θέμα είναι να στείλετε μηνύματα I-messages. Τα μηνύματα "εγώ" ή οι δηλώσεις "εγώ" είναι ισχυρισμοί σχετικά με τα συναισθήματα, τις πεποιθήσεις, τις αξίες κ.λπ. του ατόμου που μιλάει, που εκφράζονται γενικά ως πρόταση που αρχίζει με τη λέξη "εγώ" και αντιδιαστέλλονται με τα "μηνύματα "εσύ" ή τις "δηλώσεις "εσύ", που συχνά αρχίζουν με τη λέξη "εσύ" και επικεντρώνονται στο πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται ο συνομιλητής. Εστιάζουν στο προσωπικό επίπεδο και στον αντίκτυπο στο πρόσωπο που στέλνει το μήνυμα. Το φύλλο εργασίας θα σας βοηθήσει να εξασκηθείτε στο πώς να βρίσκετε τα κατάλληλα Εγώ-μηνύματα.

(Συνημμένο: Φύλλο εργασίας: μηνύματα I)

Αναστοχασμός:

Ο εκνευρισμός και οι συγκρούσεις είναι φυσιολογικές. Μπορούν να θεωρηθούν ως ευκαιρία για μάθηση και γνωριμία μεταξύ μας:

- Πώς αντιμετωπίζω τις συγκρούσεις και τις παρεξηγήσεις;
- Πώς τα αντιμετωπίζει ο ανήλικος;
- Σε ποιον μπορούμε να μιλήσουμε αν αντιληφθούμε συγκρούσεις ή παρεξηγήσεις;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 7: Αντιμετώπιση του ρατσισμού, των διακρίσεων και των προκαταλήψεων

Πληροφορίες:

Η εργασία σου με ένα ανήλικο άτομο μπορεί να επηρεαστεί από ρατσισμό, διακρίσεις και προκαταλήψεις μπορούν να επηρεάσουν την εργασία σας με έναν ανήλικο με διάφορους τρόπους: Από τη μία πλευρά, ο νέος θα έρθει αντιμέτωπος με την απόρριψη λόγω προκαταλήψεων ή ρατσιστικών συμπεριφορών. Αυτό μπορεί να απευθύνεται στον τρόπο που μοιάζει, στη χώρα καταγωγής, στον "ξένο" πολιτισμό ή στις γλωσσικές δεξιότητες. Είναι σημαντικό να υποστηριχθεί ο ανήλικος σε μια τέτοια κατάσταση. Από την άλλη πλευρά, εσείς ως κάποιος που έχει μεγαλώσει στην Ευρώπη έχετε εκτεθεί σε στερεότυπα που είναι κοινά στις κοινωνίες μας. Αυτό μπορεί να είναι η αναφορά στην Αφρική ως χώρα, αν και είναι ήπειρος, η αναφορά ότι "όλοι οι άνθρωποι από το χψ είναι έτσι" ή ότι κάποιος "που έχει θρησκεία χψ δεν ταιριάζει στην κοινωνία και τον πολιτισμό μας".

Το πρώτο βήμα είναι να συνειδητοποιήσει κανείς τις στάσεις, τη συμπεριφορά ή τη γλώσσα που κάνει διακρίσεις και έχει μάθει. Το δεύτερο βήμα είναι να βοηθηθεί ο ανήλικος στην αντιμετώπιση των διακρίσεων που αντιμετωπίζει. Θα πρέπει να παίρνετε αυτές τις εμπειρίες στα σοβαρά και να μην προσπαθείτε να τις μειώσετε με εξηγήσεις όπως "δεν το έκανε επίτηδες". Αν μπορέσετε να δημιουργήσετε μια ασφαλή ατμόσφαιρα, μπορείτε να αντιμετωπίσετε τις διακρίσεις, τον ρατσισμό και τις προκαταλήψεις με τους νέους. Η εστίαση θα πρέπει να είναι στο τι χρειάζεται για να αντιμετωπιστούν αυτές οι εμπειρίες και να αναπτυχθούν στρατηγικές για την αντιμετώπισή τους. Οι νέοι πρόσφυγες συχνά δεν γνωρίζουν, ότι οι διακρίσεις και ο ρατσισμός είναι παράνομες στις κοινωνίες μας και υπάρχει νομοθεσία εναντίον τους.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 7: Αντιμετώπιση του ρατσισμού, των διακρίσεων και των προκαταλήψεων

Δράση:

Άσκηση: Τι βλέπω;

Αυτή η άσκηση μπορεί να είναι ένας αναστοχασμός για τον εαυτό σας ή μπορεί επίσης να γίνει μαζί με νεαρούς πρόσφυγες. Είναι σημαντικό να μην κοιτάξετε την επόμενη σελίδα/φύλλο πριν απαντήσετε στις ερωτήσεις και στις 3 εικόνες.

Τι βλέπεις;

Pictures and exercise with permission from: Grönheim et al. (2021): Arbeiten mit unbegleiteten und begleiteten jungen Geflüchteten

Εικόνα 1: Αυτός είναι ο Πωλ. Ο Πωλ είναι 29 ετών και έχει γεννηθεί στη Γερμανία (Ιταλία...) Ζει μαζί με την οικογένειά του στην Κολωνία. Οι παππούδες του ήρθαν από την Γκάνα στη Γερμανία. Ο Πωλ δεν έχει άλλους συγγενείς στην Γκάνα. Έχει τη γερμανική υπηκοότητα.

Εικόνα 2: Αυτός είναι ο Χασάν. Ο Χασάν ήταν ένας επιτυχημένος ποδοσφαιριστής. Κέρδιζε σημαντικά τουρνουά μαζί με την ομάδα του. Πριν από δύο χρόνια, ο Χασάν είχε ένα τροχαίο ατύχημα και από τότε χρησιμοποιεί αναπηρικό καροτσάκι.

Εικόνα 3: Αυτή είναι η Ρίτα. Η Ρίτα είναι χριστιανή. Φοράει κασκόλ επειδή κάνει κρύο, όχι για θρησκευτικούς λόγους.

Ερωτήσεις για αμοιβαία συζήτηση:

- Γιατί ο Πωλ περιγράφεται ως "μαύρος" αλλά η Ρίτα δεν περιγράφεται ως "λευκή";
- Γιατί αναφέρεται το αναπηρικό καροτσάκι, αλλά παραλείπεται ότι ένα άλλο άτομο δεν το χρησιμοποιεί;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 7: Αντιμετώπιση του ρατσισμού, των διακρίσεων και των προκαταλήψεων

Αναστοχασμός:

- Πότε συνειδητοποιήσατε για πρώτη φορά ότι έχετε "χρώμα δέρματος";
- Κατά τη γνώμη σας, ποια προνόμια έχετε λόγω του "χρώματος του δέρματος", του διαβατηρίου ή της καταγωγής σας;
- Είναι ο ρατσισμός για εσάς ένα περιθωριακό φαινόμενο ή ένα πρόβλημα στη μέση της κοινωνίας;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 8: Τερματισμός της εκούσιας σχέσης με ανήλικο

Πληροφορίες:

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους η εργασία ως εθελοντής τελειώνει. Μπορεί να συνδέονται με εσάς ως άτομο. Μπορεί να έχετε μια νέα δουλειά, η οποία δεν σας δίνει τον απαραίτητο χρόνο για να ασχοληθείτε. Μετακομίζετε σε άλλη πόλη, αρρωσταίνετε ή δεν μπορείτε να τα βρείτε πια με τον καθοδηγούμενό σας. Άλλοι λόγοι συνδέονται με το εξωτερικό. Ο ανήλικος μεταφέρεται σε άλλο μέρος, το εθελοντικό πρόγραμμα στο οποίο εργάζεστε κλείνει ή ο νεαρός πρόσφυγας ενηλικιώνεται και στέκεται στα δικά του/της πόδια.

Όλες αυτές οι καταστάσεις απαιτούν διαφορετικές λύσεις και θα πρέπει να εξεταστούν μαζί με την οργάνωση ή την ομάδα για την οποία εργάζεστε και τους νέους στους οποίους έχετε δεσμευτεί. Γενικά, ο ανήλικος είναι πιο ευάλωτος από εσάς σε μια τέτοια κατάσταση και αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να οργανώσετε κάποιου είδους μετάβαση. Αυτό μπορεί να είναι ένας άλλος εθελοντής, μια ομάδα συνομηλίκων ή κάποιος από το δικό σας δίκτυο που μπορεί να αναλάβει το έργο σας.

Ένας ευχάριστος λόγος για τον τερματισμό της εργασίας ως εθελοντής θα πρέπει να αναφερθεί στο τέλος: Ο νεαρός πρόσφυγας γίνεται μέρος του κοινωνικού σας δικτύου. Δεν εργάζεστε πια μαζί του, αλλά τον συναντάτε, όπως συναντάτε άλλους γνωστούς και φίλους.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 8: Τερματισμός της εκούσιας σχέσης με ανήλικο

Δράση:

Όταν σκέφτεστε να αποφασίσετε να σταματήσετε να εργάζεστε ως εθελοντές, μπορείτε να σκεφτείτε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους θέλω να σταματήσω τη δέσμευσή μου; Μπορώ να αλλάξω αυτές τις καταστάσεις και θέλω να τις αλλάξω;
- Πώς επηρεάζει η απόφασή μου άλλους ανθρώπους, ιδίως τον/τους ανήλικο/ους για τον/τους οποίο/ους είμαι μέντορας;
- Υπάρχουν δυνατότητες να αποφύγω τις αρνητικές συνέπειες για τον/την καθοδηγούμενο/η μου; Από ποιον μπορώ να ζητήσω υποστήριξη;

Αναστοχασμός:

- Έχω ειρήνη με τον εαυτό μου ή κρατάω κακία και μνησικακία σε κάποιον;
- Τι έμαθα από την εμπειρία μου ως εθελοντής;
- Θα δεσμευόμουν ξανά ως εθελοντής; Αν ναι, υπάρχουν πράγματα που θα άλλαζα την επόμενη φορά;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Ερωτήσεις για αυτοαξιολόγηση

- Είμαι κατανοητός σχετικά με τον δικό μου ρόλο ως εθελοντής απέναντι στον ανήλικο;
- Είμαι σαφής σχετικά με τις διαφορετικές προσδοκίες στη σχέση μου με τον ανήλικο;
- Είμαι προετοιμασμένος να ενεργήσω απέναντι σε άλλα βασικά πρόσωπα / θεσμικά όργανα;
- Γνωρίζω τους βασικούς τομείς παρέμβασης στην εργασία με έναν ανήλικο;
- Είμαι προετοιμασμένος να οικοδομήσω μια σχέση εμπιστοσύνης με έναν ανήλικο;
- Γνωρίζω πώς να αντιμετωπίζω τον ρατσισμό / τις ρατσιστικές συμπεριφορές, πώς αναστοχάζομαι τη δική μου συμπεριφορά;
- Έχω αποκτήσει στρατηγικές για την επίλυση συγκρούσεων;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Ταινία τεκμηρίωσης (30min) από την εκπομπή της γερμανικής περιφερειακής τηλεόρασης NDR "Helfer in Hamburg: Der Pate für Flüchtlinge" (Βοηθός στο Αμβούργο: Ο μέντορας για τους πρόσφυγες): Όλα ξεκίνησαν πριν από περίπου έξι χρόνια σε μια δομή φιλοξενίας προσφύγων με ασυνόδευτους πρόσφυγες. Εκεί ο Άξελ γνώρισε τον Σαχάμπ, ένα Αφγανό αγόρι που ήταν ντροπαλό εκείνη την εποχή. Με τη βοήθεια του Άξελ, ο Σαχάμπ έμαθε γερμανικά, αποφοίτησε από το σχολείο και ολοκλήρωσε μια μαθητεία ως βοηθός οδοντίατρου. Τώρα κάνει αίτηση για τη γερμανική υπηκοότητα. Η ταινία δείχνει ότι τα αδύνατα πράγματα γίνονται δυνατά χάρη σε έναν παθιασμένο χορηγό και το μεγάλο του δίκτυο. Στη γερμανική γλώσσα με γερμανικούς υπότιτλους /διατίθεται αυτόματη μετάφραση σε άλλες γλώσσες: <https://www.youtube.com/watch?v=Ny8jkNgMgeg>
- Nerea González Méndez de Vigo / Johanna Karpenstein / Franziska Schmidt: Junge Geflüchtete auf dem Weg in ein eigenverantwortliches Leben begleiten - ein Leitfaden für Fachkräfte. Berlin 2017: Bundesfachverband unbegleitete minderjährige Flüchtlinge e. V. (Hrsg.) Πηγή: b-umf.de/material
- Hannah von Grönheim / Christa Paulini / Jelena Seeberg / Gadir Choumar: Shaping Transitions! Απαντήσεις για νέους συνοδευόμενους και ασυνόδευτους πρόσφυγες. Λήψη στα αγγλικά, γερμανικά, αραβικά ή φαρσί από την ιστοσελίδα του Συμβουλίου Προσφύγων Κάτω Σαξονίας / Γερμανία: <https://www.nds-fluerat.org/49452/aktuelles/infoheft-fuer-jugendlicheuebergaenge-gestalten-antworten-fuer-begleitete-und-unbegleitete-gefluechtete-2/>
- HAWK Hochschule für angewandte Wissenschaft und Kunst Hildesheim/Holzminden/Göttingen (Ed.): Flucht-Migration und Soziale Arbeit: Soziale Arbeit und Gesundheit im Gespräch Nr. 2/2016 (ISSN 2510-1722)

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενότητα 2

Τα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Μεικτής Μάθησης

Πίνακας περιεχομένων

Μαθησιακοί στόχοι	63
Επισκόπηση της διαδικασίας της ενότητας	64
Φάση παρακολούθησης 1 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1	65
Φάση παρακολούθησης 2 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2	68
Φάση παρακολούθησης 3 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 3	70
Φάση παρακολούθησης 4 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 4	72
Φάση παρακολούθησης 5	74
Περιεχόμενο κατάρτισης	75

Μαθησιακοί στόχοι

Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να:

- Κατανοήσουν την νομικής θέση των ασυνόδευτων ανηλίκων
 - Κατανοήσουν τις διαφορές στην ορολογία του ασύλου (αιτών άσυλο, πρόσφυγας, καθεστώς κ.λπ.) και πώς οι ασυνόδευτοι ανήλικοι εντάσσονται σε αυτούς τους όρους.
 - Αναγνωρίσουν δεικτών κακοποίησης/κινδύνου και τρόπου αντίδρασης.
 - Βελτιώσουν των γνώσεών τους σχετικά με τις ηλικιακές αξιολογήσεις και τον αντίκτυπο αυτής της διαδικασίας στους ασυνόδευτους ανηλίκους.
 - Γνωρίσουν τα δικαιώματα του παιδιού από τη σκοπιά της πολιτικής της ΕΕ.
-

Overview of the module procedure

Φάση παρακολούθησης 1: Γνωριμία και εισαγωγή στο μάθημα. Παρουσίαση των νομικών ορισμών σχετικά με τους ασυνόδευτους ανηλίκους.

Φάση παρακολούθησης 2: Αναστοχασμός για την πρώτη ημέρα κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών / καθηκόντων από την πρώτη ημέρα κατάρτισης. Εξέταση του θέματος, Ελάχιστο πρότυπο φροντίδας της ΕΕ. Καθορισμένη εργασία για τους συμμετέχοντες που πρέπει να ολοκληρωθεί στην πλατφόρμα μάθησης.

Φάση παρακολούθησης 3: Αναστοχασμός επί των καθηκόντων της δεύτερης ημέρας κατάρτισης. Παράδοση της εκπαιδευτικής ενότητας για τη διασφάλιση. Καθορισμός εργασίας για τους συμμετέχοντες που πρέπει να ολοκληρώσουν στην πλατφόρμα μάθησης.

Φάση παρακολούθησης 4: Αναστοχασμός σχετικά με τα καθήκοντα της ημέρας κατάρτισης 3. Παράδοση της ενότητας "Εισαγωγή στην αξιολόγηση της ηλικίας". Καθορισμός εργασίας για τους συμμετέχοντες που πρέπει να ολοκληρώσουν στην πλατφόρμα μάθησης.

Φάση παρακολούθησης 5: Αναστοχασμός σχετικά με αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Ανατροφοδότηση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής ενότητας από τους συμμετέχοντες.

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
<p>Εισαγωγή στην κατάρτηση.</p> <p>Καθαριότητα – ώρες διαλείμματος/μεσημεριανού γεύματος/τερματισμού.</p> <p>Εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς - Διοχετεύστε μη χρήσιμες υποθέσεις και στερεότυπα.</p> <p>Διαφορετικότητα κ.λπ.</p>	<p>Παρουσίαση</p>	<p>Διαφάνειες στην παρουσίαση</p>
<p>Συμφωνία εργασίας.</p>	<p>./.</p>	<p>./.</p>
<p>Γνωριμία με τους συμμετέχοντες με τον εκπαιδευτή.</p> <p>Εκπαιδευτές για την θα εισάγουν τους εαυτούς τους μιλώντας για τον τρέχοντα ρόλο τους, την εμπειρία τους και το ιστορικό τους.</p> <p>Οι μαθητές να εισάγουν οι ίδιοι μιλώντας για τις εμπειρίες τους από την εργασία τους με ασυνόδευτους ανηλίκων και τα κίνητρα για να έρθουν στην πορεία.</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>	<p>Συζήτηση από τους συμμετέχοντες και τον εκπαιδευτή</p>

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Μαθησιακά αποτελέσματα/ στόχοι	Παρουσίαση	Διαφάνειες στην παρουσίαση
Εισαγωγή στην πλατφόρμα μάθησης	Παρουσίαση	Πλατφόρμα εκμάθησης των ενοτήτων IO2
Διαμορφωτική αξιολόγηση Οι συμμετέχοντες να συμπληρώσουν ένα κουίζ σχετικά με τους ασυνόδετους ανηλίκους για να κατανοήσουν το επίπεδο των εκπαιδευομένων.	Εργασία ατομικά ή σε ομάδες / ζεύγη	Εκτύπωση ερωτήσεων
Εισαγωγή στους νομικούς ορισμούς. Επισκόπηση του περιεχομένου του μαθήματος.	Παρουσίαση	Διαφάνειες στην παρουσίαση
Ορίστε δράση και καθήκοντα αναστοχασμού.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακας / κάρτες

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Δράση	Αναστοχασμός	Προαιρετικά
Παρακολουθήστε τα βίντεο στην πλατφόρμα.	<p>Σκεπτόμενοι το ρόλο σας, γιατί πιστεύετε ότι είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε τη σωστή ορολογία;</p> <p>Πώς μπορεί η ορολογία να επηρεάσει τους νέους με τους οποίους εργαζόμαστε;</p>	Διαβάστε την ενότητα 2 (ελάχιστα πρότυπα της ΕΕ) ως προετοιμασία για την ημέρα κατάρτισης 2.

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες σχετικά με την ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες
Αναστοχασμός σχετικά με την πρώτη ημέρα κατάρτισης και τα καθήκοντα που τέθηκαν για τους συμμετέχοντες.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες
Παράδοση της μονάδας, δηλαδή των ελάχιστων προτύπων φροντίδας της ΕΕ.	Παρουσίαση	Διαφάνειες στην παρουσίαση
Εισαγωγή στους νομικούς ορισμούς. Επισκόπηση του περιεχομένου του μαθήματος.	Παρουσίαση	Διαφάνειες στην παρουσίαση
Ορίστε εργασίες δράσης και προβληματισμού για τη δεύτερη ημέρα κατάρτισης που θα πρέπει να ολοκληρωθούν στην πλατφόρμα μάθησης.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Δράση	Αναστοχασμός	Προαιρετικά
<p>Πού μπορούν να βρεθούν πληροφορίες σχετικά με την UNCRC;</p> <p>Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού - UNICEF UK.</p> <p>Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού Save the Children UK.</p> <p>Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για το πώς η χώρα μου εφαρμόζει αυτά τα πρότυπα;</p> <p>(Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ θα έχουν εθνική νομοθεσία, η οποία θα εφαρμόζει τα άρθρα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Ποια είναι η νομοθεσία βάσει της οποίας λειτουργεί η χώρα σας; Πώς μπορείτε να το μάθετε αυτό;).</p>	<p>Πώς ο οργανισμός στον οποίο εργάζομαι εθελοντικά τηρεί αυτές τις οδηγίες;</p> <p>Σε ποιον μπορώ να απευθυνθώ όταν ανησυχώ ότι δεν τηρούνται τα δικαιώματα κάποιου;</p>	<p>Διαβάστε τις βασικές προδιαγραφές της ΕΕ</p>

Φάση παρακολούθησης 3

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Αναστοχασμός σχετικά με τη δράση και τον προβληματισμό από τη δεύτερη ημέρα κατάρτισης.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες
Παράδοση εκπαιδευτικής μονάδας, Safeguarding.	Παρουσίαση	Διαφάνειες στην παρουσίαση
Οι συμμετέχοντες να παρακολουθήσουν βίντεο σχετικά με τη διασφάλιση.	Online βίντεο	Προβολέας και ήχος
Ορίστε καθήκοντα δράσης και προβληματισμού για τους συμμετέχοντες.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 3

Δράση	Αναστοχασμός	Προαιρετικά
<p>Οι συμμετέχοντες θα ολοκληρώσουν μελέτες περιπτώσεων κακοποίησης, αναγνωρίζοντας το είδος της κακοποίησης μέσω των προειδοποιητικών σημείων.</p>	<p>Πώς μπορώ να στηρίξω καλύτερα τους νέους που κακοποιούνται/κινδυνεύουν να κακοποιηθούν;</p> <p>Ποια υποστήριξη χρειάζομαι για να διατηρήσω τον εαυτό μου ασφαλή από κατηγορίες και συναισθηματικά ανθεκτικό για να ανταποκριθώ με συμπόνια;</p> <p>Ποιες είναι οι διαδικασίες διασφάλισης, γνωρίζω πώς να το αναφέρω;</p>	<p>Διαβάστε την εισαγωγή στην αξιολόγηση της ηλικίας για να αποκτήσετε κάποιες γνώσεις και κατανόηση πριν από την παρακολούθηση αυτού του μαθήματος.</p>

Φάση παρακολούθησης 4

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Αναστοχασμός σχετικά με την ημέρα κατάρτισης 3, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων δράσης και αναστοχασμού.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες
Παράδοση της εκπαιδευτικής ενότητας 4, Αξιολόγηση της ηλικίας.	Παρουσίαση	Διαφάνειες σε πλατφόρμα παρουσίασης ή μάθησης
Ορίστε καθήκοντα δράσης και προβληματισμού για τους συμμετέχοντες που πρέπει να ολοκληρώσουν στην πλατφόρμα μάθησης.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 4

Δράση	Αναστοχασμός	Προαιρετικά
<p>Παρακολουθήστε βίντεο για την αξιολόγηση της ηλικίας.</p> <p>Ερευνήστε διάφορες χώρες προέλευσης για να μάθετε πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις σχετικά με την ηλικία.</p>	<p>Τι αντίκτυπο έχει η διαδικασία εκτίμησης της ηλικίας στους νέους που υποστηρίζω;</p> <p>Πώς αισθάνομαι όταν εργάζομαι με νέους που αμφισβητούν την ηλικία τους και πώς αυτό μπορεί να επηρεάσει την εργασία μου μαζί τους;</p>	<p>Πώς αισθάνομαι σχετικά με την ανταλλαγή απόψεων σε μια αξιολόγηση ηλικίας;</p>

Φάση παρακολούθησης 5

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Αναστοχασμός σχετικά με τα καθήκοντα της ημέρας κατάρτισης 4.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip charts / πίνακες / κάρτες
Παροχή περίληψης της ενότητας κατάρτισης.	Παρουσίαση	Διαφάνειες στην παρουσίαση
Συνοπτική αξιολόγηση.	Ατομική άσκηση κουίζ/ τεστ ή σε ομάδες	Εκτύπωση ερωτήσεων
Αναστοχασμός	Ατομική άσκηση κουίζ/ τεστ ή σε ομάδες	Εκτύπωση ερωτήσεων
Τέλος της κατάρτισης, μελλοντική επικοινωνία και παρουσίαση των πιστοποιητικών.	Συζήτηση στην ολομέλεια	Πιστοποιητικά, φυλλάδια

Περιεχόμενο κατάρτισης

Επισκόπηση περιεχομένου:

Σε αυτή την ενότητα θα καλύψουμε τα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων σε όλη την Ευρώπη, μέσω της κατευθυντήριας αρχής ότι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι είναι πρώτα παιδιά και μετά μετανάστες. Χρησιμοποιώντας τις αξίες που υποστηρίζονται από την οδηγία της ΕΕ για την αποδοχή των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, θα διερευνήσουμε τις γνώσεις μας και την κατανόηση για τα δικαιώματα του παιδιού και θα εξοπλίσουμε τους εθελοντές με δεξιότητες και ιδέες για την προώθησή τους κατά τη διάρκεια της εργασίας μας.

Η ενότητα αποτελείται από μια γενική εισαγωγή στο θέμα, ένα γλωσσάριο βασικών όρων, θεματικές εισροές με πρακτικά παραδείγματα, ασκήσεις και ερωτήσεις για την αυτοαξιολόγηση της επιτυχίας της μάθησης.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν τη νομική θέση των ασυνόδευτων ανηλίκων
- Οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν τις διαφορές στην ορολογία του ασύλου (αιτών άσυλο, πρόσφυγας, καθεστώς κ.λπ.) και πως οι ασυνόδευτοι ανήλικοι εντάσσονται σε αυτούς τους όρους
- Οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν γνώση όσο αφορά τη εισαγωγή στην εκτίμηση της ηλικίας και πώς αυτή μπορεί να είναι δύσκολο να επιτευχθεί
- Οι συμμετέχοντες θα γνωρίζουν τα δικαιώματα του παιδιού από την άποψη της πολιτικής της ΕΕ

Περιεχόμενο κατάρτισης

Εισαγωγή:

Τα χωρισμένα παιδιά και οι νέοι μετανάστες είναι μερικά από τα πιο ευάλωτα στις κοινωνίες μας, ενώ η κατάστασή τους επιδεινώνεται από την έλλειψη γονέα/φροντιστή που θα μπορούσε να υπερασπιστεί το συμφέρον τους. Τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να αποχωριστούν τους γονείς/κηδεμόνες τους σε διάφορα σημεία του μεταναστευτικού τους ταξιδιού, όπως πριν από τη μετανάστευση και κατά τη διάρκεια της μεταναστευτικής διαδικασίας, ωστόσο, κάθε αποχωρισμός, ανεξάρτητα από τις συνθήκες που τον περιβάλλουν, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως τραυματικό γεγονός, το οποίο είναι πιθανό να επηρεάσει τη συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών και των νέων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι τα χωρισμένα παιδιά μετανάστες θα πρέπει πάντα να αντιμετωπίζονται πρώτα ως παιδιά και μετά ως μετανάστες, με το μεταναστευτικό τους καθεστώς να θεωρείται ως πρόσθετη ανάγκη και όχι ως πτυχή της ταυτότητάς τους.

Ως παιδιά και νέοι, χωρίς την προστασία και την υποστήριξη ενός γονέα/φροντιστή, είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην κακοποίηση και την εκμετάλλευση και είναι σημαντικό οι εθελοντές να γνωρίζουν τα σημάδια και τους δείκτες κινδύνου για κάτι τέτοιο. Η αναγνώριση των δεικτών κακοποίησης/κινδύνου και η γνώση του τρόπου αντίδρασης σε αυτά είναι ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντα του εθελοντή που εργάζεται με αυτή την ομάδα πελατών, καθώς είστε σε θέση να εντοπίσετε αυτά τα σημάδια.

Επιπλέον, οι νέοι που φτάνουν στην Ευρώπη ως χωρισμένοι μετανάστες, θα υπόκεινται σε μια σειρά διαδικασιών και πράξεων φροντίδας που μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση. Είναι σημαντικό για το προσωπικό και τους εθελοντές που ασχολούνται με αυτό το έργο να έχουν επίγνωση αυτών, ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν τους νέους, μέσα από αυτές τις διαδικασίες, να συνηγορήσουν εκ μέρους τους και να τους στηρίξουν σε αυτό το επόμενο κομμάτι του ταξιδιού τους.

Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία και η εγχώρια πολιτική έχουν σχεδιαστεί για την προάσπιση των δικαιωμάτων των νέων, ωστόσο τα πιο πάνω, μπορεί να μην είναι οικεία σε όσους προέρχονται από χώρες όπου αυτά τα δικαιώματα δεν γίνονται συνήθως σεβαστά ή δεν τηρούνται.

Οι εθελοντές μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην υποστήριξη αυτής της ομάδας νέων, ενεργώντας ως συνήγοροι και ενδυναμώνοντας τους νέους να λάβουν τις υπηρεσίες και την υποστήριξη που δικαιούνται και η ενότητα αυτή έχει ως στόχο να αναπτύξει και να ενισχύσει το έργο των εθελοντών σε αυτόν τον τομέα.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Συνιστώμενη βιβλιογραφία:

- Fatal Journey's Report: Fatal Journey's Report: Fatal Journey's Report: Τόμος 4
 - Εκθέσεις από χώρες προέλευσης
 - Voices in the Dark: Childern on the Run UNHVR Video
 - Childern on the Move: IOM
 - Έκθεση IO1 για τις ρυθμίσεις των επιμέρους χωρών
-

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Νομικοί ορισμοί

Πληροφορίες:

Τι είναι η Σύμβαση για τους πρόσφυγες;

Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο (Α' ΠΠ) εκατομμύρια άνθρωποι εγκατέλειψαν τις εστίες τους αναζητώντας ασφάλεια. Οι διεθνείς κυβερνήσεις ανταποκρίθηκαν καταρτίζοντας συμφωνίες, κατευθυντήριες γραμμές και πολιτικές για την προστασία των ανθρώπων που αναζητούσαν ασφάλεια. Οι συμφωνίες αυτές ενοποιήθηκαν και επικυρώθηκαν στη Γενεύη το 1951, σε αυτό που σήμερα είναι γνωστό ως Σύμβαση για τους Πρόσφυγες.

Η Σύμβαση για τους Πρόσφυγες είναι ένα νομικό πλαίσιο που περιγράφει ποιος μπορεί να θεωρείται πρόσφυγας. Καθορίζει την υποστήριξη που δικαιούνται να λάβουν από το κράτος υποδοχής τους και τότε ισχύουν εξαιρέσεις (για παράδειγμα εγκληματίες πολέμου). Αρχικά η Σύμβαση προοριζόταν για την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών, ωστόσο στο Πρωτόκολλο που ακολούθησε το 1967, η προστασία επεκτάθηκε σε όλους τους πολίτες, επιτρέποντας την ανταπόκριση σε εκτοπισμένους ανθρώπους από όλο τον κόσμο.

Ο πρόσφυγας ορίζεται από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, του 1951, ως:

"κάποιος που δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του λόγω βάσιμου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων".

Τι σημαίνει δίωξη;

"Δίωξη = Σοβαρή βλαπτικότητα + αποτυχία κρατικής προστασίας".

Παράδειγμα Α

"Το νεαρό άτομο Α δέχεται επίθεση επειδή αυτοπροσδιορίζεται ως ομοφυλόφιλος. Είναι παράνομο να είναι ομοφυλόφιλος στη χώρα του και ως εκ τούτου δεν μπορεί να απευθυνθεί στην αστυνομία για προστασία".

= Διώξεις λόγω της ιδιότητας του μέλους μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Παράδειγμα Β

“ο νεαρός Α δέχεται επίθεση επειδή αυτοπροσδιορίζεται ως ομοφυλόφιλος. Η επίθεση εναντίον ατόμων λόγω της σεξουαλικότητάς τους είναι παράνομη στη χώρα τους και η αστυνομία/το κράτος προσφέρει προστασία μέσω του ποινικού συστήματος”.

= δεν ισοδυναμεί με δίωξη καθώς το κράτος προσφέρει προστασία .

Τι σημαίνει "βάσιμος φόβος";

Ο βάσιμος φόβος περιέχει τόσο ένα υποκειμενικό στοιχείο (φόβος δίωξης) όσο και ένα αντικειμενικό στοιχείο (ο φόβος πρέπει να έχει αντικειμενικά δικαιολογημένη βάση). Και τα δύο στοιχεία πρέπει να τεκμηριώνονται για να θεωρηθεί ο φόβος βάσιμος κατά την έννοια του ορισμού του πρόσφυγα. Το υποκειμενικό στοιχείο ικανοποιείται εάν ο φόβος δίωξης του αιτούντος είναι γνήσιος. Το αντικειμενικό στοιχείο ικανοποιείται όταν ο αιτών έχει αποδείξει ότι υπάρχει εύλογη πιθανότητα να υποστεί τη φοβούμενη δίωξη.

Ποιος χαρακτηρίζεται ως "αιτών άσυλο"

Οι συγκρούσεις ή οι διώξεις αναγκάζουν πολλούς ανθρώπους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους σε αναζήτηση ασφάλειας. Ευτυχώς οι άνθρωποι που πλήττονται από εκτοπισμό έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν άσυλο σε άλλη χώρα. Αιτών άσυλο είναι ένα άτομο που έχει ζητήσει προστασία λόγω σύγκρουσης ή δίωξης, αλλά το αίτημά του δεν έχει ακόμη διεκπεραιωθεί. Οι άνθρωποι υποβάλλουν αίτηση ασύλου στην αρμόδια αρχή της χώρας υποδοχής, για παράδειγμα σε ένα τοπικό γραφείο ασύλου. Από τη στιγμή αυτή αναγνωρίζονται ως αιτούντες άσυλο, εν αναμονή της έκβασης του αιτήματός τους για άσυλο.

Ποιος χαρακτηρίζεται ως "πρόσφυγας";

Πρόσφυγας είναι κάποιος που έχει υποβάλει αίτηση ασύλου και έχει αναγνωριστεί από το κράτος υποδοχής ως "κάποιος που δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του λόγω βάσιμου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων". Δεν θα θεωρηθούν όλοι οι αιτούντες άσυλου πρόσφυγες, αλλά όλοι οι πρόσφυγες θεωρούνται αιτούντες άσυλο.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Τι σημαίνει ο όρος μετανάστης;

Ο όρος "μετανάστης" δεν ορίζεται νομικά, ωστόσο είναι ευρέως αναγνωρισμένος ως ο όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα άτομο που μετακινείται από ένα μέρος σε ένα άλλο. Οι λέξεις μετανάστης και πρόσφυγας δεν έχουν την ίδια σημασία και η σύγχυσή τους μπορεί να οδηγήσει σε παρεξηγήσεις.

Οι πρόσφυγες αναγκάζονται να μετακινηθούν σε άλλη χώρα λόγω ένοπλων συγκρούσεων ή διώξεων, ενώ οι μετανάστες εγκαταλείπουν τις χώρες τους για άλλους λόγους, π.χ. ίσως για να βελτιώσουν τη ζωή τους, για εκπαίδευση, για να συναντήσουν φίλους και συγγενείς ή για άλλους λόγους.

Οι μετανάστες δεν αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο αν επιστρέψουν στη χώρα που άφησαν πίσω τους, αλλά συχνά έχουν πολύ σοβαρό λόγο να φύγουν. Πολλοί άνθρωποι μεταναστεύουν λόγω της φτώχειας, της έλλειψης τροφίμων και άλλων προκλήσεων, όπως οι φυσικές καταστροφές και τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Ωστόσο, σύμφωνα με τη Σύμβαση για τους Πρόσφυγες, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του πρόσφυγα, καθώς δεν υφίστανται διώξεις.

Ενώ οι μετανάστες αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις, όπως η ένταξη τους σε νέους πολιτισμούς, γλώσσες και διαδικασίες, η νομική κατάσταση για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες είναι διαφορετική. Το Διεθνές Δίκαιο δίνει στους πρόσφυγες το δικαίωμα

να αναζητήσουν ασφάλεια σε άλλη χώρα και οι πρόσφυγες δεν μπορούν να σταλούν πίσω εάν αντιμετωπίζουν κίνδυνο στη χώρα που άφησαν πίσω τους. Αυτό δεν ισχύει για τους μετανάστες, καθώς οι χώρες τους αντιμετωπίζουν βάσει των δικών τους μεταναστευτικών νόμων και διαδικασιών. Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι τόσο οι πρόσφυγες όσο και

οι μετανάστες είναι άνθρωποι με ανθρώπινα δικαιώματα, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους και τους λόγους για τους οποίους μετακινήθηκαν σε άλλες χώρες, πρέπει να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και αξιοπρέπεια.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Ποιοι είναι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι;

Ασυνόδευτος ανήλικος είναι το άτομο που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του και το οποίο έχει χωριστεί και από τους δύο γονείς του και δεν φροντίζεται από ενήλικα που έχει την ευθύνη για αυτό βάσει νόμου ή εθίμου. Ορισμένοι ασυνόδευτοι ανήλικοι θα ζητήσουν άσυλο (αιτούντες άσυλο) και στη συνέχεια θα τους χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα (πρόσφυγες), ενώ άλλοι δεν θα ζητήσουν άσυλο (μετανάστες).

Who is a Migrant?

99K views · Oct 23, 2017
YouTube · UNHCR Teaching About Refugees

Who is a Refugee?

205K views · Oct 23, 2017
YouTube · UNHCR Teaching About Refugees

Who is an Asylum Seeker?

91K views · Oct 23, 2017
YouTube · UNHCR Teaching About Refugees

Δραστηριότητα - δείτε βίντεο

Αναστοχασμός

- Σκεπτόμενοι τον ρόλο σας, γιατί πιστεύετε ότι είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε τη σωστή ορολογία;
- Πώς επηρεάζει η ορολογία τους νέους με τους οποίους εργαζόμαστε;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Βασικά πρότυπα της ΕΕ

Πληροφορίες:

Ποια είναι τα ελάχιστα πρότυπα περίθαλψης της ΕΕ;

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν επικυρώσει (υπογράψει) τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (συχνά αναφέρεται ως UNCRC), η οποία ισχύει για όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από το μεταναστευτικό τους καθεστώς.

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου περιλαμβάνει 45 άρθρα, τα οποία ισχύουν όλα για τα ασυνόδευτα παιδιά μεταναστών, ωστόσο το άρθρο 22 ισχύει ειδικά για τα παιδιά πρόσφυγες:

"εάν ένα παιδί αναζητά καταφύγιο ή έχει το καθεστώς του πρόσφυγα, οι κυβερνήσεις πρέπει να του παρέχουν την κατάλληλη προστασία και βοήθεια για να το βοηθήσουν να απολαύσει όλα τα δικαιώματα της Σύμβασης. Οι κυβερνήσεις πρέπει να βοηθούν τα παιδιά πρόσφυγες που έχουν χωριστεί από τους γονείς τους να επανενωθούν μαζί τους".

Τι σημαίνει αυτό για τους νέους με τους οποίους εργαζόμαστε;

Κάθε κράτος μέλος της ΕΕ πρέπει να δημοσιεύσει και να εφαρμόσει τη δική του πολιτική σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα ανταποκριθεί στα δικαιώματα των παιδιών και των νέων που απορρέουν από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Αυτό συχνά αναφέρεται ως εθνική νομοθεσία και θα ισχύει για τα παιδιά με τα οποία εργαζόμαστε.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Για παράδειγμα:

Άρθρο 10 Οικογενειακή επανένωση: :

Οι κυβερνήσεις πρέπει να ανταποκρίνονται γρήγορα και με κατανόηση εάν ένα παιδί ή οι γονείς του ζητήσουν να ζήσουν μαζί στην ίδια χώρα. Εάν οι γονείς ενός παιδιού ζουν χωριστά σε διαφορετικές χώρες, το παιδί έχει το δικαίωμα να τους επισκέπτεται και να διατηρεί επαφή και με τους δύο.

Άρθρο 20 Παιδιά που δεν μπορούν να ζήσουν με την οικογένειά τους:

Εάν ένα παιδί δεν μπορεί να φροντιστεί από την άμεση οικογένειά του, η κυβέρνηση πρέπει να του παρέχει ειδική προστασία και βοήθεια. Αυτό περιλαμβάνει τη διασφάλιση της παροχής στο παιδί εναλλακτικής φροντίδας που είναι συνεχής και σέβεται τον πολιτισμό, τη γλώσσα και τη θρησκεία του παιδιού.

Άρθρο 30 Παιδιά από μειονοτικές ή αυτόχθονες ομάδες

Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να μαθαίνει και να χρησιμοποιεί τη γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμα και τη θρησκεία της οικογένειάς του, ανεξάρτητα από το αν τα μοιράζεται ή όχι η πλειοψηφία των ανθρώπων στη χώρα όπου ζει.

Άρθρο 35 Απαγωγή, πώληση και εμπορία

Οι κυβερνήσεις πρέπει να προστατεύουν τα παιδιά από την απαγωγή, την πώληση ή την παράνομη μεταφορά τους σε διαφορετικό μέρος εντός ή εκτός της χώρας τους με σκοπό την εκμετάλλευση.

Δραστηριότητα

- Πού μπορεί κανείς να βρει πληροφορίες σχετικά με την UNCRC; Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού - UNICEF UK
Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού | Save the Children UK

- Πού μπορώ να βρω πληροφορίες που να μου λένε πώς η χώρα μου εφαρμόζει αυτά τα πρότυπα;

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ θα έχουν εθνική νομοθεσία, η οποία θα εφαρμόζει τα άρθρα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

- Ποια είναι η νομοθεσία βάσει της οποίας λειτουργεί η χώρα σας;
- Πώς μπορείτε να το μάθετε;

Αναστοχασμός

- Πώς ο οργανισμός στον οποίο εργάζομαι εθελοντικά τηρεί αυτές τις οδηγίες;
- Σε ποιον απευθύνομαι όταν ανησυχώ ότι δεν τηρούνται τα δικαιώματα κάποιου ανθρώπου;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Προστασία

Πληροφορίες

Εργασία με ασυνόδευτους ανηλίκους

Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι είναι από τα πιο ευάλωτα παιδιά της κοινωνίας μας. Ελλείψει οποιουδήποτε γονέα/φροντιστή, μπορεί να μην έχουν κανέναν διαθέσιμο να τα προστατεύσει ή να τα κρατήσει ασφαλή από βλάβη, εκμετάλλευση ή/και κακοποίηση.

Ως εθελοντής που εργάζεται με αυτή την ομάδα πελατών, είναι σημαντικό να γνωρίζετε τα είδη κακοποίησης που μπορεί να βιώσουν οι ασυνόδευτοι ανήλικοι και πώς να εντοπίζετε τα σημάδια.

Είδη κακοποίησης και πώς να τα εντοπίζετε :

Σωματική

Η σωματική κακοποίηση περιλαμβάνει χτυπήματα, χαστούκια, γροθιές, κλωτσιές, κουντήματα, κάψιμο, δάγκωμα, φτύσιμο, ρίψη αντικειμένων στο παιδί, δηλητηρίαση, τράβηγμα μαλλιών. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει κατασκευασμένη ή προκαλούμενη ασθένεια - όπου μπορεί να προκληθεί σωματική βλάβη όταν ένας ενήλικας προκαλεί σκόπιμα ασθένεια σε ένα παιδί το οποίο φροντίζει

Πιθανά σημάδια σωματικής κακοποίησης

- Τραυματισμοί που δεν ταιριάζουν με την περιγραφή του τρόπου με τον οποίο αποκτήθηκαν
- Τραυματισμοί σε περιοχές του σώματος που συνήθως δεν συνδέονται με τα καθημερινά χτυπήματα και τους μώλωπες που έχουν τα παιδιά
- Τα παιδιά δεν έχουν μεταφερθεί για ιατρική περίθαλψη όταν έχουν υποστεί τραυματισμό
- Τραυματισμοί στους οποίους δεν υπάρχει τυχαία εξήγηση ή η ιστορία του παιδιού για το πώς απέκτησε αυτούς τους τραυματισμούς αλλάζει/ είναι ασαφής
- Παγωμένη εγρήγορση: Τα παιδιά παρατηρούνται να "παγώνουν ακίνητα" ως απάντηση σε μια αντιληπτή απειλή προκειμένου να παραμείνουν "απαρατήρητα" από την απειλή. "Αν μείνω ακίνητος δεν θα πάθω κακό"

Περιεχόμενο κατάρτισης

Σεξουαλική

Έκθεση του παιδιού στη βία ή στην κακοποίηση άλλων, είτε πρόκειται για την κακοποίηση ενός γονέα, ενός αδελφού ή ακόμη και ενός κατοικίδιου ζώου. Εξαναγκασμός ή δελεασμός ενός παιδιού ή ενός νεαρού ατόμου να συμμετάσχει σε σεξουαλικές δραστηριότητες, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να συνεπάγονται υψηλό επίπεδο βίας, είτε το παιδί έχει επίγνωση του τι συμβαίνει είτε όχι. Οι δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν σωματική επαφή, συμπεριλαμβανομένης της επίθεσης με διείσδυση (π.χ. βιασμός ή στοματικό σεξ) ή μη διεισδυτικές πράξεις, όπως αυνανισμό, φιλιά, τρίψιμο και άγγιγμα έξω από τα ρούχα. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν δραστηριότητες χωρίς επαφή, όπως η εμπλοκή των παιδιών στην προβολή ή στην παραγωγή σεξουαλικών εικόνων, η παρακολούθηση σεξουαλικών δραστηριοτήτων, η ενθάρρυνση των παιδιών να συμπεριφέρονται με σεξουαλικά ακατάλληλους τρόπους ή η προετοιμασία ενός παιδιού για την προετοιμασία της κακοποίησης (συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου). Η σεξουαλική κακοποίηση δεν διαπράττεται αποκλειστικά από ενήλικες άνδρες. Οι γυναίκες μπορούν επίσης να διαπράξουν πράξεις σεξουαλικής κακοποίησης, όπως και άλλα παιδιά.

Πιθανές ενδείξεις σεξουαλικής κακοποίησης.

- Οποιοσδήποτε ισχυρισμός από ένα παιδί σχετικά με σεξουαλική κακοποίηση
- Υπερβολική ενασχόληση με σεξουαλικά θέματα, ακατάλληλη γνώση της σεξουαλικής συμπεριφοράς των ενηλίκων ή συστηματική συμμετοχή σε σεξουαλικά παιχνίδια ακατάλληλα για την ηλικία τους
- Σεξουαλική δραστηριότητα μέσω λέξεων, παιχνιδιού ή ζωγραφικής
- Επαναλαμβανόμενες ουρολοιμώξεις ή ανεξήγητοι πόνοι στο στομάχι
- Το παιδί είναι σεξουαλικά προκλητικό ή σαγηνευτικό με τους ενήλικες
- Ακατάλληλη κοινή χρήση του κρεβατιού στο σπίτι
- Σοβαρές διαταραχές ύπνου με φόβους, φοβίες, έντονα όνειρα ή εφιάλτες που μερικές φορές έχουν φανερή ή συγκεκαλυμμένη σεξουαλική χροιά
- Διατροφικές διαταραχές, όπως ανορεξία ή βουλιμία.
- Διαδικτυακή πορνογραφία, grooming

Περιεχόμενο κατάρτισης

Συναισθηματική

Πρόκειται για την επίμονη συναισθηματική κακοποίηση ενός παιδιού, ώστε να προκαλεί σοβαρές και επίμονες δυσμενείς επιπτώσεις στη συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.

Μπορεί να περιλαμβάνει τη μετάδοση στα παιδιά ότι είναι άχρηστα ή μη αγαπητά, ανεπαρκή ή ότι εκτιμώνται μόνο στο βαθμό που ικανοποιούν τις ανάγκες ενός άλλου ατόμου. Περιλαμβάνει τη μη παροχή στο παιδί ευκαιριών να εκφράσει τις απόψεις του, τη σκόπιμη αποσιώπηση ή τη κοροϊδία των όσων λέει ή του τρόπου επικοινωνίας του.

Μπορεί να είναι ακατάλληλες προσδοκίες που επιβάλλονται στα παιδιά. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν αλληλεπιδράσεις που είναι πέρα από τις αναπτυξιακές δυνατότητες του παιδιού, καθώς και υπερπροστασία και περιορισμό της εξερεύνησης και της μάθησης ή παρεμπόδιση του παιδιού να συμμετέχει σε φυσιολογικές κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Μπορεί να περιλαμβάνει το να βλέπει ή να ακούει την κακομεταχείριση κάποιου άλλου.

Μπορεί να περιλαμβάνει σοβαρό εκφοβισμό (συμπεριλαμβανομένου του εκφοβισμού στον κυβερνοχώρο), προκαλώντας στα παιδιά συχνά να αισθάνονται να φοβούνται ή να κινδυνεύουν, ή εκμετάλλευση ή διαφθορά παιδιών. Κάποιο επίπεδο συναισθηματικής κακοποίησης εμπλέκεται σε όλους τους τύπους κακομεταχείρισης ενός παιδιού, αν και μπορεί να συμβαίνει μόνο του.

Παραμέληση

Πρόκειται για ένα μοτίβο αποτυχίας παροχής των βασικών αναγκών ενός παιδιού, είτε πρόκειται για επαρκή τροφή, ένδυση, υγιεινή ή επίβλεψη. Η παραμέληση του παιδιού δεν είναι πάντα εύκολο να εντοπιστεί. Μερικές φορές, ένας γονέας μπορεί να καταστεί σωματικά ή ψυχικά ανίκανος να φροντίσει ένα παιδί, όπως με σοβαρό τραυματισμό, μη θεραπευμένη κατάθλιψη

ή άγχος. Άλλες φορές, η κατάχρηση αλκοόλ ή ναρκωτικών μπορεί να επηρεάσει σοβαρά την κρίση και την ικανότητα να κρατήσει ένα παιδί ασφαλές.

Τα μεγαλύτερα παιδιά μπορεί να μην εμφανίζουν εξωτερικά σημάδια παραμέλησης, και συνηθίζουν να παρουσιάζουν ένα ικανό

πρόσωπο στον έξω κόσμο και αναλαμβάνοντας ακόμη και το ρόλο του γονέα. Αλλά στο τέλος της ημέρας, τα παραμελημένα παιδιά δεν ικανοποιούν τις σωματικές και συναισθηματικές ανάγκες που έχουν.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Πιθανές ενδείξεις παραμέλησης

- Βρώμικο δέρμα, κακές μυρωδιές του σώματος, άπλυτα, αχτένιστα μαλλιά και ψείρες, κακή οδοντική υγεία
- Ρούχα που είναι βρώμικα, πολύ μεγάλα ή μικρά ή ακατάλληλα για τις καιρικές συνθήκες
- Αφήνονται συχνά χωρίς επίβλεψη ή μόνα τους
- Συχνή κούραση
- Ασθένειες που δεν περιθάλπτηκαν, μολυσμένα κοψίματα ή σωματικοί πόνοι τους οποίους ο φροντιστής δεν ανταποκρίνεται
- Συχνά πείνα
- Υπερκατανάλωση πρόχειρου φαγητού
- Δεν πηγαίνει σε ραντεβού/ σχολείο

Εκμετάλλευση

Σύμφωνα με την Children Society, με κατανόηση βάση ενός νεαρού ατόμου, εκμετάλλευση είναι όταν κάποιος που εμπιστεύεστε σας αναγκάζει να διαπράξετε ένα έγκλημα προς όφελός του.

Παιδική σεξουαλική εκμετάλλευση.

Οι νέοι μπορεί να βρεθούν σε καταστάσεις και σχέσεις όπου υπάρχει ανισορροπία δύναμewν μεταξύ αυτών και ενός άλλου ατόμου. Αυτό είναι γνωστό ως σχέση εκμετάλλευσης.

Το νεαρό άτομο μπορεί να λάβει δώρα, χρήματα, ναρκωτικά, αλκοόλ, καθεστώς ή στοργή με αντάλλαγμα τη συμμετοχή του σε σεξουαλικές δραστηριότητες. Τα παιδιά και οι νέοι μπορεί να εξαπατηθούν και να πιστέψουν ότι βρίσκονται σε μια σχέση αγάπης και συναίνεσης. Συχνά εμπιστεύονται τον θύτη τους και δεν καταλαβαίνουν ότι κακοποιούνται.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Εμπορία παιδιών

Αυτή η μορφή κακοποίησης παιδιών περιλαμβάνει τη στρατολόγηση και τη μετακίνηση παιδιών με σκοπό την εκμετάλλευση. Τα παιδιά μπορούν να διακινηθούν σε διαφορετικές χώρες και εντός άλλου τμήματος της ίδιας χώρας με σκοπό:

- σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών
- απάτη με επιδόματα
- εξαναγκαστικός γάμος
- οικιακή δουλειά, όπως καθαριότητα, φύλαξη παιδιών, μαγείρεμα
- καταναγκαστική εργασία σε εργοστάσια ή στη γεωργία
- εγκληματική εκμετάλλευση όπως καλλιέργεια ναρκωτικών, πορτοφολάδες, επαιτεία, μεταφορά και πώληση ναρκωτικών, πώληση απομιμητικών προϊόντων.

Τα παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας βιώνουν κακοποίηση με τη μορφή σωματικής, σεξουαλικής και συναισθηματικής κακοποίησης, καθώς αυτό αποτελεί συχνά έναν τρόπο ελέγχου τους. Τα παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας είναι επίσης πιθανό να υποστούν σωματική και συναισθηματική παραμέληση. Η εμπορία παιδιών συχνά εξαρτάται από ένα δίκτυο οργανωμένων εγκληματιών που στρατολογούν, μεταφέρουν και εκμεταλλεύονται παιδιά και νέους. Ορισμένα άτομα στο δίκτυο μπορεί να εμπλέκονται έμμεσα στην εμπορία ενός παιδιού με την παραποίηση ή την πλαστογράφηση εγγράφων, τη δωροδοκία, την ιδιοκτησία ή την παροχή χώρων, το ξέπλυμα χρήματος.

Περιεχόμενο κατάρτισης

County Lines

Πρόκειται για την πρακτική της μεταφοράς παράνομων ναρκωτικών από μια γεωγραφική τοποθεσία σε μια άλλη. Η πρακτική αυτή συνήθως περιλαμβάνει τη χρήση παιδιών και ευάλωτων ατόμων που εισάγονται στην εργασία για τις συμμορίες μέσω εξαναγκασμού. Ο όρος "county line" αναφέρεται στη γραμμή κινητής τηλεφωνίας (deal line) που χρησιμοποιείται με σκοπό την παραγγελία και τη διευθέτηση της "συμφωνίας" των ναρκωτικών. Παρατηρείται αξιοσημείωτη αύξηση της χρήσης βίας και της χρήσης όπλων σε περιοχές που "εισάγουν" ναρκωτικά ως μέσο ελέγχου των παιδιών και των ευάλωτων ατόμων που εξαναγκάζονται στη διακίνηση και αποθήκευση ναρκωτικών. Οι έμποροι ναρκωτικών στο πλαίσιο των επιχειρήσεων County Lines στοχεύουν σε παιδιά και ευάλωτα άτομα για να ενεργήσουν ως διακινητές ναρκωτικών ή να μεταφέρουν χρήματα προκειμένου να αποφύγουν τη σύλληψη από την αστυνομία.

Κούκος

Η πρακτική που είναι γνωστή ως "κούκος" είναι όταν οι έμποροι αναλαμβάνουν τον έλεγχο ενός τοπικού ακινήτου, το οποίο συνήθως ανήκει σε ευάλωτο άτομο (π.χ. ένα νεαρό άτομο που εγκαταλείπει τη φροντίδα της τοπικής αρχής, έχει προβλήματα ψυχικής υγείας ή εθισμού) και το χρησιμοποιούν ως βάση για τη διεξαγωγή εγκληματικών δραστηριοτήτων.

Ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων (ΑΓΓΟ)

ΑΓΓΟ είναι όταν τα γεννητικά όργανα μιας γυναίκας αλλάζουν ή αφαιρούνται σκόπιμα για μη ιατρικούς λόγους, αλλά συχνά για πολιτιστικούς, θρησκευτικούς και κοινωνικούς λόγους.

Σε ορισμένες κοινότητες και οικογένειες υπάρχει η πεποίθηση ότι ο ΑΓΓΟ θα βοηθήσει το κορίτσι με κάποιο τρόπο, όπως για παράδειγμα να προετοιμαστεί για το γάμο ή τη γέννα.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Grooming

Οι δράστες κακοποίησης συχνά προσπαθούν να αναπτύξουν συναισθηματική σχέση με ένα παιδί προκειμένου να κερδίσουν την εμπιστοσύνη του για να το κακοποιήσουν σεξουαλικά. Αυτό είναι γνωστό ως grooming και μπορεί να συμβεί τόσο διαδικτυακά όσο και προσωπικά από έναν άγνωστο ή κάποιον ήδη γνωστό στο παιδί. Το grooming συμβαίνει μέσω φιλικών και ρομαντικών σχέσεων, καθώς και από άτομα με εξουσία, όπως μέντορες ή κυρίαρχα, στο παιδί, άτομα.

Τα άτομα που κάνουν grooming σε παιδιά επιδιώκουν να το κάνουν μέσω της ακόλουθης διαδικασίας:

1: Προσδιορίζουν το θύμα. Ένας δράστης κακοποίησης θα επιδιώξει να βρει ευάλωτα παιδιά για να τα κακοποιήσει και να τα εκμεταλλευτεί. Τα ασυνόδευτα παιδιά εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία και επομένως είναι ευάλωτα στο grooming

2: Απόκτηση εμπιστοσύνης και πρόσβασης: Ο δράστης θα χρειαστεί αρχικά πρόσβαση και να αναπτύξει εμπιστοσύνη στο νεαρό άτομο.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους και δεν περιορίζεται σε αγνώστους. Το προσωπικό/εθελοντές/επαγγελματίες μπορεί να είναι όλοι δράστες κακοποίησης, καθώς η εργασία τους, τους επιτρέπει την πρόσβαση σε ευάλωτα παιδιά και η επαγγελματική τους ιδιότητα τους επιτρέπει να αναπτύξουν εύκολα εμπιστοσύνη. .

3: Ικανοποίηση μιας ανάγκης: Τα ευάλωτα παιδιά είναι ευάλωτα επειδή είναι πιθανό να έχουν ανεκπλήρωτες ανάγκες. Ένας δράστης κακοποίησης θα προσπαθήσει να ικανοποιήσει αυτή την ανάγκη προκειμένου να αναπτύξει εμπιστοσύνη και εξάρτηση. Ανικανοποίητες ανάγκες ανάγκες μπορεί να καλύπτουν πράγματα όπως:

- Οικονομικές ανάγκες - το παιδί δεν έχει καθόλου/λίγα χρήματα και αυτό επηρεάζει την ευτυχία και την ευημερία του,
- Συναισθηματικές ανάγκες - το παιδί έχει χαμηλή διάθεση, κατάθλιψη, χαμηλή αυτοεκτίμηση, άγχος, θυμό κ.λπ. και χρειάζεται υποστήριξη από έναν ενήλικα για να το ρυθμίσει
- Πρακτικές ανάγκες - το παιδί εξαρτάται από έναν ενήλικα για να λάβει πρακτική υποστήριξη
- Μόλις εντοπιστεί η ανάγκη, ο δράστης θα επιδιώξει να ικανοποιήσει την ανάγκη αυτή σε υψηλό επίπεδο για να αναπτύξει εμπιστοσύνη και εξάρτηση από τον δράστη.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μόλις εντοπιστεί η ανάγκη, ο δράστης θα επιδιώξει να ικανοποιήσει την ανάγκη αυτή σε υψηλό επίπεδο για να αναπτύξει εμπιστοσύνη και εξάρτηση από τον δράστη.

4: Απομονώστε το παιδί: Μόλις εδραιωθεί η εμπιστοσύνη, ο δράστης θα επιδιώξει να απομονώσει το παιδί. Η σχέση μεταξύ του παιδιού και του δράστη μπορεί να γίνει πιο στενή και το παιδί θα αναζητήσει από τον δράστη πρόσθετη υποστήριξη (για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του).

5: Μυστικότητα: Ο δράστης θα "δοκιμάσει" το παιδί για να δει αν μπορεί να κρατήσει μυστικά. Αρχικά αυτό μπορεί να είναι μια θετική εμπειρία για το παιδί, για παράδειγμα να λαμβάνει δώρα για τα οποία δεν μπορεί να μιλήσει στους άλλους ή να του δίνονται προνομιακές πληροφορίες που κανονικά δεν θα μπορούσε να γνωρίζει.

6: Κακοποίηση: Ο δράστης θα αρχίσει τώρα να κακοποιεί το παιδί.

7: Έλεγχος: Προκειμένου να διατηρήσει την κακοποίηση, ο δράστης θα πρέπει τώρα να ελέγχει το παιδί για να αποφύγει τον εντοπισμό. Το παιδί έχει ήδη προετοιμαστεί για να κρατάει μυστικά και ο δράστης θα το επιβάλει αυτό για να επιτρέψει τη συνέχιση της κακοποίησης. Τα παιδιά θα απειλούνται, θα εξαναγκάζονται και θα ελέγχονται για να διατηρήσουν τις συνθήκες που επιτρέπουν στον δράστη να συνεχίσει την κακοποίηση.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το grooming συνήθως συμβαίνει μόνο όταν υπάρχει μια ανεκπλήρωτη ανάγκη. Εάν οι ανάγκες ικανοποιούνται, το παιδί είναι λιγότερο ευάλωτο στο grooming, καθώς ο δράστης δεν θα είναι αποτελεσματικός στις προσπάθειές του.

Η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει πολύ καιρό (μερικές φορές χρόνια) και μερικές φορές μπορεί να συμβεί πολύ γρήγορα. Αυτό που είναι σημαντικό είναι να εντοπίζετε τα σημάδια του grooming και να εκφράζετε τις ανησυχίες σας το συντομότερο δυνατό.

Τι πρέπει να κάνετε αν υποψιάζεστε ότι ένας νέος είναι/κινδυνεύει να πέσει θύμα κακοποίησης: Κάθε οργανισμός έχει τις δικές του πολιτικές διασφάλισης.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Αξιολογήσεις ηλικίας

Πληροφορίες:

Γιατί μπορεί κάποιος να μην γνωρίζει την ηλικία ή την ημερομηνία γέννησής του;

Πληροφορίες - Γιατί μπορεί κάποιος να μην γνωρίζει την ηλικία ή την ημερομηνία γέννησής του; Τα άρθρα 7 και 8 της CRC προβλέπουν ότι όλα τα παιδιά πρέπει να καταγράφονται και να εφοδιάζονται με έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητά τους. Τα χωρισμένα παιδιά μεταναστών προέρχονται συνήθως από χώρες στις οποίες υπάρχει υπανάπτυκτη και χαμηλή καταγραφή γεννήσεων ή αναξιόπιστα έγγραφα και ως εκ τούτου ο λόγος για τον οποίο συνήθως φτάνουν χωρίς έγγραφα. Κατά συνέπεια, η έλλειψη εγγράφων για την επαλήθευση της ηλικίας των περισσότερων χωρισμένων μεταναστών οφείλεται επίσης στην έλλειψη γνώσης της διαδικασίας καταγραφής ή στην ευαισθητοποίηση ή στη μικρή έμφαση στη σημασία της καταγραφής της γέννησης στις περισσότερες χώρες προέλευσης των χωρισμένων μεταναστών. Τα χαμηλά ποσοστά καταγραφής γεννήσεων στις χώρες προέλευσης των χωρισμένων παιδιών μεταναστών που δεν έχουν έγγραφα για να δυσκολευτούν να αποδείξουν την ταυτότητα και την ηλικία τους μέσω εγγράφων, και κατά συνέπεια μπορεί να καταλήξουν απροστάτευτα και να στερηθούν τα δικαιώματα που δικαιούνται.

Τα χωρισμένα παιδιά μεταναστών μπορεί να στερούνται αυτών των εγγράφων, καθώς συχνά προέρχονται από χώρες που έχουν βιώσει οικονομικό και κοινωνικό εκτοπισμό λόγω πολέμου, πολιτικής αστάθειας και συγκρούσεων, όπου οι αρχές δεν είναι πρόθυμες να τα παράσχουν. Πολλά έχουν γεννηθεί σε χώρες με υποανάπτυκτα συστήματα καταγραφής γεννήσεων ή μπορεί να έχουν καταστραφεί ή χαθεί τα έγγραφα ταυτότητάς τους.

Υπάρχουν επίσης πολιτισμικοί παράγοντες που επηρεάζουν την απόκτηση της ιδιότητας του ενήλικα σε ορισμένους πολιτισμούς όπου οι δείκτες σωματικής ανάπτυξης ή οι γάμοι παιδιών χρησιμοποιούνται ως δείκτες ενηλικίωσης. Ως αποτέλεσμα, οι χωρισμένοι μετανάστες από αυτούς τους πολιτισμούς δεν θα κατανοήσουν τη σημασία της χρονολογικής ηλικίας ως αναγνωριστικού χαρακτηριστικού για την ενηλικίωση σε αντίθεση με τον δυτικό πολιτισμό.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Ο αντίκτυπος των διαδικασιών εκτίμησης της ηλικίας στους νέους :

Η ηλικία ενός ατόμου είναι σημαντική για τον καθορισμό του τρόπου επεξεργασίας μιας αίτησης ασύλου και της κρατικής υποστήριξης που λαμβάνει, ιδίως των υπηρεσιών εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας για την κάλυψη των αναγκών ενός παιδιού. Η διαδικασία αυτή μπορεί να

είναι πολύ ανησυχητική και δυσάρεστη για τα χωρισμένα παιδιά μεταναστών, γεγονός που επιτείνεται από τις τραυματικές εμπειρίες τους πριν από τη μετανάστευση, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και μετά τη μετανάστευση.

Πολλοί χωρισμένοι μετανάστες θα πρέπει συχνά να ξαναδιηγηθούν τις ιστορίες τους σε κυβερνητικούς αξιωματούχους και αρχές για να διαπιστωθεί η ηλικία τους. Τις περισσότερες φορές τα χωρισμένα παιδιά μετανάστες δεν εμπιστεύονται τις αρχές λόγω προηγούμενων εμπειριών κακοποίησης από τις κυβερνητικές αρχές στη χώρα τους, αλλά και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους προς την ασφάλεια. Η διαδικασία ανταλλαγής ευαίσθητων και ανησυχητικών πληροφοριών για τον εαυτό τους με αγνώστους μπορεί να είναι πολύ δυσάρεστη και τραυματική για τους περισσότερους χωρισμένους μετανάστες.

Το αποτέλεσμα της εκτίμησης της ηλικίας καθορίζει αν ένα χωρισμένο παιδί μετανάστης θα είναι δικαιούχος υπηρεσιών (στέγαση και υποστήριξη) βάσει της σχετικής νομοθεσίας σε μια χώρα. Η διαδικασία εκτίμησης της ηλικίας είναι πιθανό να έχει αντίκτυπο στην αίτηση ασύλου ενός χωρισμένου παιδιού μετανάστη, διότι εάν αντιμετωπιστεί ως ενήλικο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου, θα στερηθεί σημαντικές εγγυήσεις που δικαιούται ένα παιδί. Υπάρχουν διαφορετικά κατώτατα όρια για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των παιδιών που ζητούν άσυλο, καθώς και ευθύνη για κράτηση και/ή ενέργεια απαραδέκτου.

Το άρθρο 8 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού αναγνωρίζει το δικαίωμα διατήρησης της ταυτότητας του παιδιού, συμπεριλαμβανομένης της ηλικίας και της ημερομηνίας γέννησής του. Η ηλικία και η ημερομηνία γέννησης ενός παιδιού είναι ένα πολύ σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος της ζωής ενός παιδιού που προάγει την αίσθηση της ταυτότητάς του.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Η καθοδήγηση της EASO σχετικά με την αξιολόγηση της ηλικίας

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) έχει παράσχει έναν χρήσιμο πρακτικό οδηγό για την υποστήριξη των επαγγελματιών που αναλαμβάνουν εργασίες αξιολόγησης της ηλικίας.

Αν και ως εθελοντής δεν θα σας ανατεθεί αυτή η εργασία, μπορεί να σας ζητηθεί να συμβάλλετε στη διαδικασία αξιολόγησης της ηλικίας ή να υποστηρίξετε ένα νεαρό άτομο κατά τη διάρκεια αυτής. Ως εκ τούτου, είναι ωφέλιμο να κατανοήσετε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η αξιολόγηση της ηλικίας στη χώρα σας. Η καθοδήγηση περιέχει έναν χρήσιμο πίνακα που περιγράφει λεπτομερώς την προσέγγιση κάθε χώρας για τις αξιολογήσεις ηλικίας και μπορεί να είναι χρήσιμο να εξοικειωθείτε με αυτόν.

Η καθοδήγηση της EASO υπενθυμίζει ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού παραμένει το πρωταρχικό μέλημα σε όλες τις ενέργειες που αφορούν παιδιά (δηλαδή άτομα κάτω των 18 ετών).

Οι νέοι έχουν δικαίωμα στην απαγόρευση των διακρίσεων, δικαίωμα στην ταυτότητα (της οποίας η ηλικία αποτελεί κεντρικό στοιχείο) και δικαίωμα να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους.

Πώς να υπερασπιστείτε τους νέους που υπόκεινται σε ηλικιακή διαμάχη

Οι νέοι που υπόκεινται σε ηλικιακή διαμάχη ενδέχεται να μην έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους άλλους νέους με τους οποίους εργάζεστε. Οι κρατικές υπηρεσίες ενδέχεται να μην παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης μέχρι να ληφθεί απόφαση σχετικά με την ηλικία, με αποτέλεσμα οι νέοι να μένουν σε αναμονή, γεγονός που μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία και τη συναισθηματική τους ευημερία.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Η καθοδήγηση της EASO 1 προσδιορίζει τις ακόλουθες εγγυήσεις για τους νέους που αμφισβητούν την ηλικία τους.

- Το πλεονέκτημα της αμφιβολίας πρέπει να εφαρμόζεται όσο το δυνατόν ευρύτερα στην περίπτωση των ασυνόδευτων παιδιών, τα οποία είναι λιγότερο πιθανό να διαθέτουν έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία.
- Άμεση πρόσβαση σε εξειδικευμένο, ανεξάρτητο εκπρόσωπο ή/και κηδεμόνα, ο οποίος ενεργεί προς το συμφέρον του παιδιού, διασφαλίζει τη γενική ευημερία και ασκεί τη δικαιοπρακτική ικανότητα.
- Το δικαίωμα να λαμβάνει πληροφορίες που ανταποκρίνονται στην ηλικία του σε γλώσσα που κατανοεί.
- Το δικαίωμα συμμετοχής, ακρόασης και εξέτασης των απόψεών του ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά του.
- Συναίνεση μετά από ενημέρωση και δικαίωμα άρνησης ιατρικών εξετάσεων.
- Εχεμύθεια, προστασία δεδομένων και ασφάλεια.
- Διαδικασίες φιλικές προς τα παιδιά που διεξάγονται από ειδικευμένους επαγγελματίες οι οποίοι γνωρίζουν τις πολιτιστικές και εθνικές ιδιαιτερότητες.
- Λιγότερο παρεμβατική μέθοδος, λιγότερο παρεμβατική διαδικασία (σταδιακή εφαρμογή), κατάλληλη από άποψη φύλου και πολιτισμού.
- Ακρίβεια και περιθώριο σφάλματος υπέρ του αιτούντος.
- Δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής, όπου μπορεί να ισχύει

Εάν εργάζεστε με νέους που υπόκεινται σε διαφωνία λόγω ηλικίας, μπορείτε να τους υποστηρίξετε κάνοντας έρευνες για να διασφαλίσετε ότι ακολουθούνται οι παραπάνω αρχές. Εάν όχι, εξετάστε εάν ο νέος χρειάζεται υποστήριξη από δικηγόρο, ο οποίος μπορεί να είναι σε θέση να διασφαλίσει την τήρηση αυτών των εγγυήσεων.

[1] Πρακτικός οδηγός της EASO για την εκτίμηση της ηλικίας: (europa.eu)

Περιεχόμενο κατάρτισης

Για τις ερωτήσεις των τεστ, παρακαλείστε να απευθυνθείτε τους εθελοντές σας στη σελίδα: <http://www.volumeproject.eu>

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενότητα 3
Υγεία και ευημερία των ασυνόδευτων
ανηλίκων

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
Μεικτής Μάθησης

Πίνακας περιεχομένων

Μαθησιακοί στόχοι	99
Επισκόπηση της διαδικασίας της ενότητας	100
Φάση παρακολούθησης 1 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1	101
Φάση παρακολούθησης 2 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2	104
Φάση παρακολούθησης 3	107
Περιεχόμενο κατάρτισης	108

Μαθησιακοί στόχοι

Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να:

- Κατανοήσουν την έννοια του υγιεινού τρόπου ζωής
 - Να είναι σε θέση να βοηθήσουν τα UAMs να επιδιώξουν μια υγιής διαβίωση
 - Να είναι σε θέση να εντοπίζουν σημάδια κινδύνου για την ψυχική συμπεριφορά ενός OAM και να ενεργεί βάσει αυτών
 - Να είναι σε θέση να συμβουλεύουν ένα UAM σχετικά με την εκπαίδευση σε θέματα σεξουαλικής υγείας
 - Να γνωρίζουν πώς να ενεργούν σε περιπτώσεις ψυχικού τραύματος
 - Να είναι εξοικειωμένοι με τους διάφορους τύπους εθισμών
 - Μάθουν πώς να ενεργούν όταν εντοπίζουν σημάδια εθισμού
-

Επισκόπηση της ενότητας

Φάση παρακολούθησης 1: Γνωριμία και έναρξη μαθημάτων

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Φάση παρακολούθησης 2: Φάση παρακολούθησης 2: Εξέταση του θέματος της υγείας και της ευημερίας των ασυνόδευτων ανηλίκων με προσέγγιση της σωματικής και ψυχικής υγείας- υποστήριξη για τον επιτυχή ρόλο του επόπτη υγείας των ανηλίκων

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Φάση παρακολούθησης 3: Εξέταση του θέματος της υγείας και της ευημερίας των ασυνόδευτων ανηλίκων με προσέγγιση της σεξουαλικής υγείας και της κατάχρησης ουσιών.

Ολοκλήρωση του μαθήματος.

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Γνωριμία με τους συμμετέχοντες και τα κίνητρά τους	Αμοιβαία παρουσίαση σε ζεύγη	./.
Επισκόπηση του περιεχομένου του μαθήματος	Εισαγωγή / ερωτήσεις	Επισκόπηση περιεχομένου, πλατφόρμα μάθησης
Αντίδραση και προσδοκίες των συμμετεχόντων	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Διευκρίνιση του χρονοδιαγράμματος, των προθεσμιών, του τέλους των μαθημάτων	Εισαγωγή / ερωτήσεις	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Παρουσίαση της πλατφόρμας μάθησης	Εισαγωγή	Πλατφόρμα μάθησης

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
<p>Παρουσίαση της δυνατότητας εργασίας σε ομάδες ή ζεύγη ομοτίμων</p> <p>Επεξήγηση των πλεονεκτημάτων της δυνατότητας περαιτέρω ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις εργασίες στη φάση της εξ αποστάσεως εργασίας, καθώς και περαιτέρω δυνατότητες ανταλλαγής απόψεων με συμμετέχοντες σε παρόμοιες καταστάσεις.</p> <p>Συγκρότηση ομάδων/ζευγών ομοτίμων</p>	<p>Εισαγωγή: Παρουσίαση των ευκαιριών ανταλλαγής στη φάση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης</p>	<p>Παρουσίαση</p>
<p>Η ανάδειξη της εμπειρίας των συμμετεχόντων:</p> <p>Οι συμμετέχοντες αναφέρουν τις προηγούμενες εμπειρίες τους από την εργασία τους με ανήλικους πρόσφυγες, ιδίως από την άποψη της υγιεινής διαβίωσης, τις χαρές και τις λύπες αυτής της εργασίας.</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>	
<p>Εργασίες για την εξ αποστάσεως φάση 1: επεξήγηση των καθηκόντων και διευκρίνιση των ερωτήσεων</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>	<p>Flip chart ή πίνακας / κάρτες</p>

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Εργασία #1	Εργασία #2	Εργασία #3
<p>Διαβάστε τις πληροφορίες του μαθήματος 1 στην πλατφόρμα ("Υγιεινή διαβίωση") και σημειώστε πού συμφωνείτε, με τι διαφωνείτε και τι δεν καταλαβαίνετε.</p>	<p>Ολοκληρώστε τη δράση του μαθήματος 1 / δράση.</p> <p>Αναστοχασμός των αποτελεσμάτων (όπως στο μάθημα 1 / αναστοχασμός): ατομικά ή με άλλον συμμετέχοντα από την εκπαίδευση.</p> <p>Σε περίπτωση που χρειάζεστε περαιτέρω αναγνωστικό υλικό, μπορείτε να ερευνήσετε τους βασικούς όρους που παρέχονται στο τέλος του μαθήματος 1.</p>	<p>Διαβάστε τις πληροφορίες του μαθήματος 2 στην πλατφόρμα ("Ψυχική υγεία").</p> <p>Ολοκληρώστε τη δράση στο μάθημα 2.</p> <p>Αναλογιστείτε τα αποτελέσματα ατομικά ή με έναν συμμαθητή σας.</p> <p>Μην ξεχάσετε να κρατήσετε σημειώσεις. Σε περίπτωση που χρειάζεστε περαιτέρω αναγνωστικό υλικό, μπορείτε να ερευνήσετε τους βασικούς όρους που παρέχονται στο τέλος του μαθήματος 2.</p>

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Πώς αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες τα εργασιακά καθήκοντα 1-3;	Ανατροφοδότηση, π.χ. μέσω μιας άσκησης. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων, μπορείτε επίσης να εργαστείτε για λίγο σε μικρές ομάδες / ζεύγη	Ανάλογα με την άσκηση/μέθοδο ανατροφοδότησης
Αποσαφήνιση των ανοικτών ερωτημάτων της εργασίας 1-3	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart / πίνακας για ανοιχτές ερωτήσεις
Μάθημα 1 / Υγιεινή διαβίωση: Εισαγωγή στο θέμα	Εισαγωγή	Παρουσίαση
Ποιοι πυλώνες υγείας είναι συμπληρωματικοί για μια υγιή διαβίωση;	Συζήτηση στην ολομέλεια	Αυτοκόλλητες σημειώσεις ή κάρτες / πίνακας
Αναστοχασμός σχετικά με τη σωματική, ψυχική και κοινωνική ευεξία	Εργασία σε μικρές ομάδες	
Μάθημα 2 / Ψυχική υγεία των ασυνόδευτων ανηλίκων: Εισαγωγή στο θέμα, πιθανές δραστηριότητες	Συζήτηση στην ολομέλεια	Αυτοκόλλητες σημειώσεις ή κάρτες / πίνακας

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Τι πιστεύουν οι συμμετέχοντες ότι γνωρίζουν οι ανήλικοι για την ψυχική τους ευεξία;	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Μάθημα 3 / Σεξουαλική υγεία των ασυνόδευτων ανηλίκων: Εισαγωγή στο θέμα, πιθανές δραστηριότητες	Εισαγωγή	Παρουσίαση
Τι πιστεύουν οι συμμετέχοντες ότι γνωρίζουν οι ανήλικοι για τη σεξουαλική τους υγεία;	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Ανταλλαγή ενδιάμεσων αποτελεσμάτων / προβληματισμός σχετικά με την πορεία	Συζήτηση στην ολομέλεια	
Εργασίες για τη φάση 2 εξ αποστάσεως: επεξήγηση καθηκόντων και διευκρίνιση ερωτήσεων	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Εργασία #4	Εργασία #5	Εργασία #6
<p>Διαβάστε τις πληροφορίες του μαθήματος 3 στην πλατφόρμα ("Σεξουαλική υγεία").</p> <p>Ολοκληρώστε τη δράση στο μάθημα 3.</p> <p>Αναλογιστείτε τα αποτελέσματα ατομικά ή με έναν συμμαθητή σας.</p> <p>Μην ξεχάσετε να κρατήσετε σημειώσεις. Σε περίπτωση που χρειάζεστε περαιτέρω αναγνωστικό υλικό, μπορείτε να ερευνήσετε τους βασικούς όρους που παρέχονται στο τέλος του μαθήματος 3.</p>	<p>Διαβάστε τις πληροφορίες του μαθήματος 4 στην πλατφόρμα ("Κατάχρηση ουσιών").</p> <p>Ολοκληρώστε τη δράση στο μάθημα 4.</p> <p>Αναλογιστείτε τα αποτελέσματα ατομικά ή με έναν συμμαθητή σας.</p> <p>Μην ξεχάσετε να κρατήσετε σημειώσεις. Σε περίπτωση που χρειάζεστε περαιτέρω αναγνωστικό υλικό, μπορείτε να ερευνήσετε τους βασικούς όρους που παρέχονται στο τέλος του μαθήματος 4.</p>	<p>Φέρτε τα αποτελέσματα της ατομικής σας εργασίας στην επόμενη φάση συμμετοχής.</p>

Φάση παρακολούθησης 3

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Πώς αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες τα εργασιακά καθήκοντα 4-5;	Ανατροφοδότηση, π.χ. μέσω μιας άσκησης. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων, μπορείτε επίσης να εργαστείτε για λίγο σε μικρές ομάδες / ζεύγη	Ανάλογα με την άσκηση/ μέθοδο ανατροφοδότησης
Αποσαφήνιση ανοικτών ερωτημάτων της εργασίας 4-5	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart / πίνακας για ανοιχτές ερωτήσεις
Μάθημα 4 / Κατάχρηση ουσιών: Πιθανές δραστηριότητες	Εισαγωγή	Παρουσίαση
Τι πιστεύουν οι συμμετέχοντες ότι γνωρίζουν οι ανήλικοι για την κατάχρηση ουσιών;	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Αυτοαξιολόγηση ή δοκιμή	Εργασία ατομικά ή σε ζεύγη	Έντυπα
Αξιολόγηση μαθημάτων	Συζήτηση στην ολομέλεια	
Τελικές δηλώσεις, μελλοντική επικοινωνία	Συζήτηση στην ολομέλεια	Έντυπα, πιστοποιητικά

Περιεχόμενο κατάρτισης

Επισκόπηση περιεχομένου:

Σε αυτή την ενότητα θα καλύψουμε τα βασικά στοιχεία του υγιεινού τρόπου ζωής όσον αφορά τη σωματική, ψυχική και σεξουαλική υγεία, με τα οποία οι εθελοντές πρέπει να είναι εξοικειωμένοι για να καθοδηγούν τους ανηλίκους.

Στο πλαίσιο αυτό, θα διερευνήσουμε την πολύπλευρη έννοια του υγιεινού τρόπου ζωής και τους διαφορετικούς τρόπους επίτευξης αυτού του στόχου όσον αφορά τη σωματική, ψυχική και σεξουαλική υγεία. Επιπλέον, οι εθελοντές θα μάθουν πώς να εντοπίζουν τα σημάδια κινδύνου για την υγιή διαβίωση, καθώς και τρόπους για την επιτυχή αντιμετώπισή τους.

Η ενότητα αποτελείται από μια γενική εισαγωγή στο θέμα, ένα γλωσσάριο βασικών όρων, θεματικές ενότητες με πρακτικά παραδείγματα, ένα κείμενο πολλαπλών επιλογών και ερωτήσεις για την αυτοαξιολόγηση της επιτυχίας της μάθησης.

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα σας βοηθήσει να:

- Κατανοήστε την έννοια του υγιεινού τρόπου ζωής Να είναι σε θέση να βοηθήσει τους ασυνόδευτους ανήλικους (UAMs) να επιδιώξουν μια υγιεινή διαβίωση
- Να είναι σε θέση να εντοπίζει σημάδια κινδύνου για την ψυχική συμπεριφορά ενός ασυνόδευτου ανήλικου (UAM) και να ενεργεί βάσει αυτών
- Να είναι σε θέση να συμβουλεύει ένα ασυνόδευτο ανήλικο σχετικά με την εκπαίδευση σε θέματα σεξουαλικής υγείας
- Να γνωρίζετε πώς να ενεργείτε σε περιπτώσεις ψυχικού τραύματος
- Να είστε εξοικειωμένοι με τους διάφορους τύπους εθισμών Μάθετε πώς να ενεργείτε όταν εντοπίζετε σημάδια εθισμού

Περιεχόμενο κατάρτισης

Εισαγωγή:

Κάθε χρόνο χιλιάδες παιδιά ταξιδεύουν στην Ευρώπη αναζητώντας μια νέα ζωή. Η τάση των ασυνόδευτων παιδιών ηλικίας κάτω των 18 ετών να μεταναστεύουν στην Ευρώπη τα τελευταία 10 χρόνια παρουσιάζει ποικίλα στοιχεία.

Σύμφωνα με τη Eurostat, από το 2011 έως το 2021 συνολικά σχεδόν 2 εκατομμύρια παιδιά υπέβαλαν για πρώτη φορά αίτηση ασύλου. Η πλειονότητα των αιτήσεων πραγματοποιήθηκε μεταξύ 2014 - 2017[1]. Ήδη εκείνη την εποχή, παγκόσμιοι φορείς όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δημοσίευσαν εκθέσεις στις οποίες επισημαίνονται οι παράγοντες κινδύνου για προβλήματα υγείας και κακή ευημερία κατά τις διάφορες φάσεις της μετανάστευσης, ξεκινώντας από την προ-μετανάστευση έως το μεταναστευτικό ταξίδι και την άφιξη στη χώρα προορισμού[2]. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι εξής: διατροφικές ελλείψεις, σωματική κακοποίηση, βία, εκμετάλλευση, σεξουαλική κακοποίηση, αποχωρισμός από τις οικογένειές τους και υψηλός επιπολασμός καταστάσεων ψυχικής υγείας, όπως διαταραχή μετατραυματικού στρες, κατάθλιψη και άγχος.

Παρά την αξιοσημείωτη μείωση των πρωτογενών αιτήσεων ασύλου κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών, οι κίνδυνοι αυτοί εξακολουθούν να είναι διάχυτοι για τα παιδιά που υποβάλλονται σε μεταναστευτικό ταξίδι[3]. Το 2021 σχεδόν 1 στους 3 αιτούντες άσυλο για πρώτη φορά ήταν ανήλικο παιδί[4]. Για να εγκατασταθούν και να ευημερήσουν στη χώρα άφιξης, τα παιδιά αυτά χρειάζονται εργαλεία και μηχανισμούς για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων υγείας που αντιμετωπίζουν κατά τα διάφορα στάδια της μετανάστευσης. Το να μάθουν πώς να αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα υγείας, να φροντίζουν τον εαυτό τους και να έχουν έναν υγιεινό τρόπο ζωής αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την ευημερία τους.

Καθώς οι ασυνόδευτοι ανήλικοι (UAMs) τείνουν να περνούν από την εφηβεία στην ενηλικίωση χωρίς την υποστήριξη μιας γονικής φιγούρας, τέτοιες θεμελιώδεις διδασκαλίες μπορεί να χαθούν. Επιπλέον, στην προσπάθειά τους να καταπιέσουν τυχόν ψυχικά φορτία ή σωματικά τραύματα, μπορεί να οδηγηθούν στην υιοθέτηση ανθυγιεινών συνηθειών. Η έλλειψη υποστήριξης και καθοδήγησης για τη δημιουργία υγιεινών συνηθειών διαβίωσης μπορεί να αποδειχθεί επιζήμια για την τρέχουσα και μελλοντική τους ευημερία. Για να διασφαλιστεί αυτό και να αποφευχθεί οποιαδήποτε περαιτέρω σωματική ή ψυχική βλάβη, η παρούσα ενότητα φιλοδοξεί να προσφέρει στους εθελοντές γνώσεις, εργαλεία και δραστηριότητες κατάρτισης σχετικά με τον τρόπο προώθησης ενός υγιεινού τρόπου ζωής και να βοηθήσει τους ανήλικους να επιδιώξουν τον καλύτερο εαυτό τους.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Υγιεινή διαβίωση

Πληροφορίες:

Η έννοια της υγείας νοείται ως μια κατάσταση στην οποία κάποιος λειτουργεί καλά σε διάφορα συνδυασμένα επίπεδα, δηλαδή σωματικά, ψυχικά και κοινωνικά. Με τη σειρά του, ο υγιής τρόπος ζωής αφορά την ανάπτυξη και την τήρηση ενός τρόπου ζωής που κάνει κάποιον να αισθάνεται σωματικά, διανοητικά και κοινωνικά, ισορροπημένος. Δεν έχει να κάνει μόνο με την αποφυγή μιας ασθένειας ή ενός νοσήματος, αλλά περισσότερο με έναν τρόπο ζωής που βοηθά κάποιον να απολαμβάνει περισσότερες πτυχές της ζωής του.

Ένας υγιεινός τρόπος ζωής προσφέρει τη δυνατότητα για μια καλύτερη, μακρύτερη, πιο ενεργητική, θετική, γεμάτη αυτοπεποίθηση και γεμάτη ζωή. Για να επιδιώξει κανείς έναν υγιή τρόπο ζωής μπορεί να ξεκινήσει από την καλλιέργεια ενός υγιούς σώματος, καθώς αυτό θα του επιτρέψει να συνεχίσει τις καθημερινές του δραστηριότητες και να είναι σε θέση να κάνει ό,τι θέλει.

Μια θρεπτική διατροφή, σε συνδυασμό με τακτική σωματική δραστηριότητα και επαρκή ανάπαυση, μπορεί να βοηθήσει πολύ στη φροντίδα του σώματός σας. Ιδιαίτερα για τα παιδιά και τους εφήβους, που βρίσκονται ακόμη σε ανάπτυξη, θα πρέπει να ακολουθείται μια διατροφή όπου καταναλώνεται επαρκής ποσότητα φρέσκων τροφίμων, πλούσιων σε βιταμίνες, αντιοξειδωτικά και πρωτεΐνες, και λαμβάνεται η απαραίτητη ποσότητα νερού ανά ημέρα. Συμπληρωματικά, οι γιατροί συνιστούν επαρκή ύπνο και συχνή άσκηση για τουλάχιστον 60 λεπτά την ημέρα^[5], προκειμένου να διατηρηθεί το σωματικό βάρος, να μειωθούν οι πιθανότητες κατάθλιψης και να μειωθούν τα συναισθήματα άγχους, να κοιμηθούν καλύτερα και να βοηθηθεί η υγεία του εγκεφάλου μεταξύ άλλων.

Προχωρώντας από τη σωματική ευεξία, θα αναλυθούν οι υπόλοιποι προαναφερθέντες πυλώνες της υγιεινής διαβίωσης, ξεκινώντας από τον ψυχικό. Ενώ η σωματική υγεία αναφέρεται στην κατάσταση του σώματός μας, η ψυχική υγεία έχει να κάνει με τη συναισθηματική μας κατάσταση και τον τρόπο με τον οποίο το μυαλό αντιμετωπίζει τα συναισθήματα και τις πράξεις. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) είναι "μια κατάσταση ευημερίας στην οποία κάθε άτομο συνειδητοποιεί τις δυνατότητές του, μπορεί να αντιμετωπίσει τις συνήθεις πιέσεις της ζωής, μπορεί να εργαστεί παραγωγικά και γόνιμα και είναι σε θέση να συνεισφέρει στην κοινότητά του."^[6] . Ως εκ τούτου, ένα ψυχικά υγιές άτομο είναι σε θέση να λειτουργήσει σε ένα δεδομένο πλαίσιο, να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες και τις αλλαγές στη ζωή, να συνδεθεί με τους άλλους για να καλλιεργήσει θετικές σχέσεις και να ευδοκιμήσει επιτυγχάνοντας τις δυνατότητές του και νιώθοντας θετικά για τον εαυτό του.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Υγιεινή διαβίωση

Οι παράγοντες που συμβάλλουν στην ψυχική ευεξία περιλαμβάνουν την ενασχόληση με δραστηριότητες που μειώνουν το άγχος, την επίδειξη συμπεριφορών αυτοϋποστήριξης, τη θετική εικόνα του εαυτού σας όσον αφορά την ταυτότητά σας και τις ικανοποιητικές κοινωνικές σχέσεις. Παραδείγματα μπορεί να είναι η χρήση ασκήσεων χαλάρωσης/ αναπνοής, η εξάσκηση της ενσυνειδητότητας, ο καθορισμός ρεαλιστικών στόχων, η προβολή της αυτοπεποίθησης και η καλλιέργεια ουσιαστικών σχέσεων με τα κοντινά του πρόσωπα. Ένα πράγμα που πρέπει να θυμάστε, είναι ότι καθώς η ζωή είναι γεμάτη σκαμπανεβάσματα, η ψυχική υγεία κάποιου μπορεί να αυξομειώνεται ανάλογα. Ωστόσο, με ισχυρά θεμέλια και οικοδόμηση ανθεκτικότητας, η βέλτιστη ψυχική υγεία δεν είναι απρόσιτη.

Όσον αφορά τον τελευταίο πυλώνα της υγιούς διαβίωσης, η κοινωνική υγεία εξαρτάται από την καλλιέργεια και τη διατήρηση ουσιαστικών σχέσεων με τους άλλους, οι οποίες επιτρέπουν σε κάποιον να αισθάνεται αυθεντικός και πολύτιμος και προσφέρουν μια αίσθηση σύνδεσης και ανήκειν. Το να περνάμε χρόνο με αγαπημένα πρόσωπα και ανθρώπους που μας ενδιαφέρουν μπορεί να τονώσει το ηθικό μας, να βοηθήσει στην αλλαγή προοπτικής και να ελαφρύνει το φορτίο μας μέσα από την κοινή συζήτηση ή το γέλιο. Καθώς οι άνθρωποι είναι εγγενώς κοινωνικά όντα, η κοινωνική απομόνωση και η μοναξιά θεωρούνται παράγοντες κινδύνου για τη θνησιμότητα^[7] και μπορούν να οδηγήσουν σε άλλα ζητήματα ψυχικής υγείας, όπως το άγχος, η κατάθλιψη. Στην περίπτωση των ασυνόδευτων ανήλικων (UAM), μπορεί να είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη του παιδιού η οικοδόμηση ειλικρινών και αξιόπιστων σχέσεων με συνομηλίκους και εμπειρογνώμονες ή εθελοντές που τα υποστηρίζουν στη χώρα υποδοχής.

Συνολικά, η επιδίωξη ενός υγιεινού τρόπου ζωής απαιτεί προσπάθεια για καθέναν από τους πυλώνες σε καθημερινή βάση. Ο ρόλος σας ως εθελοντής σε αυτό είναι να υποστηρίξετε τους ανήλικους να το επιτύχουν μέσω της παρατήρησης, της συχνής παρακολούθησης και της αξιολόγησης της κατάστασης. Οι εθελοντές δεν αναμένεται να κάνουν διάγνωση στα παιδιά. Αντίθετα, θα πρέπει να γνωρίζετε τα πρότυπα μιας υγιούς διαβίωσης και τους κινδύνους που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας ασυνόδευτος ανήλικος. Για να προσφέρετε λύσεις μπορείτε να συνεργαστείτε με άλλους ειδικούς, όπως διατροφολόγους ή ψυχολόγους, και να τους συμβουλευτείτε.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Υγιεινή διαβίωση

Μερικοί από τους κινδύνους για την υγεία των ασυνόδευτων ανηλίκων που μπορεί να είναι ευρέως διαδεδομένοι είναι οι ακόλουθοι:

- Υποσιτισμός, είτε λόγω έλλειψης πρόσβασης σε ένα θρεπτικό πρόγραμμα υγείας στα κέντρα υποδοχής/παιδικά κέντρα είτε λόγω έλλειψης κάποιου υπεύθυνου που να επιβάλλει υγιεινές διατροφικές συνήθειες.
- Διαταραχές πρόσληψης τροφής, ιδίως ανορεξία, ως μηχανισμός αντιμετώπισης των αλλαγών στη ζωή του παιδιού και των διαφορετικών γαστρονομικών προτύπων στη χώρα υποδοχής.
- Μικροτραυματισμοί που θα μπορούσαν να έχουν συμβεί σε οποιαδήποτε από τις φάσεις μετανάστευσης και δεν έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς.
- Μεταδοτικές ασθένειες που θα μπορούσαν να εκδηλωθούν λόγω των διαφορετικών επιπέδων εμβολιασμού στις εθνικές χώρες των παιδιών
- Μυοσκελετικά προβλήματα ως αποτέλεσμα του υποσιτισμού σε συνδυασμό με την κακή στάση του σώματος και τις συνθήκες του χώρου ύπνου (π.χ. στρώματα κρεβατιών).
- Δερματολογικά θέματα και λοιμώξεις του ουροποιητικού συστήματος λόγω συνθηκών υγιεινής

Κάτι που πρέπει να έχετε κατά νου εσείς ως εθελοντής είναι ότι τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην υγειονομική περίθαλψη. Αυτό αναγνωρίστηκε από τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών και επικυρώθηκε μέσω της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού το 1989: "το δικαίωμα του παιδιού στην απόλαυση του υψηλότερου δυνατού επιπέδου υγείας και σε διευκολύνσεις για τη θεραπεία της ασθένειας και την αποκατάσταση της υγείας"[8].

Παρόμοιες εγγυήσεις παρέχονται στην ΕΕ μέσω του άρθρου 35 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ[9]. Παρόλα αυτά, στην περίπτωση των παιδιών που είναι πρόσφυγες ή ζητούν άσυλο, τα κράτη μέλη μπορούν να προσφέρουν διαφορετικά επίπεδα υγειονομικής περίθαλψης με βάση τις "βασικές παροχές" που περιορίζονται από το άρθρο 29 της οδηγίας για την αναγνώριση[10]. Στην ουσία, η παροχή υγειονομικής περίθαλψης διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών από την πρόσβαση σε επείγουσα περίθαλψη έως την πρόσβαση στο κανονικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης. Προκειμένου να υποστηρίξετε επαρκώς τον ανήλικο, θα πρέπει να ενημερωθείτε για τους ισχύοντες εθνικούς κανονισμούς.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Υγιεινή διαβίωση

Δράση:

Μπορεί να ακολουθηθεί μια αμφίδρομη προσέγγιση για να υποστηριχθεί ένας ασυνόδευτος ανήλικος ώστε να είναι υγιής και να αποκτήσει θετικές συνήθειες.

Το πρώτο βήμα είναι η παρατήρηση του ανηλίκου και η καταγραφή σε ένα πλέγμα της τρέχουσας κατάστασης της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής του υγείας. Μπορείτε να προβληματιστείτε σχετικά με αυτό απαντώντας στις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Είναι το παιδί καλά θρεμμένο; Λαμβάνει υγιεινά και θρεπτικά γεύματα και επαρκή ποσότητα νερού;
- Έχει το παιδί ορατά σημάδια τραυματισμού ή έχει αναφέρει πόνους;
- Υποφέρει το παιδί από κάποια σωματική ασθένεια; Είναι εμβολιασμένο κατά των μεταδοτικών ασθενειών;
- Πώς είναι οι συνθήκες ύπνου του ανηλίκου;
- Ασκεί το παιδί τακτική σωματική δραστηριότητα;
- Εμφανίζει το παιδί σημάδια ψυχικής δυσφορίας (λυπημένο βλέμμα, επιθετική συμπεριφορά, ακανόνιστες αλλαγές στη διάθεση);
- Είναι το παιδί επιρρεπές στη βία ή στην επιθετική συμπεριφορά;
- Είναι το παιδί αγχωμένο/καταθλιπτικό;
- Έχει το παιδί υποστεί προσωπική απώλεια και πώς επεξεργάζεται το πένθος;
- Δείχνει το παιδί ανθεκτικότητα και είναι σε θέση να ανταπεξέλθει στις καθημερινές πιέσεις;
- Έχει το παιδί ειλικρινείς και ουσιαστικές σχέσεις με τους ανθρώπους γύρω του;
- Αισθάνεται το παιδί ότι εκτιμάται και ότι είναι ασφαλές να εκφράσει τον αυθεντικό του εαυτό;
- Έχει το παιδί θετική εικόνα για τον εαυτό του;
- Αισθάνεται το παιδί την αίσθηση ότι ανήκει στη χώρα υποδοχής και ότι συνδέεται με την κοινότητα;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Υγιεινή διαβίωση

Δράση:

Το δεύτερο βήμα είναι να καταρτιστεί ένας κατάλογος προτάσεων, από τον οποίο θα προκύψει ένα σχέδιο ευεξίας σε συνεργασία με τον ανήλικο.

Οι προτάσεις μπορούν να αφορούν τους διάφορους πυλώνες του υγιεινού τρόπου ζωής, με τρόπο συμπληρωματικό μεταξύ τους. Για παράδειγμα, μπορείτε να εξετάσετε περαιτέρω τα ακόλουθα:

- Σωματική υγεία: κατάλογος απλών και εύκολων συνταγών, αθλητικές δραστηριότητες, δωρεάν εφαρμογές για την παρακολούθηση του κύκλου του ύπνου κ.λπ.
- Ψυχική υγεία: δραστηριότητες μείωσης του άγχους, ασκήσεις θετικής εικόνας του εαυτού, συνεδρίες ψυχοθεραπείας κ.λπ.
- Κοινωνική υγεία: δραστηριότητες σύνδεσης με άλλους συνομηλίκους, περιήγηση στην πόλη/χωριό της χώρας υποδοχής, ημέρα επιτραπέζιων παιχνιδιών κ.λπ.

Αναστοχασμός:

- Σε περίπτωση που ένα από τα στοιχεία του υγιεινού τρόπου ζωής δεν πληρείται επαρκώς, πώς μπορεί αυτό να επηρεάσει τα άλλα στοιχεία και τον υγιεινό τρόπο ζωής του ατόμου συνολικά;
- Τι είδους υπηρεσίες υγείας μπορεί να έχει πρόσβαση το παιδί στη χώρα μου; Τι περιμένω από τον εαυτό μου όσον αφορά την υποστήριξη της υγείας ενός ασυνόδευτου ανηλίκου;
- Τι περιμένουν οι άλλοι από εμένα όσον αφορά την υποστήριξη της υγείας ενός ασυνόδευτου ανηλίκου;
- Ποιες είναι 3 δραστηριότητες που υποστηρίζουν την υγιεινή διαβίωση ενός EAM, τις οποίες μπορούμε να κάνουμε μαζί;

Βασικοί όροι για την ατομική έρευνα:

Υγιεινή διαβίωση- σωματική υγεία- ψυχική υγεία- κοινωνική υγεία- πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη για ασυνόδευτους ανηλίκους στη χώρα μου

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ψυχική Υγεία

Πληροφορίες:

Η εφηβεία είναι μια ιδιαίτερη και καθοριστική περίοδος στη ζωή ενός ατόμου. Τα παιδιά ηλικίας 10-19 ετών μπορεί να είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε θέματα ψυχικής υγείας λόγω ποικίλων σωματικών, συναισθηματικών και κοινωνικών αλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης στη φτώχεια, την κακοποίηση ή τη βία. Στην πραγματικότητα, σύμφωνα με άρθρο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας του 2021, ένας στους επτά νέους ηλικίας 10-19 ετών παγκοσμίως αντιμετωπίζει κάποια διαταραχή ψυχικής υγείας[11]. Ιδιαίτερα στην περίπτωση των ασυνόδευτων ανηλίκων, ακαδημαϊκές έρευνες επισημαίνουν υψηλότερα ποσοστά ψυχολογικής δυσφορίας και αυξημένο κίνδυνο ανάπτυξης σημαντικών προβλημάτων ψυχικής υγείας [12][13]. Συγκεκριμένοι παράγοντες που μπορούν είτε να υπονομεύσουν είτε να προάγουν την ψυχική υγεία του προσφυγικού πληθυσμού περιγράφονται στον οδηγό του Nordic Welfare Center (2020, σ. 22), όπως προκύπτει από την έρευνα των Ikram και Stronks (2016)[14].

Table 2. Risk and protective factors for general refugee mental health

Risk factors	Protective factors
<p>Personal characteristics</p> <p>Older age, female, unaccompanied minors</p> <p>Pre-migration traumatic events, torture and sexual violence</p>	<p>Personal characteristics</p> <p>Psychological coping, focusing on present and future (not the past), normalisation/acceptance of difficulties</p>
<p>Family and community networks</p> <p>Low social support and small networks, isolation and forced separation, conflicts in informal networks</p>	<p>Family and community networks</p> <p>Social support from informal network, family reunion, parental disclosure of past traumatic experiences, practising religion (praying and religious beliefs)</p>
<p>Social conditions in host country</p> <p>Poor host language skills, discrimination, difficulty adjusting to cultural differences, loss of social status, low current socioeconomic status,</p> <p>Conditions during asylum procedure, uncertainty regarding legal status and procedure, changes in residence, detention</p> <p>Mental health services underutilisation, barriers to access</p>	<p>Social conditions in host country</p> <p>Host language proficiency, economic opportunities, private and permanent accommodation</p> <p>Culturally sensitive mental health services with interpretation</p> <p>Longer time since displacement</p>

Source: Ikram & Stronks, 2016

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ψυχική Υγεία

Αν δεν αντιμετωπιστούν προσεκτικά, οι παράγοντες κινδύνου μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την ψυχική υγεία ενός πρόσφυγα. Πιο συγκεκριμένα, οι συνθήκες μετανάστευσης, η έλλειψη οικογενειακών και κοινοτικών δικτύων (δηλαδή η κακή κοινωνική υγεία) και οι συνθήκες σε κάθε φάση του μεταναστευτικού ταξιδιού, από την προ-μετανάστευση έως την ένταξη στη χώρα προορισμού, που αναφέρονται παραπάνω, μπορούν να οδηγήσουν σε δυσφορία και να έχουν ως αποτέλεσμα αλλαγές στη συμπεριφορά, τα συναισθήματα και τις κοινωνικές σχέσεις ενός ατόμου. Σε περιόδους κρίσης, τα παιδιά μπορεί να βιώσουν θλίψη, πόνο, κατάθλιψη, απελπισία, φόβο, άγχος, ανησυχία και ενοχή[15]. Ορισμένοι ανήλικοι μπορεί να νιώθουν αποστασιοποιημένοι και άλλοι μπορεί να κάνουν κατάχρηση ουσιών και άλλες επικίνδυνες συμπεριφορές. Η μεγάλη πλειοψηφία των ασυνόδευτων παιδιών, σε σύγκριση με τα συνοδευόμενα, έχει επίσης αναφερθεί ότι περνούν συμπτώματα μετατραυματικού στρες (PTSS), άγχος, κατάθλιψη και εξωτερίκευση της συμπεριφοράς [16][17]. Για το PTSS, στην πράξη αυτό σημαίνει ότι μπορεί να αισθάνονται θυμό, φόβο και να έχουν αναδρομές σε ένα τραυματικό επεισόδιο, ενώ για το άγχος, μπορεί να αισθάνονται συνεχή ανησυχία και ανησυχία που εκδηλώνεται ως κρίση άγχους. Στην περίπτωση της κατάθλιψης, μπορεί να βιώνουν θλίψη, γενική απώλεια ενδιαφέροντος και ενέργειας και να έχουν αυτοκτονικές σκέψεις. Όλα τα παραπάνω θα μπορούσαν να εξωτερικευτούν ως διαταραχή συμπεριφοράς, όπου το παιδί επιδεικνύει συμπεριφορές όπως ψέματα, κλοπές και χρήση βίας.

Παρ' όλα αυτά, είναι σημαντικό να έχουμε κατά νου ότι κάθε άνθρωπος αντιδρά διαφορετικά σε μια τραυματική ή οδυνηρή κατάσταση. Τα παιδιά δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως τραυματισμένα με συγκαταβατικό τρόπο. Αντίθετα, κάθε άτομο θα πρέπει να παρακολουθείται προσεκτικά και σε περίπτωση επίμονων σημείων κινδύνου να παραπέμπεται σε ειδικό. Για να σας διευκολύνουμε στην παρατήρηση τυχόν ενδείξεων κινδύνου, επισυνάπτεται παρακάτω ένας πίνακας που παρουσιάζει τα σημάδια σε σχέση με το σωματικό, συμπεριφορικό, συναισθηματικό και γνωστικό περιβάλλον[18].

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ψυχική Υγεία

Common signs of distress amongst children and adolescents	
Physical	Behavioral
<ul style="list-style-type: none"> • Fatigue/exhaustion and disturbed sleep • Excessive alertness, on the look-out for danger, easily startled • Constant aches and pains including stomach aches, headaches or dizziness • Rapid heart rate, especially when afraid • Change in appetite or eating habits 	<ul style="list-style-type: none"> • Acting withdrawn, numb, not reacting to games or fun activities • Social isolation, loss of interest in normal activities • Always looking sad, never smiling, crying a lot, overly clingy or independent • Persistent aggressive behavior with peers or staff, either physically or verbally • Rejection of rules or disruptive behavior such as non-stop questions or arguments • Defiance of staff/authority figures • For adolescents: Risk-taking behaviors such as alcohol or substance misuse (linked to self-destructive feelings or feeling invincible)
Emotional (feelings)	Cognitive (thoughts)
<ul style="list-style-type: none"> • Fear, numbness, detachment, depression, sadness • Intense grief • Guilt or regret, overwhelm, hopelessness • Anger and irritability, anxiety and panic • Erratic mood changes 	<ul style="list-style-type: none"> • Intrusive thoughts or memories of distressing events, nightmares • Difficulty in concentrating, easily confused or disoriented, poor memory • Shift in view of world, philosophy, religious beliefs, loss of faith • Preoccupation with violence, death and killing (including suicide)

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ψυχική Υγεία

Αν παρατηρήσετε ότι το παιδί αποτελεί κίνδυνο για τον εαυτό του, αλλά και για τους άλλους ή παρουσιάζει αυτοκτονικές τάσεις ή είναι αγχωμένο, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί του και να το κατευθύνετε σε έναν επαγγελματία ψυχικής υγείας για μια έμπειρη διάγνωση και θεραπεία. Μπορεί να φαίνεται ότι δεν κάνετε αρκετά για να βοηθήσετε τον ανήλικο, ωστόσο μια υποστηρικτική και ειλικρινής στάση στην επικοινωνία μπορεί να κάνει σημαντική διαφορά γι' αυτόν. Ακολουθούν ορισμένες συμβουλές για το πώς να προσεγγίσετε ένα παιδί που βρίσκεται σε απόγνωση:

- Να είστε ειλικρινείς και ρεαλιστές στις προσπάθειές σας να παρηγορήσετε το παιδί. Μη δίνετε υποσχέσεις.
- Προσφέρετε την ευκαιρία στο παιδί να ανοιχτεί, αλλά μην επιμείνετε αν δεν θέλει να μοιραστεί ακόμα πράγματα που μπορεί να είναι πολύ επώδυνα. Αντίθετα, δώστε τους χώρο να σας εμπιστευτούν.
- Να είστε ευαίσθητοι και στοργικοί στη συμπεριφορά σας.
- Δώστε πλήρη προσοχή στον ανήλικο και ακούστε ενεργά.
- Δείξτε τον ίδιο σεβασμό προς το παιδί όπως θα κάνατε σε έναν ενήλικα.
- Να είστε υπομονετικοί σε περίπτωση επεισοδίου θυμού και να γνωρίζετε ότι δεν απευθύνεται απαραίτητα σε εσάς.
- Να είστε προσεκτικοί σε τυχόν σημάδια δυσφορίας.

Ως καταληκτική παρατήρηση, στο ρόλο σας ως εθελοντής μπορείτε όχι μόνο να προστατεύσετε την ψυχική υγεία του ανηλίκου από παράγοντες κινδύνου, αλλά και να διευκολύνετε το παιδί να αναπτύξει δεξιότητες αντιμετώπισης που προάγουν την ψυχική ευεξία. Το πρώτο που θα μπορούσατε να κάνετε είναι να συζητήσετε μαζί τους για την ψυχική ευεξία και την ψυχική ασθένεια και για το πώς η ψυχική υγεία επηρεάζει συνολικά την υγιή διαβίωση. Στη συνέχεια, θα μπορούσατε να ενθαρρύνετε δραστηριότητες που υπογραμμίζουν τη σύνδεση μεταξύ νου και σώματος, καθώς και να προωθήσετε την ανάπτυξη ανθεκτικότητας και τεχνικών αντιμετώπισης. Τέλος, θα μπορούσατε να διευκρινίσετε ότι οι διαταραχές της ψυχικής υγείας, όπως το άγχος και το μετατραυματικό στρες (PTSS), είναι θεραπεύσιμες και ότι η βοήθεια είναι διαθέσιμη αν χρειαστεί.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ψυχική Υγεία

Δράση:

Αφού μελετήσετε προσεκτικά τον πρώτο και τον δεύτερο πίνακα, εντοπίστε τυχόν παράγοντες κινδύνου που μπορεί να αντιμετωπίζει το ασυνόδευτο ανήλικο (UAM) σας και εξετάστε αν παρουσιάζει ενδείξεις κακής ψυχικής υγείας ή δυσφορίας. Για να παρακολουθείτε μακροπρόθεσμα την κατάσταση της ψυχικής υγείας του παιδιού, μπορείτε να δημιουργήσετε τον δικό σας πίνακα παρακολούθησης με βάση τα παραπάνω και να τον ενημερώνετε μετά από κάθε επίσκεψη.

Σε ένα δεύτερο στάδιο, με βάση τους παράγοντες κινδύνου, σκεφτείτε προσαρμοσμένες λύσεις που θα μπορούσαν να ενδυναμώσουν το παιδί ή/και πώς οι παράγοντες κινδύνου μπορούν να μετατραπούν σε προστατευτικούς παράγοντες. Μη διστάσετε να εμπλέξετε στη διαδικασία αυτή τυχόν αξιωματικούς υποστήριξης ή ειδικούς ψυχικής υγείας.

Αναστοχασμός:

- Ως εθελοντής, υπήρξαν ποτέ περιπτώσεις όπου αισθανθήκατε ότι επηρεάσατε αρνητικά την ψυχική υγεία ενός ασυνόδευτο ανήλικο (UAM); Εάν ναι, πώς θα μπορούσατε να το αλλάξετε αυτό;
- Ως εθελοντής, υπήρξαν ποτέ περιπτώσεις που νιώσατε ότι επηρεάσατε θετικά την ψυχική υγεία ενός ασυνόδευτο ανήλικο (UAM); Εάν ναι, πώς θα μπορούσατε να εφαρμόσετε μια τέτοια συμπεριφορά στο μέλλον;

Βασικοί όροι για το άτομο:

- Ψυχική ευημερία- τραύμα- διαταραχές της ψυχικής υγείας που επηρεάζουν τους ασυνόδευτους ανήλικους (UAM) - ανθεκτικότητα- μηχανισμοί αντιμετώπισης- αυτοεκτίμηση και αυτογνωσία

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Σεξουαλική υγεία

Πληροφορίες:

Η μετάβαση από την παιδική ηλικία στην εφηβεία συνοδεύεται από μια σειρά αλλαγών στο σώμα όσον αφορά την τριχοφυΐα, τη φωνή, το ύψος του σώματος, το δέρμα και την ωρίμανση των σεξουαλικών οργάνων. Καθώς αρχίζει η εφηβεία, γύρω στην ηλικία των 8-13 ετών για τα κορίτσια και των 9-14 ετών για τα αγόρια, με την απελευθέρωση των σεξουαλικών ορμονών (τεστοστερόνη για τα αγόρια και οιστρογόνα για τα κορίτσια), τα παιδιά παρουσιάζουν τριχοφυΐα σε διάφορα σημεία του σώματός τους, μια έξαρση ανάπτυξης όσον αφορά το ύψος, ακμή και αλλαγή στο σχήμα του σώματος. Επιπλέον, οι ορμόνες έχουν ως αποτέλεσμα την ωρίμανση των σεξουαλικών οργάνων, με τα κορίτσια να αναπτύσσουν στήθη και να αρχίζουν τη μηνιαία έμμηνο ρύση και τα αγόρια να αναπτύσσουν το πέος, τους όρχεις και το όσχεο. Με τα ανδρικά και τα γυναικεία σεξουαλικά όργανα να έχουν ωριμάσει και να μπορούν να παράγουν αναπαραγωγικά κύτταρα (σπέρμα από τα ανδρικά και ωάριο για τα γυναικεία), η ανταλλαγή αναπαραγωγικών κυττάρων κατά τη σεξουαλική επαφή μπορεί να οδηγήσει σε εγκυμοσύνη. Για να αποφευχθούν οι ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες και άλλες επιπτώσεις της σεξουαλικής επαφής χωρίς προφυλάξεις, στις αρχές του 20ου αιώνα ξεκίνησε στις Ηνωμένες Πολιτείες και στη Δυτική Ευρώπη ένα κίνημα για τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Παρόλο που η σεξουαλική αγωγή ξεκίνησε ως μια μορφή ελέγχου των γεννήσεων, με την πάροδο των ετών εξελίχθηκε και συμπεριέλαβε στο πλαίσιο της πολύ περισσότερες έννοιες πέρα από την αντισύλληψη και το ασφαλές σεξ, όπως το φύλο και ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η σεξουαλική υγεία και συμπεριφορά, τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, η ευχαρίστηση, η συναίνεση και άλλα.

Η πλειονότητα των ασυνόδευτων παιδιών δεν έχει κάποιον να τα καθοδηγήσει σχετικά με αυτές τις αλλαγές και όλες τις έννοιες που εμπίπτουν στη σεξουαλική αγωγή χωρίς αποκλεισμούς, πόσο μάλλον για το πώς πρέπει να φροντίζουν τον εαυτό τους και τους συντρόφους τους ώστε να παραμένουν σεξουαλικά υγιείς, υγιεινοί και ασφαλείς. Με τους εθελοντές να αποτελούν συχνά το πιο κοντινό σε ένα παράδειγμα ενηλίκου για τα παιδιά, η ευθύνη για την εκπαίδευσή τους μπορεί να πέσει πάνω σας. Μια συζήτηση με τους εφήβους για το θέμα αυτό μπορεί να είναι προκλητική και άβολη, ειδικά με κάποιους που μπορεί να έχουν μεγαλώσει σε μια πιο ετεροφυλοφιλική και πατριαρχική κοινωνία. Η καλύτερη τακτική που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε είναι να είστε ειλικρινείς και άμεσοι μαζί τους, εξηγώντας γεγονότα και καταρρίπτοντας μύθους και παρουσιάζοντας την αξία των υγιών σχέσεων και επιλογών.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Σεξουαλική υγεία

Για το δικό τους όφελος και των συντρόφων τους, είναι απαραίτητο να εκπαιδευσουμε τους εφήβους σχετικά με το τι σημαίνει να είναι κανείς σεξουαλικά υγιής. Στο πλαίσιο του VOLUME, νοείται ως κάποιος που όχι μόνο ασκεί ασφαλές σεξ χρησιμοποιώντας αντισύλληψη, καλή υγιεινή και συχνές εξετάσεις για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα (ΣΜΝ), αλλά και ως άτομο που είναι ενημερωμένο για πληροφορίες και φροντίδα σεξουαλικής υγείας, επικοινωνιακό για τις σεξουαλικές του ανάγκες και τα όρια του, άνετο με τις δικές του προτιμήσεις και ικανό να αναγνωρίζει τα σεξουαλικά δικαιώματα των άλλων . Ως εκ τούτου, είναι ένα άτομο που ξέρει πώς να φροντίζει το σώμα του που αλλάζει, πώς να λαμβάνει υγιείς αποφάσεις για τη σεξουαλική του ζωή και πώς να υιοθετεί μια θετική άποψη για τη σεξουαλικότητα για τον εαυτό του και τους συντρόφους του.

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να εξηγήσετε σε ένα παιδί ή έναν έφηβο είναι πώς αναπτύσσεται το ανθρώπινο σώμα κατά την εφηβεία και πώς μοιάζει η σεξουαλική και αναπαραγωγική ανατομία του. Μετά από μια διεξοδική ανάλυση της προσωπικής υγιεινής κατά την εφηβεία , τα επόμενα θέματα θα μπορούσαν να είναι η έμμηνος ρύση, η αναπαραγωγή/ ο αυνανισμός και το φάσμα των σεξουαλικών πράξεων (πέρα από την κολπική διείσδυση), η έννοια και η σημασία της συναινετικής επαφής και τα αντισυλληπτικά μέσα . Παράλληλα, μπορεί να γίνει μια παρουσίαση για την έννοια και τις μορφές των ΣΜΝ, καθώς και για τους τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισής τους και τη σημασία των συχνών εξετάσεων. Μετά από μια ανάλυση σχετικά με την άμβλωση και τη σεξουαλική παρενόχληση ή/και βία, μπορείτε να εμβαθύνετε στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση παρουσιάζοντας τις διαφορές μεταξύ φύλου και φύλου και το φάσμα των ταυτοτήτων φύλου και των σεξουαλικών έλξεων .

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Σεξουαλική υγεία

Αφού συζητήσετε με το ασυνόδευτο άτομο τα βασικά στοιχεία της σεξουαλικής αγωγής χωρίς αποκλεισμούς, είναι υψίστης σημασίας για εσάς ως εθελοντής να γνωρίζετε επίσης τα συνήθη ζητήματα σεξουαλικής υγείας που επηρεάζουν ειδικά τους ασυνόδευτους ανηλίκους, προκειμένου να τα αντιμετωπίσετε. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα (ΣΜΝ) ως αποτέλεσμα σεξ χωρίς προφυλάξεις, δερματολογικά προβλήματα στην περιοχή των γεννητικών οργάνων λόγω έλλειψης εκπαίδευσης, κακών συνθηκών υγιεινής και ανεπαρκούς υγειονομικής περίθαλψης, ακανόνιστοι εμμηνορροϊκοί κύκλοι που προκύπτουν από το άγχος που βιώνεται σε κάθε φάση του μεταναστευτικού ταξιδιού (πριν από τη μετανάστευση, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, στη χώρα προορισμού) ή/και από τον υποσιτισμό. Επίσης, τα ασυνόδευτα παιδιά πέφτουν συχνά θύματα σεξουαλικής βίας με τη μορφή κακοποίησης, εκμετάλλευσης, παρενόχλησης κατά τη διάρκεια του μεταναστευτικού τους ταξιδιού και της παραμονής τους σε εγκαταστάσεις υποδοχής. Αυτό μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη συναισθηματική και ψυχική κατάσταση του παιδιού, καθώς και να αφήσει σωματικές μαρτυρίες του τραυματικού γεγονότος. Τα σημάδια της κακοποίησης του παιδιού περιλαμβάνουν αλλαγή των συναισθημάτων με πιο ήρεμες ή θυμωμένες αντιδράσεις, εφιάλτες, ενδείξεις χαμηλής αυτοεκτίμησης και απομόνωση, οι οποίες με τη σειρά τους οδηγούν σε αλλαγές στη συμπεριφορά, όπως προβλήματα ύπνου, άγχος, αποστασιοποίηση, κατάθλιψη, τάσεις αυτοτραυματισμού και κατάχρηση ουσιών. Επιπλέον, μπορεί να υπάρχουν σωματικές ενδείξεις όπως μώλωπες σε διάφορα μέρη του σώματος, δυσκολία στο περπάτημα ή στο κάθισμα, πρήξιμο ή ερυθρότητα στην περιοχή των γεννητικών οργάνων και συμπτώματα ουρολοίμωξης ή σεξουαλικά μεταδιδόμενου νοσήματος. Ως εθελοντής, αφού έχετε εντοπίσει ενδείξεις σεξουαλικής κακοποίησης, είναι σημαντικό να θυμάστε ότι κάθε επιζών αντιδρά με μοναδικό τρόπο, είτε νιώθει άνετα να μοιραστεί το γεγονός και τα συναισθήματά του είτε αναπτύσσει υγιείς και ανθυγιεινούς τρόπους αντιμετώπισης. Μπορείτε να βοηθήσετε προσφέροντας έναν ασφαλή χώρο χωρίς κρίσεις και ένα καλό αυτί για να μοιραστεί ο επιζών, καθώς και να τον συνδέσετε με υποστηρικτικές οργανώσεις ή/και έναν επαγγελματία ψυχικής υγείας. Οι ίδιες συμβουλές ισχύουν όταν συναντάτε παιδιά που είναι επιζώντες του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (ΑΓΓΟ), μιας πολιτισμικής πρακτικής που προέρχεται από χώρες της Αφρικής, της Μέσης Ανατολής και της Ασίας και περιλαμβάνει "τη μερική ή ολική αφαίρεση των εξωτερικών γυναικείων γεννητικών οργάνων ή άλλο τραυματισμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων για μη ιατρικούς λόγους". Με περισσότερες από 600.000 γυναίκες στην Ευρώπη να έχουν υποστεί ΑΓΓΟ, είναι σημαντικό να ενημερωθούν για τις βραχυπρόθεσμες σωματικές επιπλοκές και τις μακροπρόθεσμες σωματικές και ψυχολογικές επιπτώσεις, ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίξουν τις επιζώντες και να τις ενδυναμώσουν.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Σεξουαλική υγεία

Δράση:

Παρακολουθήστε το ακόλουθο βίντεο σχετικά με τα βασικά στοιχεία της σεξουαλικής συναίνεσης με τον/τους ασυνόδευτο/ους ανήλικο/ους με τον/τους οποίο/ους εργάζεστε:

<https://www.youtube.com/watch?v=V5DecVLCJwY>

Στη συνέχεια, έχοντας αντλήσει έμπνευση από το βίντεο, συζητήστε για τα όρια και τις προσδοκίες, καθώς και για τις φράσεις-κλειδιά για να λάβετε τη συγκατάθεση του συντρόφου σας και πώς ακούγεται ένα "όχι". Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε προτρεπτικές ερωτήσεις όπως οι παρακάτω:

"Θέλεις να κάνουμε σεξ;"

"Νιώθετε άνετα με...;"

"Θέλεις να...;"

"Θα το κάνεις... σε μένα;"

"Με ανάβει όταν... Πώς αισθάνεσαι γι' αυτό;"

Αναστοχασμός:

- Ποια πιστεύετε ότι είναι τα οφέλη της σεξουαλικής αγωγής χωρίς αποκλεισμούς;
- Ποια αρνητική επίπτωση του μη ασφαλούς σεξ θεωρείτε προσωπικά τη χειρότερη; Γιατί;
- Πώς θα μπορούσατε να διαδώσετε την ευαισθητοποίηση σχετικά με τον ΑΓΓΟ στην Ευρώπη;
- Ποιες δράσεις μπορούν να αναληφθούν για τη μείωση αυτού του φαινομένου;

Βασικοί όροι για ατομική έρευνα:

Σεξουαλική υγεία- σεξουαλική υγιεινή- αντισύλληψη- συναινετική επαφή- σεξουαλική βία- ΑΓΓΟ

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Κατάχρηση ουσιών

Εισαγωγή

Για να βοηθήσετε τους ανηλίκους ως εθελοντές, είναι σημαντικό να κατανοήσετε τι είναι η κατάχρηση ουσιών, ποιες είναι οι πιο συνηθισμένες μορφές της, ποιες μπορεί να είναι οι επιπτώσεις της και πώς να την αναγνωρίσετε. Η κατάχρηση ουσιών είναι ένας ιατρικός όρος που ορίζεται ως: "ένα μοτίβο χρήσης μιας ουσίας (φαρμάκου) που προκαλεί σημαντικά προβλήματα ή αγωνία. Αυτό μπορεί να είναι η απουσία από τη δουλειά ή το σχολείο, η χρήση της ουσίας σε επικίνδυνες καταστάσεις, όπως η οδήγηση αυτοκινήτου. Μπορεί να οδηγήσει σε νομικά προβλήματα που σχετίζονται με την ουσία ή σε συνεχή χρήση ουσιών που παρεμβαίνει στις φιλικές ή οικογενειακές σχέσεις ή και στα δύο. Η κατάχρηση ουσιών, ως αναγνωρισμένη ιατρική διαταραχή του εγκεφάλου, αναφέρεται στην κατάχρηση παράνομων ουσιών, όπως η μαριχουάνα, η ηρωίνη, η κοκαΐνη ή η μεθαμφεταμίνη. Ή μπορεί να είναι η κατάχρηση νόμιμων ουσιών, όπως το αλκοόλ, η νικοτίνη ή τα συνταγογραφούμενα φάρμακα. Το αλκοόλ είναι το πιο συνηθισμένο νόμιμο ναρκωτικό κατάχρησης".[1]

Η χρήση ουσιών μεταξύ ανηλίκων και εφήβων κυμαίνεται από σποραδική χρήση έως σοβαρές διαταραχές χρήσης ουσιών. Οι οξείες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις κυμαίνονται από ελάχιστες έως απειλητικές για τη ζωή, ανάλογα με την ουσία, τις συνθήκες και τη συχνότητα χρήσης. Είναι ζωτικής σημασίας να αντιμετωπιστεί το ζήτημα αυτό, διότι ακόμη και η περιστασιακή χρήση μπορεί να προκαλέσει σημαντική βλάβη στους ανηλίκους, συμπεριλαμβανομένης της υπερβολικής δόσης, των τροχαίων ατυχημάτων, της βίαιης συμπεριφοράς και των συνεπειών της σεξουαλικής επαφής. Η χρήση ουσιών έχει επίσης επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανάπτυξη του εγκεφάλου των ανηλίκων. Η τακτική χρήση αλκοόλ, κάνναβης, νικοτίνης ή άλλων ναρκωτικών κατά την εφηβεία συνδέεται με υψηλότερα ποσοστά διαταραχών της ψυχικής υγείας, χειρότερη λειτουργικότητα στην ενήλικη ζωή και υψηλότερα ποσοστά εθισμού. Οι αιτίες της χρήσης ουσιών από ανηλίκους είναι ποικίλες, μερικές από τις οποίες περιλαμβάνουν:

- Να μοιραστείτε μια κοινωνική εμπειρία ή να νιώσετε μέρος μιας κοινωνικής ομάδας,
- Για την ανακούφιση από το άγχος,
- Να αναζητάτε νέες εμπειρίες και να παίρνετε ρίσκα,
- Για την ανακούφιση των συμπτωμάτων διαταραχών της ψυχικής υγείας (π.χ. κατάθλιψη, άγχος)
- Κακός αυτοέλεγχος,
- Έλλειψη γονικής παρακολούθησης και διάφορες ψυχικές διαταραχές (π.χ. διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας, κατάθλιψη)

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Κατάχρηση ουσιών

Οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες ουσίες από ανηλίκους και εφήβους είναι το αλκοόλ, η νικοτίνη (σε προϊόντα καπνού ή σε προϊόντα ατμοποίησης) και η κάνναβη, αλλά είναι επίσης σημαντικό να αναφερθεί ο τζόγος λόγω των αρνητικών και εθιστικών επιπτώσεών του. "Όποιοδήποτε παιχνίδι τύχης ή δεξιοτήτων που παίζεται για χρήματα είναι τζόγος. Οι περισσότερες μορφές τυχερών παιχνιδιών είναι παράνομες για άτομα κάτω των 18 ετών."

Εσείς, ως εθελοντής, δεν αναμένεται να κάνετε διάγνωση ανηλίκων. Αντίθετα, θα πρέπει να γνωρίζετε τις γενικές συμπεριφορές που μπορεί να αποτελούν συμπτώματα χρήσης ουσιών, όπως:

- Απροσάρμοστη συμπεριφορά
- Κατάθλιψη ή εναλλαγές της διάθεσης
- Αλλαγή φίλων
- Πτώση των σχολικών επιδόσεων
- Απώλεια ενδιαφέροντος για χόμπι,

Εάν παρατηρήσετε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ειδικές ενδείξεις ή συνθήκες χρήσης/κατάχρησης ουσιών, θα πρέπει να επικοινωνήσετε αμέσως με τον αρμόδιο επαγγελματία και να τον ενημερώσετε.

Σημάδια κατανάλωσης αλκοόλ:

- Συγκεχυμένη ομιλία
- Μειωμένη κρίση και κινητικές δεξιότητες
- Κακός συντονισμός
- Σύγχυση
- Τρόμος
- Υπνηλία
- Ανάδευση
- Μαχητική συμπεριφορά
- Ναυτία και έμετος
- Κατάθλιψη
- Αύξηση βάρους
- Κατοχή πλαστής ταυτότητας
- Οσμή αλκοόλ στην αναπνοή

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Κατάχρηση ουσιών

Σημάδια καπνίσματος:

- Ο καπνιστής φαίνεται νευρικός.
- Το άτομο μυρίζει καπνό τσιγάρου.
- Το άτομο βήχει συχνά.
- Τα δόντια του ατόμου κιτρινίζουν.

Σημάδια τζόγου:

- Εύρεση "πραγμάτων" από τυχερά παιχνίδια, όπως λαχεία, φύλλα στοιχημάτων και μάρκες καζίνο
- Υπερβολική παρακολούθηση αθλητικών εκπομπών στην τηλεόραση και υπερβολικά έντονο ενδιαφέρον για την έκβαση των αθλητικών γεγονότων
- Υπερβολικός "έλεγχος" ή ξοδεύοντας χρόνο στο Διαδίκτυο
- Ανεξήγητα χρέη
- Επιδεικνύετε μεγάλα χρηματικά ποσά ή αγοράζετε ακριβά αντικείμενα
- Απουσίες από το σχολείο ή την εργασία
- Άγχος και νευρικότητα
- Κλοπή για χρήματα από τυχερά παιχνίδια

Για να δώσετε λύσεις ως εθελοντής, θα πρέπει να συνεργαστείτε με άλλους εμπειρογνώμονες, όπως ψυχολόγο, παιδίατρο και ειδικούς, για να διενεργήσετε πλήρη ιατρική αξιολόγηση της ψυχικής υγείας και της χρήσης ουσιών, και να παρέμβετε και να ανταποκριθείτε εγκαίρως. Όταν αντιμετωπίζετε το ζήτημα, χρησιμοποιήστε μια υποστηρικτική, μη κατηγορηματική γλώσσα και μην αποθαρρύνετε αν ο ανήλικος αμυνθεί. Διευκρινίστε τους ότι παρεμβαίνετε με γνώμονα το συμφέρον τους και όχι για να τους ντροπιάσετε ή να τους επικρίνετε.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Κατάχρηση ουσιών

Δράση:

Φανταστείτε ότι συνοδεύετε ένα ασυνόδευτο ανήλικο (UAM) σε έναν γιατρό για ένα τεστ ναρκωτικών και αυτό πανικοβάλλεται. Πώς αντιδράτε στην προσπάθειά σας να το υποστηρίξετε;

Αναστοχασμός:

- Πώς προσεγγίζετε ένα ασυνόδευτο ανήλικο που υποψιάζεστε ότι μπορεί να είναι εθισμένος;
- Ποιο είδος κατάχρησης ουσιών θεωρείτε το πιο επικίνδυνο για τον ασυνόδευτο ανήλικο με τον οποίο εργάζεστε και γιατί;
- Μπορείτε να βρείτε θετικές συνήθειες και συμπεριφορές για να ξεπεράσετε τη χρήση ουσιών;

Βασικοί όροι για ατομική έρευνα:

- Κατάχρηση ουσιών- νόμιμες και παράνομες ουσίες- μακροχρόνιες επιπτώσεις των ουσιών

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενότητα 4
Δραστηριότητες ένταξης ασυνόδευτων
ανηλίκων

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
Μεικτής Μάθησης

Πίνακας περιεχομένων

Μαθησιακοί στόχοι	130
Επισκόπηση της διαδικασίας της ενότητας	131
Φάση παρακολούθησης 1 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1	132
Φάση παρακολούθησης 2 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2	135
Φάση παρακολούθησης 3	137
Περιεχόμενο κατάρτισης	138

Μαθησιακοί στόχοι

Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να:

- Σκεφτούν την ενσωμάτωση/ένταξη ως πολιτική έννοια
 - Μάθουν περισσότερα για τους παράγοντες που είναι κρίσιμοι για την επιτυχή ένταξη
 - Μάθουν πώς να υποστηρίζουν τους ανηλίκους στη διαδικασία ένταξής τους
 - Κατανοήσουν ότι η οικοδόμηση κοινωνικού κεφαλαίου αποτελεί σημαντικό μέρος της ένταξης
 - Διευκολύνουν την ένταξη των ανηλίκων μέσω της δικτύωσης και της δημιουργίας κοινωνικού κεφαλαίου
 - Μάθουν πώς να συμπεριλαμβάνουν τους συνομηλίκους τους ή ακόμη και να ξεκινήσουν μικρά προγράμματα εκμάθησης από συνομηλίκους για ένταξη με άλλους ανηλίκους και εθελοντές στην κοινότητά σας
 - Χρησιμοποιούν την εργασία με τα πρότυπα ως μέθοδο για τον εντοπισμό χρήσιμων στρατηγικών για την ένταξη, για να μάθουν από την πορεία τους προς την ένταξη.
-

Επισκόπηση της ενότητας

Η ενότητα περιλαμβάνει τρεις φάσεις παρουσίας και δύο φάσεις απόστασης ενδιάμεσα. Για τις φάσεις εξ αποστάσεως οι συμμετέχοντες λαμβάνουν κάποιες εργασίες για να εργαστούν. Στην τρίτη φάση παρουσίας οι συμμετέχοντες λαμβάνουν ένα πιστοποιητικό για την ενότητα. Κάθε φάση παρακολούθησης διαρκεί 2-3 ώρες. Η πλατφόρμα μάθησης που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου Volume είναι πολύ σημαντικός πόρος για ολόκληρη την ενότητα.

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Γνωριμία με τους συμμετέχοντες και τα κίνητρά τους	Αμοιβαία παρουσίαση σε ζεύγη	./.
Επισκόπηση του περιεχομένου του μαθήματος	Εισαγωγή / ερωτήσεις	Επισκόπηση περιεχομένου, πλατφόρμα μάθησης
Αντίδραση και προσδοκίες των συμμετεχόντων	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Διευκρίνιση του χρονοδιαγράμματος, των προθεσμιών, του τέλους των μαθημάτων	Εισαγωγή / ερωτήσεις	Flip chart ή πίνακας / κάρτες
Παρουσίαση της πλατφόρμας μάθησης	Εισαγωγή	Πλατφόρμα μάθησης

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
<p>Παρουσίαση της δυνατότητας εργασίας σε ομάδες ή ζεύγη ομοτίμων</p> <p>Επεξήγηση των πλεονεκτημάτων της δυνατότητας περαιτέρω ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις εργασίες στη φάση της εξ αποστάσεως εργασίας, καθώς και περαιτέρω δυνατότητες ανταλλαγής απόψεων με συμμετέχοντες σε παρόμοιες καταστάσεις.</p> <p>Συγκρότηση ομάδων/ ζευγών</p>	<p>Εισαγωγή: Παρουσίαση των ευκαιριών ανταλλαγής στη φάση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης</p>	<p>Παρουσίαση</p>
<p>Η ανάδειξη της εμπειρίας των συμμετεχόντων: Οι συμμετέχοντες αναφέρουν τις προηγούμενες εμπειρίες τους από την εργασία τους με ανήλικους πρόσφυγες, τις χαρές και τις λύπες αυτής της εργασίας.</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>	<p>./.</p>
<p>Εργασίες για την εξ αποστάσεως φάση 1: επεξήγηση καθηκόντων και διευκρίνιση ερωτήσεων</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>	<p>Flip chart ή πίνακας / κάρτες</p>

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Εργασία #1	Εργασία #2	Εργασία #3	Εργασία #4
<p>Διαβάστε τις πληροφορίες σχετικά με την "ενσωμάτωση" και την "ένταξη" και σημειώστε πού συμφωνείτε, με τι διαφωνείτε και τι δεν καταλαβαίνετε.</p> <p>(Ενότητα Ένταξη/ Μάθημα 1 - Πληροφορίες)</p>	<p>Κάντε την άσκηση που αφορά την ένταξη/ ένταξη στην πλατφόρμα</p> <p>(Ενότητα Ένταξη/ Μάθημα 1 - Φύλλο εργασίας 2: Σύγκριση Ένταξη - Ένταξη)</p>	<p>Διαβάστε τις πληροφορίες σχετικά με τους παράγοντες επιτυχίας της ένταξης</p> <p>(Ενότητα Ένταξη/ Μάθημα 2 - Πληροφορίες)</p>	<p>Προσπαθήστε να συγκεντρώσετε ιδέες για το πώς μπορείτε να δημιουργήσετε ευκαιρίες για την προώθηση της επιτυχημένης ένταξης. Αναζητήστε συγκεκριμένες δραστηριότητες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους ασυνόδετους ανηλίκους να βελτιώσουν τη συμμετοχή τους στην κοινωνία. Είναι σημαντικό να αναζητάτε μόνο παραδείγματα που είναι εφικτά. (Μπορείτε να εργαστείτε με καταιγισμό ιδεών, να ρωτήσετε ανθρώπους, έρευνα στο διαδίκτυο...)- Είναι σημαντικό να βρείτε δυνατότητες που συνδέονται με την περιοχή σας. Σκέφτεστε τη χρηματοδότηση: Ποιες από τις δραστηριότητες μπορούν να υλοποιηθούν δωρεάν; Πού και πώς μπορώ να συγκεντρώσω χρήματα ώστε η δραστηριότητα να είναι δωρεάν για τον ασυνόδετο ανήλικο; Βρείτε τουλάχιστον τρεις επιλογές.</p>

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Πώς αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες τα εργασιακά καθήκοντα 1-4;	Ανατροφοδότηση, π.χ. μέσω μιας άσκησης. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων, μπορείτε επίσης να εργαστείτε για λίγο σε μικρές ομάδες / ζεύγη	Ανάλογα με την άσκηση/ μέθοδο ανατροφοδότησης
Αποσαφήνιση των ανοικτών ερωτημάτων της εργασίας 1-4	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart / πίνακας για ανοιχτές ερωτήσεις
Αναστοχασμός σχετικά με την ένταξη	Συζήτηση σε τριάδες ή ζεύγη - παρουσίαση στην ολομέλεια - συζήτηση	Ενότητα Ένταξη/Μάθημα 1 - Αναστοχασμός Flip Chart
Πατερναλισμός - ανοχή στην απογοήτευση	Συζήτηση σε τριάδες ή ζεύγη - παρουσίαση στην ολομέλεια - συζήτηση	Ενότητα Ένταξη/Μάθημα 2 - φύλλο εργασίας για την αντιμετώπιση της απογοήτευσης και του πατερναλισμού Flipchart
Εργασίες για τη φάση 2 εξ αποστάσεως: επεξήγηση καθηκόντων και διευκρίνιση ερωτήσεων	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart ή πίνακας / κάρτες

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Εργασία #5	Εργασία #6	Εργασία #7
<p>Διαβάστε τις πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα ομότιμων (Ενότητα Ένταξη/Μάθημα 3 - Πληροφορίες) και δείτε τουλάχιστον ένα πρόγραμμα σε αυτόν τον ιστότοπο: https://supeer.eu - ειδικά το πρόγραμμα Supeer Network Programme και το Supeer Lapp.</p>	<p>Διαβάστε τις πληροφορίες σχετικά με τα πρότυπα (Ενότητα Ένταξη/Μάθημα 4 - Πληροφορίες)</p>	<p>Παρακολουθήστε διάφορα βίντεο με πρότυπα. Μπορείτε να βρείτε τα βίντεο στα αγγλικά και τα πορταίτα των προτύπων στο: BSB Χτίζοντας κοινωνικές γέφυρες με επιχειρηματική σκέψη</p>

Φάση παρακολούθησης 3

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Πώς αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες τα εργασιακά καθήκοντα 5-7;	Ανατροφοδότηση, π.χ. μέσω μιας άσκησης. Ανάλογα με τον αριθμό των συμμετεχόντων, μπορείτε επίσης να εργαστείτε για λίγο σε μικρές ομάδες / ζεύγη	Ανάλογα με την άσκηση/ μέθοδο ανατροφοδότησης
Αποσαφήνιση των ανοικτών ερωτήσεων της εργασίας 5-8	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flip chart / πίνακας για ανοιχτές ερωτήσεις
Κοινωνικό κεφάλαιο - η σημασία της κοινωνικής δικτύωσης	Σχεδιάζοντας το δικό του κοινωνικό άτομο Παρουσίαση του δικού μας ατόμου σε ζεύγη/τριπλέτες Αναστοχασμός σχετικά με τη μέθοδο στην ολομέλεια και την αξία της για την εργασία με ανηλίκους	Ενότητα Ένταξη/Μάθημα 4 - άσκηση "Social Atom" Χαρτί για ζωγραφική, χρωματιστά μολύβια
Αυτοαξιολόγηση	Εργασία ατομικά Σύγκριση σε ζεύγη/τριάδες	Έντυπα (Ενότητα Ένταξη - Ερωτήσεις για αυτοαξιολόγηση- Τεστ)
Αξιολόγηση μαθημάτων	Συζήτηση στην ολομέλεια	
Τελικές δηλώσεις, μελλοντική επικοινωνία	Συζήτηση στην ολομέλεια	Έντυπα (Ενότητα Ένταξη - Ερωτήσεις για αυτοαξιολόγηση- Τεστ)
Πιστοποίηση	Εορτασμός της επιτυχούς ολοκλήρωσης των μαθημάτων	Πιστοποιητικά

Περιεχόμενο κατάρτισης

Επισκόπηση περιεχομένου:

Σε αυτή την ενότητα θέλουμε να εξετάσουμε το ερώτημα τι εννοούμε όταν μιλάμε για ένταξη και τους τρόπους υποστήριξης των ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων στην προσπάθειά τους να ενταχθούν όλο και περισσότερο στην κοινωνία υποδοχής. Θέλουμε να παρέχουμε μεθόδους και ιδέες, πώς οι εθελοντές μπορούν πραγματικά να το κάνουν αυτό. Είναι προφανές ότι όλες οι άλλες εκπαιδευτικές ενότητες θα παρέχουν επίσης πολύ υλικό για την προώθηση της ένταξης. Είναι επίσης βέβαιο ότι η ένταξη είναι ένα αρκετά σύνθετο θέμα και δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν όλες οι πτυχές του σε αυτή την ενότητα.

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Να προβληματιστείτε σχετικά με την ένταξη/ένταξη ως πολιτική έννοια.
- Να μάθετε περισσότερα για τους παράγοντες που είναι κρίσιμοι για την επιτυχή ένταξη.
- Να μάθετε πώς να υποστηρίζετε τους ανηλικούς στη διαδικασία της ένταξης.
- Να κατανοήσετε ότι η δημιουργία κοινωνικού κεφαλαίου αποτελεί σημαντικό μέρος της ένταξης.
- Να διευκολύνετε την ένταξη των ανηλικών μέσω της δικτύωσης και της δημιουργίας κοινωνικού κεφαλαίου.
- Να μάθετε πώς να συμπεριλάβετε συνομηλίκους στο έργο σας για να συνοδεύσετε τους ανηλικούς ή ακόμη και να ξεκινήσετε μικρά προγράμματα ομότιμης μάθησης για την ένταξη με άλλους ανηλικούς και εθελοντές στην κοινότητά σας.
- Να χρησιμοποιήσετε τους ρόλους - πρότυπα ως μέθοδο για να εντοπίσετε χρήσιμες στρατηγικές για την ένταξη, να μάθετε από την πορεία τους προς την ένταξη.

Εισαγωγή:

Οι ανήλικοι έχασαν την πατρίδα τους και αναγκάζονται να ζήσουν σε μια ξένη χώρα και σε έναν ξένο πολιτισμό για τον οποίο δεν γνωρίζουν πολλά. Αντιμέτωποι με γλωσσικά εμπόδια αλλά και με προκαταλήψεις έχουν μερικές φορές την τάση να αποσύρονται στη δική τους ομάδα, τους μετανάστες της πατρίδας τους. Οι κοινότητες αυτές αποτελούν σημαντικό στήριγμα, ακόμη και αν υπάρχουν κάποιες επικίνδυνες πτυχές σε αυτές, ιδίως αν η αυτογνωσία της κοινότητας γίνει πολύ αποσχιστική.

Ως εθελοντές αλλά και ως επαγγελματίες που ασχολούμαστε με το θέμα της ένταξης είναι πολύ σημαντικό να σκεφτόμαστε κριτικά τι σκεφτόμαστε όταν μιλάμε για ένταξη ή ενσωμάτωση. Ο πολιτικός και ιδεολογικός λόγος είναι παραπλανητικός και συχνά χρησιμοποιείται ως μέσο διακρίσεων και πίεσης. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να προβληματιζόμαστε για τους όρους ένταξη και ενσωμάτωση με κριτική απόσταση και από τη σκοπιά των ανηλίκων, διότι συχνά είναι σημαντικό να είμαστε η φωνή τους στην κοινωνία, διαφορετικά δεν ακούγονται.

Όλοι έχουμε βιώσει τη βοήθεια και τη σημασία της συνοδείας στη ζωή μας, αν και συχνά δεν το συνειδητοποιούμε. Η συνοδεία από άτομα της κοινωνίας υποδοχής βοηθά τους ανηλίκους να αποκτήσουν προσανατολισμό στη ζωή, αυτοεκτίμηση, ερεθίσματα για επαγγελματικό προσανατολισμό κ.λπ. Είναι επίσης σημαντικό για το μέλλον - η ένταξη σε ένα αξιόπιστο κοινωνικό δίκτυο είναι πολύ σημαντική.

Η συνοδεία των ανηλίκων θα πρέπει να τους δίνει τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση σε διάφορους τομείς της κοινωνίας υποδοχής. Ο εθελοντής δεν μπορεί να επωμιστεί όλο το βάρος της επικοινωνίας και της παροχής πρόσβασης σε διάφορους τομείς της κοινωνίας υποδοχής. Χρειάζονται βοήθεια - από την κοινωνία, τις δομές, μια ανοιχτόμυαλη κοινωνία. Μια επιλογή για την οργάνωση της βοήθειας για αυτή την πρόκληση θέλουμε να παρουσιάσουμε σε αυτό το εργαλείο: να συμπεριλάβουμε συνομηλίκους για να βοηθήσουμε τους ασυνόδευτους ανηλίκους να βρουν τον προσανατολισμό τους και τον τρόπο ζωής τους.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Εισαγωγή:

Μερικές φορές - σε καλά σχολεία - οι συμμαθητές μπορούν να βοηθήσουν τους ανηλίκους να αυξήσουν τη συμμετοχή τους σε διάφορους τομείς της κοινωνίας της χώρας υποδοχής, συμπεριλαμβάνοντας και προσκαλώντας τους. Οι νέοι είναι πρόθυμοι να υποστηρίξουν τους μετανάστες συμμαθητές τους, αλλά συχνά δεν γνωρίζουν πώς να έρθουν σε επαφή. Η ενθάρρυνση και η υποστήριξη αυτών των πρωτοβουλιών και η δρομολόγηση σχεδίων προς αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσε να είναι ένας κατάλληλος τρόπος για την προώθηση της ένταξης.

Σε προηγούμενα έργα Erasmus+ και στο εκπαιδευτικό μας έργο αποκτήσαμε θετικές εμπειρίες με τη συμπερίληψη προτύπων που κατάφεραν να ενταχθούν αρκετά καλά στην κοινωνία υποδοχής. Γι' αυτό θέλουμε να το παρουσιάσουμε ως μια άλλη επιλογή για την προώθηση της ένταξης των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Ένταξη - Ενσωμάτωση - μιλώντας για τη διαφορά

Η ένταξη είναι ένας αρκετά σημαντικός όρος στη δημόσια συζήτηση για τη μετανάστευση. Θα πρέπει να ειπωθεί ότι αυτή η έννοια της ενσωμάτωσης που χρησιμοποιείται στις δημόσιες συζητήσεις προϋποθέτει μια αντίληψη της κοινωνίας στην οποία τα μέρη της κοινωνίας είναι καλά συντονισμένα και συνεπώς ολοκληρωμένα (Vgl. Nassehi 2013,8). Ως εκ τούτου, η έννοια της ενσωμάτωσης μετατρέπεται όλο και περισσότερο σε έννοια αποκλεισμού. (Vgl. Georgi 2015, 25) Ακολουθώντας αυτή την έννοια θα σήμαινε ότι η ομάδα προς ένταξη, οι μετανάστες, θα βρισκόταν αντιμέτωπη με μια ομοιογενή κοινωνία της πλειοψηφίας. Η μετανάστευση θεωρείται ως απόκλιση από τον κανόνα που πρέπει να ρυθμίζεται από μια στοχευμένη μεταναστευτική πολιτική. Η ιδέα μιας ομοιογενούς πλειοψηφικής κοινωνίας ως στόχου μιας επιτυχημένης ένταξης αποκτά ακόμη μεγαλύτερη ισχύ στην τρέχουσα συζήτηση: "Η χρήση όρων όπως "γερμανική Leitkultur", "ιουδαιοχριστιανική κοινότητα αξιών" ή "Abendland" μεταφέρει την απαίτηση για την υιοθέτηση μιας φαντασιακής καθιερωμένης κοινωνικής συναίνεσης. Το αποτέλεσμα είναι η μονόπλευρη αντιμετώπιση των μεταναστών ως "το μέρος της κοινωνίας που πρέπει να ενσωματωθεί" ("Bringschuldige") ή ακόμη και ως "απρόθυμοι να ενσωματωθούν" ("Integrationsunwillige")." (Georgi 2015, 25).

Αυτή η έννοια της ένταξης αγνοεί τις υφιστάμενες κοινωνικές συνθήκες. Η σύγχρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται από τη διαφοροποίηση σε ποικίλους αυτόνομους λειτουργικούς τομείς (οικονομία, πολιτική, εκπαίδευση κ.λπ.)- δεν υπάρχει κάποιο κοινωνικό κέντρο που να ορίζει την ενότητα της κοινωνίας. Η πλήρης ολοκλήρωση είναι αδύνατη σε μια "πολυκεντρική κοινωνία" ("polykontextuelle Gesellschaft") (Georgi 2015- Nassehi 2013). Όλα τα μέλη της κοινωνίας συμπεριλαμβάνονται μόνο εν μέρει.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Nassehi επισημαίνει ένα άλλο παράδοξο (Nassehi 2013, 12): υπάρχουν ομάδες μεταναστών που στοχεύουν στην πλήρη απορρόφηση των μελών τους από τη δική τους ομάδα και στην αδυναμία επαφών με το εξωτερικό. "Τέτοιες ομάδες είναι καλά ενσωματωμένες - με την κλασική έννοια της μονοδιάστατης ένταξης σε μια ομάδα. Αυτές είναι οι μόνες ομάδες της κοινωνίας για τις οποίες η έννοια της ένταξης λειτουργεί πραγματικά. Ας το έχουμε αυτό κατά νου όταν απαιτούμε μεγαλύτερη προθυμία ενσωμάτωσης από τους μετανάστες". (Nassehi 2013, 12) Αυτές οι σύντομες κοινωνιολογικές παρατηρήσεις θα έπρεπε να έχουν καταστήσει σαφές ότι πρέπει να είμαστε προσεκτικοί όταν μιλάμε για "ενσωμάτωση", καθώς συχνά χρησιμεύει περισσότερο στον αποκλεισμό παρά στην ενσωμάτωση και μεταφέρει μια λανθασμένη εικόνα της κατάστασης της κοινωνίας.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Ένταξη - Τι εννοούμε όταν αναφερόμαστε στην ενσωμάτωση;

Αυτές οι κοινωνιολογικές παρατηρήσεις δείχνουν ότι πρέπει να είμαστε προσεκτικοί όταν σκεφτόμαστε την "ενσωμάτωση", η οποία στην πράξη μπορεί συχνά να εξυπηρετεί τον αποκλεισμό αντί για την ενσωμάτωση και να μεταφέρει μια λανθασμένη εικόνα του τρόπου λειτουργίας της σημερινής κοινωνίας.

Ενσωμάτωση:

Η συστημική θεωρητική προσέγγιση μπορεί να θεωρηθεί ως μια εναλλακτική λύση στην έννοια της ένταξης, η οποία υποθέτει ότι η ένταξη είναι ζήτημα για όλους - μετανάστες και αυτόχθονες. Είμαστε όλοι πολίτες διαφορετικών κόσμων. Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, η διαφορά μεταξύ μεταναστών και αυτοχθόνων δεν μπορεί να γίνει κατανοητή κατ' αρχήν, αλλά μόνο εμπειρικά, δηλαδή στις συγκεκριμένες συνθήκες και μορφές. Η έννοια της "ενσωμάτωσης" απορρίπτει την ιδέα μιας ενοποιητικής

Η έννοια της "ενσωμάτωσης" απορρίπτει την ιδέα μιας ενοποιητικής καθοδηγητικής κουλτούρας, η οποία δεν υπάρχει πλέον και η οποία κατά συνέπεια δεν είναι ικανή να ενοποιήσει τις σύγχρονες κοινωνίες. Οι σύγχρονες κοινωνίες είναι μάλλον "κοινωνίες των ξένων - που αντιλαμβάνονται την παραδοξότητά τους ως πόρο και όχι ως πρόβλημα" (Nassehi 2013, 13). Η πολλαπλή ενσωμάτωση γίνεται χαρακτηριστικό της σύγχρονης κοινωνίας- τα μέλη της δεν ανήκουν ποτέ σε έναν κοινωνικό χώρο με ολόκληρη την προσωπικότητά τους, αλλά μόνο με συγκεκριμένα για τον ρόλο ή την ενσωμάτωση τμήματα αυτής. (Πρβλ. Luhmann 1980, 30 κ.ε.)

Αν χρησιμοποιηθεί αυτή η περιγραφή της κοινωνικής ένταξης, οι μετανάστες θεωρούνται ότι εντάσσονται με παρόμοιο τρόπο με τους αυτόχθονες, όπου οι μετανάστες δεν ανήκουν σε σταθερές ομάδες και στη συνέχεια ενσωματώνονται σε ένα διαφορετικό σύστημα.

Οι σύγχρονες κοινωνίες, είναι κοινωνίες των ξένων. Το γεγονός ότι οι μετανάστες είναι ιδιαίτερα ορατοί ως ξένοι εξαρτάται περισσότερο από τις πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες παρά από μια θεμελιώδη, κατηγορηματική διαφορά. Τόσο στη Γερμανία όσο και στην Αυστρία, οι μετανάστες που έφτασαν με το λεγόμενο κύμα "Gastarbeiter" έχουν γίνει πιο αόρατοι και η καταγωγή τους μπορεί να υποχωρήσει στο παρασκήνιο. Για τις σύγχρονες κοινωνίες, το καθοριστικό ερώτημα θα είναι πόσο πλουραλισμό μπορούν να ανεχθούν και "αν οι μετανάστες και οι σεξουαλικές μειονότητες, οι ανάπηροι και οι παράξενοι μπορούν επίσης να παραμείνουν ξένοι και αόρατοι" (Nassehi 2013,13)[1]. Το ξένο δεν γίνεται αντιληπτό, επειδή στην καθημερινή ζωή δεν εξαρτάται πλέον κανείς από την πολιτισμική ενσωμάτωση.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Ένταξη - Τι εννοούμε όταν αναφερόμαστε στην ενσωμάτωση;

Δράση 1:

α) Εδώ θα βρείτε έναν κατάλογο με τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι μετανάστες προκειμένου να ενταχθούν επιτυχώς. Ο κατάλογος αυτός προέρχεται από ένα άρθρο που τάσσεται πλήρως υπέρ των μεταναστών. (Kolbe 2019)

Απαιτήσεις σε λέξεις-κλειδιά:

- Προθυμία εκμάθησης νέων δεξιοτήτων
- Αποδοχή μιας διαφορετικής κοινωνίας, των κανόνων και των απαιτήσεών της
- Εκμάθηση των απαραίτητων βασικών ικανοτήτων
- Επικοινωνία και συμμετοχή: Γλώσσα, σχολική και πολιτική παιδεία
- Σεβασμός στους νόμους και στην επικρατούσα κοινωνία.
- Αντοχή στο άγνωστο και το τρομακτικό Μάθηση προσαρμογής και, από την άλλη πλευρά, μη παραμέληση του πολιτιστικού παρελθόντος.
- Αντιμετώπιση του φόβου για το μέλλον, της έλλειψης προοπτικών και των ακατανόητων κανόνων και νόμων.
- Ανάπτυξη μιας νέας ταυτότητας και δημιουργία αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης.

β) Κριτικός προβληματισμός σχετικά με αυτόν τον κατάλογο - Βασικά ερωτήματα για αυτόν τον προβληματισμό:

- Ποιες από τις απαιτήσεις ισχύουν μόνο για την ομάδα των μεταναστών - και ποιες θα μπορούσαν εξίσου καλά να ισχύουν και για τις αυτόχθονες ομάδες της κοινωνίας;
- Αν οι απαιτήσεις ισχύουν και για τις αυτόχθονες ομάδες, γιατί πιστεύετε ότι η εστίαση γίνεται στους μετανάστες και ότι ξεχωρίζουν ως ομάδα; Και σε ποιο βαθμό αυτή η άποψη ωφελεί ή βλάπτει τους μετανάστες;

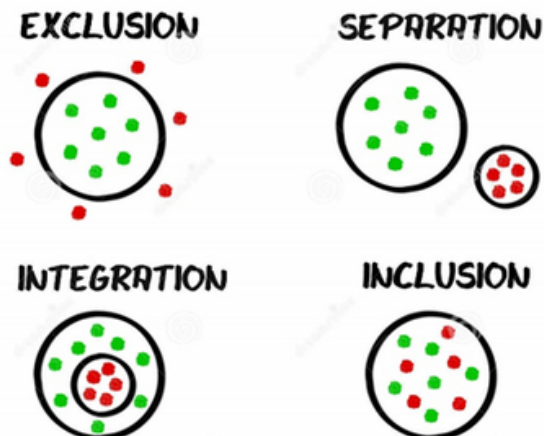
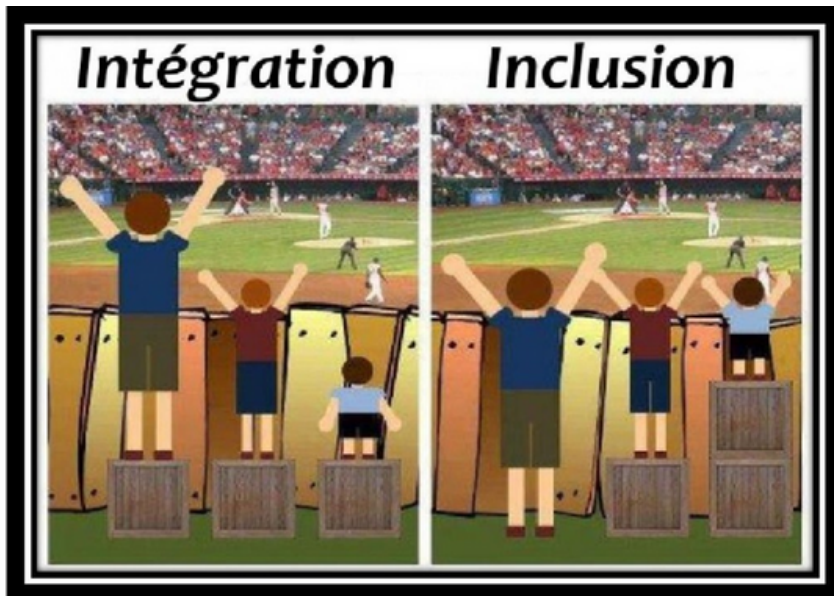
Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Ένταξη - Τι εννοούμε όταν αναφερόμαστε στην ενσωμάτωση;

Δράση 2:

Δείτε αυτές τις εικόνες και συγκρίνετε τις με τις πληροφορίες που δόθηκαν παραπάνω:

- Ποιες πτυχές της διαφοράς μεταξύ ένταξης και ενσωμάτωσης δείχνουν καλά αυτές οι εικόνες;
- Σε ποιο βαθμό μπορούν επίσης να είναι παραπλανητικές;
- Τι είναι σημαντικό για εσάς όταν σκέφτεστε τη διαφορά μεταξύ ενσωμάτωσης και ένταξης;

Download from
Dreamstime.com

38071804
Zabor | Dreamstime.com

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Ένταξη - Τι εννοούμε όταν αναφερόμαστε στην ενσωμάτωση;

Reflection:

α) Σε ποιο βαθμό οι θεωρίες που παρουσιάστηκαν επηρέασαν - άλλαξαν - ενίσχυσαν την αντίληψή μου για την ένταξη/ένταξη;

β) Ποια ερωτήματα παρέμειναν ανοιχτά για μένα;

γ) Πώς νομίζω ότι η κατανόησή μου για την ένταξη είχε/έχει/θα έχει αντίκτυπο στην εργασία μου με τους νέους μετανάστες;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ενσωμάτωση - πώς να υποστηρίξετε τους ανηλίκους

Πληροφορίες :

Σημαντικοί παράγοντες επιτυχίας της ένταξης

Θέλουμε να επισημάνουμε ορισμένους παράγοντες επιτυχίας που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους ανηλίκους να αποκτήσουν πρόσβαση σε διάφορα τμήματα της κοινωνίας υποδοχής.

1) Ώροι που μοιράζονται οι μετανάστες και οι αυτόχθονες, χώροι όπου μπορούν να συναντηθούν μεταξύ τους, χώροι που είναι εύκολα προσβάσιμοι. Τέτοιοι χώροι ευνοούν επίσης την ανάπτυξη πιο επίσημων επαφών. Ένα παράδειγμα για τέτοιους χώρους είναι τα "Nachbarschaftsbüros" στη Γερμανία, αλλά μπορεί κανείς να βρει και άλλα παραδείγματα σε άλλες χώρες.

2) Εκπαίδευση/διαμόρφωση

3) Επικοινωνία: Δεν πρέπει απαραίτητα να γίνεται στη γλώσσα της χώρας υποδοχής, αλλά η επικοινωνία είναι πραγματικά σημαντική. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα μεταναστών που είναι πραγματικά απομονωμένοι στην κοινωνία υποδοχής. Στην Αυστρία τα "Sprachcafes" είναι μια ευκαιρία να γνωρίσουν ανθρώπους και να επικοινωνήσουν σε διαφορετικές γλώσσες.

4) Πολιτική συμμετοχή: Αυτό είναι πολύ σημαντικό, αν δεν υπάρχει η δυνατότητα να ψηφίσει κανείς στη χώρα υποδοχής μπορεί να συμμετέχει σε διάφορες ΝΟΔΕ ή θεσμούς που υπερασπίζονται τα συμφέροντα των μεταναστών σε μια πόλη/περιοχή ("Migrant:innenbeiräte" στην Αυστρία για παράδειγμα).

5) Αναγνώριση των δικαιωμάτων και των αρμοδιοτήτων των ανθρώπων και της αξίας τους ως πρόσωπα.

6) Κοινές αξίες .

7) Ανοιχτό μυαλό.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ενσωμάτωση - πώς να υποστηρίξετε τους ανηλίκους

Το παρακάτω απόσπασμα από τη μαρτυρία ενός μετανάστη, μας λέει ότι η ένταξη δεν χρειάζεται απαραίτητα να είναι τόσο περίπλοκη:

"Η ενσωμάτωση των μεταναστών στον κόσμο της ζωής απαιτεί χρόνο και συμβαίνει αφανώς από μόνη της, όταν οι άνθρωποι συναντιούνται στον ελεύθερο χρόνο τους και στη γειτονιά τους, επιδιώκουν κοινούς στόχους σε συλλόγους και ανταλλάσσουν απόψεις για τις διαφορές τους. Χωρίς τις συναντήσεις και τις ανταλλαγές, ακόμη και οι πιο επίμονες ηθικές εκκλήσεις για ένταξη θα καταλήξουν αναπόφευκτα στο κενό".

Πληροφορίες :

Υπάρχουν όμως και σημαντικοί παράγοντες επιτυχίας από την πλευρά των εθελοντών:

- Οικοδόμηση εμπιστοσύνης
- Όρια
- Προώθηση της ενδυνάμωσης - αποφυγή του πατερναλισμού
- Αντοχή στις απογοητεύσεις

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ενσωμάτωση - πώς να υποστηρίξετε τους ανηλίκους

Δράση 1

Προσπαθήστε να συγκεντρώσετε ιδέες για το πώς μπορείτε να βρείτε ιδέες/ δραστηριότητες για να δημιουργήσετε ευκαιρίες για την προώθηση της επιτυχούς ένταξης. Αναζητήστε συγκεκριμένες δραστηριότητες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους ασυνόδευτους ανηλίκους να βελτιώσουν τη συμμετοχή τους στην κοινωνία. Είναι σημαντικό να αναζητήσετε μόνο παραδείγματα που είναι εφικτά. (Μπορείτε να εργαστείτε με καταιγισμό ιδεών, να ρωτήσετε ανθρώπους, έρευνα στο διαδίκτυο...). Είναι σημαντικό να βρείτε δυνατότητες που συνδέονται με την περιοχή σας.

Σκεφτείτε τη χρηματοδότηση και βρείτε τουλάχιστον τρεις επιλογές:

- Ποιες από τις δραστηριότητες μπορούν να υλοποιηθούν δωρεάν;
- Πού και πώς μπορώ να συγκεντρώσω χρήματα ώστε η δραστηριότητα να είναι δωρεάν για τον ασυνόδευτο ανήλικο;

Δράση 2

Τι πρέπει να προσέξω για να προστατεύσω το άτομο που υποστηρίζω καθώς και τον εαυτό μου;

Κατά την υποστήριξη των ανηλίκων μπορεί εύκολα να εμφανιστεί απογοήτευση, πατερναλισμός ή το αίσθημα ανεπαρκούς αυτοαποτελεσματικότητας. Επομένως, είναι σημαντικό να προβληματιστείτε για το πώς μπορείτε να προστατεύσετε τον εαυτό σας και το άτομο που υποστηρίζετε συναισθηματικά από την απογοήτευση, τον πατερναλισμό και την απογοήτευση.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ενσωμάτωση - πώς να υποστηρίξετε τους ανηλίκους

Αναστοχασμός σχετικά με το θέμα

α) "Πατερναλισμός" - κατευθυντήριες ερωτήσεις:

- Ποια παραδείγματα πατερναλισμού έχουμε εμείς οι ίδιοι βιώσει ή και υποστεί;
- Πού κινδυνεύουμε να πατρонаρούμε τους ανηλίκους, να δείξουμε πολύ λίγη προσοχή στα όρια και τις ανάγκες τους;

β) Διαρκής απογοήτευση

Οι απογοητευτικές εμπειρίες κατά την εργασία με ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες είναι απολύτως φυσιολογικές. Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους συμβαίνει αυτό:

- Οι δομές της κοινωνίας υποδοχής εμποδίζουν την ένταξη
- Ο ανήλικος που συνοδεύουμε δεν είναι σε θέση να επωφεληθεί από την υποστήριξή σας - λόγω εμποδίων που οφείλονται στην ψυχική του κατάσταση ή σε άλλα εμπόδια.
- Οι πόροι μας είναι περιορισμένοι.

γ) Η ανοχή στην απογοήτευση και η σημασία της για τους ανηλίκους - κατευθυντήριες ερωτήσεις για προβληματισμό:

- Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε το άτομο που υποστηρίζουμε με διάφορους τρόπους να προλάβει ή/και να ξεπεράσει τις απογοητεύσεις;
- Πώς μπορούμε να προστατεύσουμε τον εαυτό μας από αυτές τις εμπειρίες και πώς να θέσουμε όρια ώστε να μην επηρεαζόμαστε υπερβολικά από απογοητευτικές εμπειρίες;

Ποιο νοητικό πλαίσιο θα μπορούσε να μας βοηθήσει να αντέξουμε λίγο πιο εύκολα τις απογοητεύσεις; Υπάρχουν κάποιες συμβουλές που μπορούμε να δώσουμε:

- Ξεκαθαρίστε στον εαυτό σας ότι η αιτία για τα προβλήματα που αντιμετωπίζετε εσείς και ο ανήλικος συχνά βρίσκονται σε πολιτικές και κοινωνικές δομές που αργούν να αλλάξουν.
- Η στήριξη είναι μόνο μια προσφορά για την επίτευξη της ένταξης.
- Χρειάζεται υπομονή.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Ενσωμάτωση - πώς να υποστηρίξετε τους ανηλίκους

Αναστοχασμός

Καθοδηγητικές ερωτήσεις για προβληματισμό/αυτοαξιολόγηση

- Τι έμαθα για το τι μπορώ να κάνω για να στηρίξω τον εαυτό μου και τους ανθρώπους που συνοδεύω, αλλά και για να τους προστατεύσω;
- Ποιες δυνατότητες βλέπω να δώσω τη δυνατότητα στους ασυνόδευτους ανηλίκους να συμμετέχουν περισσότερο στην κοινωνία και να τους παρακινήσω να το κάνουν χωρίς να τους πατρονάρω;

Τελικές επισημάνσεις

Διάρκεια: Αυτό εξαρτάται από το πόσο χρόνο θέλουν να επενδύσουν οι συμμετέχοντες στην έρευνα για δραστηριότητες κ.λπ. Η ενότητα μπορεί να χωριστεί σε διάφορα μέρη.

Λέξεις κλειδιά: παράγοντες επιτυχίας της ένταξης, πατερναλισμός, ανοχή στην απογοήτευση, αυτοδυναμία

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Δημιουργώντας κοινωνικό κεφάλαιο - Σχέδια μεταξύ ομοτίμων ως μέθοδος

Πληροφορίες

Το κοινωνικό κεφάλαιο είναι οι πόροι που ενσωματώνονται, δημιουργούνται και είναι προσβάσιμοι μέσω των σχέσεων και των δεσμών ενός ατόμου σε κάθε κοινωνικό δίκτυο. Μέσω αυτών των σχέσεων και δεσμών, τα μέλη των κοινωνικών δικτύων χρησιμοποιούν και μοιράζονται τους πόρους/κοινωνικό κεφάλαιο του άλλου. Οι σχέσεις και οι δεσμοί στα κοινωνικά δίκτυα εν γένει έχουν τις ρίζες τους σε πολιτισμικά σύνολα αξιών και κανόνων.

Η δημιουργία κοινωνικού κεφαλαίου μέσω των δικτύων και των σχέσεων μεταξύ ομοτίμων αποτελεί ενεργό παράγοντα για την παροχή των εξής:

- Αίσθηση του ανήκειν και του δεσμού με τα μέλη ενός κοινωνικού δικτύου
- Κοινή ταυτότητα με άλλα μέλη μιας κοινωνικής ομάδας
- Γνώσεις, ικανότητες και εργαλεία που προάγουν την ενδυνάμωση
- Κοινωνική κινητικότητα μέσω της γεφύρωσης των σχέσεων μεταξύ των δικτύων

Μια δυνατότητα αύξησης του κοινωνικού κεφαλαίου είναι η υποστήριξη της αλληλεπίδρασης με τους συνομηλίκους. Αυτή η ενότητα θα σας δείξει ποιες δυνατότητες υπάρχουν για την υλοποίηση προγραμμάτων ομοτίμων, στα οποία ασυνόδευτοι ανήλικοι πρόσφυγες συνεργάζονται με αυτόχθονες νέους ή πραγματοποιούν πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες κάτι μαζί ή συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες.

Το πρόγραμμα Erasmus+ "Supeer" έχει αναπτύξει και δοκιμάσει διάφορα peer-to-peer έργα και έχει αναπτύξει μια εφαρμογή για νέους μετανάστες (<https://supeer.eu> - ειδικά το πρόγραμμα Supeer Network και το Supeer Lapp).

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Δημιουργώντας κοινωνικό κεφάλαιο - Σχέδια μεταξύ ομοτίμων ως μέθοδος

Δράση 1

"Κοινωνικό Άτομο"

Η έννοια του κοινωνικού ατόμου ανάγεται στον ψυχίατρο και κοινωνιολόγο Jacob Levy Moreno (1889 -1974). Θεωρείται ένας από τους πρωτοπόρους στην έρευνα των δικτύων. Το όνομά του συνδέεται επίσης με την έννοια της κοινωνιομετρίας, ενώ μεταξύ άλλων είναι και ο ιδρυτής του ψυχοδράματος.

Η έννοια του κοινωνικού ατόμου βασίζεται στο γεγονός ότι η δομή ενός συνολικού δικτύου μπορεί να αναλυθεί σε όλο και μικρότερες συνιστώσες, μέχρι και το μεμονωμένο άτομο. Στο coaching, είναι ένα εργαλείο ανάλυσης για την οπτικοποίηση του κοινωνικού δικτύου του coachee. Φυσικά, δεν είναι παρά ένα στιγμιότυπο, διότι το δίκτυο αυτό βρίσκεται σε συνεχή μεταβολή.

Στο δικό μας πλαίσιο, θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε την εργασία με το κοινωνικό άτομο για να προβληματιστούμε και να αναπτύξουμε το δικό μας δίκτυο. Αυτό δεν αφορά μόνο την εργασία και τη σταδιοδρομία, αλλά και την εξεύρεση κοινωνικών δεσμών στο σπίτι, την αύξηση της ικανοποίησης από τη ζωή μας και πολλά άλλα. Σε κάθε περίπτωση, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι η οικοδόμηση κοινωνικών δικτύων απαιτεί χρόνο.

Σχεδιάζοντας το δικό σας κοινωνικό άτομο - ατομική εργασία (Είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί αυτή η άσκηση στην εργασία με ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες. Μπορεί να τους βοηθήσει να βελτιώσουν το δίκτυό τους)

Το αρχικό ερώτημα για τη σχεδίαση του διαγράμματος του δικτύου σας είναι: Ποιοι άνθρωποι σας βοήθησαν και εξακολουθούν να σας βοηθούν να βρείτε ανθρώπους που σας υποστηρίζουν στο επαγγελματικό, κοινωνικό και πολιτιστικό σας περιβάλλον;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Δημιουργώντας κοινωνικό κεφάλαιο - Σχέδια μεταξύ ομοτίμων ως μέθοδος

Δράση 1

Με βάση αυτό το αρχικό ερώτημα, σχεδιάστε το "κοινωνικό σας άτομο". Πάρτε ένα κενό φύλλο χαρτί και σχεδιάστε κάπου πάνω του ένα απλό σύμβολο που αντιπροσωπεύει τον εαυτό σας. (Π.χ. έναν κύκλο, ένα τετράγωνο, ένα τρίγωνο, μια καρδιά κ.λπ.) Τώρα καταγράψτε στο χαρτί το πρώτο άτομο που σκέφτεστε με ένα σύμβολο. Γράψτε ένα μικρό "1" στο σύμβολο. Θα πρέπει να είναι το πρόσωπο που σας έρχεται πρώτο στο μυαλό, ανεξάρτητα από το ποιο πρόσωπο είναι πιο κοντά σας ή είναι το πρώτο πρόσωπο χρονολογικά. (Αρα όχι απαραίτητα πατέρας, μητέρα κ.λπ.) Προσδιορίστε πόσο κοντά σας είναι αυτό το πρόσωπο με βάση την απόσταση από το δικό σας σύμβολο.

Τώρα συνδέστε το δικό σας σύμβολο με το άλλο σύμβολο με μια γραμμή. Αν η σχέση είναι πιο έντονη, τότε με δύο γραμμές, αν είναι πολύ έντονη, τότε με τρεις γραμμές. Αν η σχέση είναι πιο αρνητική, επώδυνη ή διακοπτόμενη, τραβήξτε μία ή περισσότερες διασταυρούμενες γραμμές πάνω στη γραμμή σύνδεσης.

Τώρα σκεφτείτε το επόμενο πρόσωπο που μπορείτε να σκεφτείτε. Αριθμήστε αυτό το πρόσωπο με το "2". Συνεχίστε με όλα τα άλλα πρόσωπα όπως περιγράφεται.

Η εργασία αυτή δεν αφορά καλλιτεχνικά επιτεύγματα. Ο καθένας είναι ελεύθερος να επιλέξει όποια μορφή αναπαράστασης επιθυμεί. Παραδείγματα: Αν αναζητήσετε το "κοινωνικό άτομο Moreno" θα βρείτε πολλά σχεδιασμένα παραδείγματα στο διαδίκτυο.

Αξιολόγηση των σχεδίων.

Αντικατοπτρίζοντας τα αποτελέσματα του σχεδίου μου.

Καθοδηγητικές ερωτήσεις:

- Τι από το δίκτυό μου είναι καλό;
- Πώς θέλω να το διατηρήσω;
- Πού υπάρχουν παραμελημένα μέρη στο δίκτυό μου; Πού υπάρχουν κενά/οι κενοί χώροι στο δίκτυό μου; Πώς θα μπορούσα να προσπαθήσω να τα κλείσω;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Δημιουργώντας κοινωνικό κεφάλαιο - Σχέδια μεταξύ ομοτίμων ως μέθοδος

Δράση 2

Κοιτάξτε τουλάχιστον ένα έργο σε αυτόν τον ιστότοπο <https://supeer.eu> - ειδικά το πρόγραμμα Supeer Network Programme και το Supeer Lapp. Ίσως εμπνευστείτε για να βρείτε τις δικές σας ιδέες και μεθόδους για την υλοποίηση ομοτίμων έργων.

Αναστοχασμός

Καθοδηγητικές ερωτήσεις για προβληματισμό/αυτοαξιολόγηση:

- Τι έμαθα για τα κοινωνικά μου δίκτυα/το κοινωνικό μου κεφάλαιο σε αυτή την ενότητα;
- Πώς θα μπορούσα να υποστηρίξω τους ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες και άλλους μετανάστες να αναπτύξουν το κοινωνικό τους δίκτυο;
- Τι θα μπορούσα να προτείνω στο οργανωτικό/θεσμικό μου περιβάλλον για να ενισχύσω τα κοινωνικά δίκτυα των ομάδων-στόχων - ίσως και με τη δρομολόγηση προγραμμάτων ομοτίμων;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Εργασία με πρότυπα επιτυχημένης ένταξης

Πληροφορίες

Τα πρότυπα είναι ένας καλός τρόπος για να παρακινηθούν ιδιαίτερα οι νέοι μετανάστες να πιστέψουν στην ευκαιρία της ένταξης και να πιστέψουν ότι έχει νόημα να καταβάλλουν προσπάθειες για να ενταχθούν. Ο όρος "πρότυπο" αναφέρεται σε ένα πρόσωπο το οποίο, μέσω συγκεκριμένης συμπεριφοράς, χρησιμεύει στους άλλους ως πρόσωπο ταύτισης ή ως πρότυπο σε μια συγκεκριμένη κοινωνική λειτουργία ή ρόλο.

Τα πρότυπα που εννοούμε σε αυτή την ενότητα μοιράζονται την εμπειρία της μετανάστευσης, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που συνοδεύουν την ένταξη στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας. Έτσι, οι νέοι μετανάστες θα αισθάνονται συνδεδεμένοι λόγω της κοινής τους εμπειρίας με την προσφυγιά, τη μετανάστευση και την ένταξη. Αυτό εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και με διαφορετική ηλικία ή υπόβαθρο. Διαφορετικοί τύποι προτύπων με διαφορετικές προσεγγίσεις σε παρόμοιες καταστάσεις και προκλήσεις μπορούν να συμβάλουν στην έμπνευση της νοοτροπίας των ανηλίκων με την έννοια της ενεργούς διαμόρφωσης του μέλλοντός τους στο μέτρο του δυνατού για αυτούς. Ιδιαίτερα η ανάπτυξη κοινωνικών ικανοτήτων μπορεί να ενθαρρυνθεί από πρότυπα της ίδιας της κοινότητας.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Εργασία με πρότυπα επιτυχημένης ένταξης

Δράση

Παρακολουθήστε διάφορα βίντεο με πρότυπα. Μπορείτε να βρείτε τα βίντεο και τα πορτραίτα των προτύπων στο: BSB | Χτίζοντας κοινωνικές γέφυρες με επιχειρηματική σκέψη (<https://buildingsocialbridges.eu/>) σε διάφορες γλώσσες (εν μέρει με υπότιτλους)

Κατευθυντήριες ερωτήσεις για την ατομική ενασχόληση με τα πλάνα και το υλικό. Σκεφτείτε τους ασυνόδευτους ανήλικους πρόσφυγες σας. Ποια από τα βίντεο και τα πορτραίτα μπορούν να είναι ενδιαφέροντα και να τους κινητοποιήσουν;

- Γνωρίζετε άλλα πρότυπα που μπορείτε να συναντήσετε με τον ανήλικο πρόσφυγα σας;
- Πώς μπορείτε να συζητήσετε τα παραδείγματα των προτύπων με τον ανήλικο πρόσφυγα σας;

Μπορείτε επίσης να συζητήσετε τα βίντεο και τα πορτραίτα με τον ασυνόδευτο ανήλικο πρόσφυγα σας. Ακολουθούν ορισμένες καθοδηγητικές ερωτήσεις που θα μπορούσαν να συζητήσουν οι εθελοντές με τους ανηλικούς μετά τη συνάντηση με ένα πρότυπο ή την παρακολούθηση του βίντεο:

- Τι παρατηρούν στις συζητήσεις - τι είναι σημαντικό γι' αυτούς;
- Ποιες εμπειρίες μοιράζονται με τα πρότυπα;
- Ποιες είναι οι δικές τους εμπειρίες;
- Τι μπορούν να μάθουν από τα πρότυπα; (π.χ. από τις συμβουλές/συμβουλές τους)
- Ποιες συμβουλές θα διατύπωναν;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Εργασία με πρότυπα επιτυχημένης ένταξης

Αναστοχασμός

- Ποιες δυνατότητες έχω να βοηθήσω τον ανήλικο να δημιουργήσει κοινωνικό κεφάλαιο;
 - Τι μπορώ να μάθω από τις εμπειρίες των προτύπων;
- Ποια πρότυπα βρίσκω στη ζωή μου από τα οποία έχω μάθει κάτι;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Ερωτήσεις για αυτοαξιολόγηση :

1. Ποια ερεθίσματα πήρατε από αυτή την ενότητα για να συνοδεύσετε καλύτερα τους ασυνόδευτους ανηλίκους στην πορεία τους προς την ένταξη;
2. Σε ποιο βαθμό η ενότητα αυτή επηρέασε την κατανόηση της ένταξης/ένταξης;
3. Ποιες είναι οι ευκαιρίες που έχετε στη συνοδεία των ανηλίκων, αλλά και ποια είναι τα όριά σας;
4. Τι μάθατε για τη σχέση μεταξύ του "κοινωνικού κεφαλαίου" και της ένταξης;
5. Τι πιστεύετε για την παρουσίαση προτύπων ως χρήσιμη στρατηγική της ένταξης;
6. Τι πιστεύετε για τα έργα μεταξύ ομοτίμων ως χρήσιμη στρατηγική της ένταξης;

<http://www.volumeproject.eu>

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ενότητα 5
Ενδυνάμωση των ασυνόδευτων ανηλίκων

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
Μεικτής Μάθησης

Πίνακας περιεχομένων

Μαθησιακοί στόχοι	161
Επισκόπηση της διαδικασίας της ενότητας	162
Φάση παρακολούθησης 1 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1	163
Φάση παρακολούθησης 2 & Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2	165
Φάση παρακολούθησης 3	168
Περιεχόμενο κατάρτισης	170

Μαθησιακοί στόχοι

Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους στην:

- Διευκόλυνση, καθοδήγηση και υποστήριξη της πορείας ένταξης και ενσωμάτωσης των ανηλίκων,
 - Ένταξη στη νέα κοινωνία χωρίς να χάσουν την ταυτότητά τους,
 - Υποστήριξη των ανηλίκων κατά τη μετάβαση στην ενηλικίωση,
 - Υποστήριξη των ανηλίκων στο να είναι ανθεκτικοί και αυτόνομοι.
-

Επισκόπηση της ενότητας

Φάση παρακολούθησης 1 - Γνωριμία και έναρξη των μαθημάτων

Φάση παρακολούθησης 2 + Εκπαίδευση εξ αποστάσεως - καθοδήγηση των ανηλίκων στην κοινωνία υποδοχής, υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία ένταξής τους και στη μετάβασή τους από την εκπαίδευση στην εργασία,

Φάση παρακολούθησης 3 + Εκπαίδευση εξ αποστάσεως - καθοδήγηση των ανηλίκων στην κοινωνία υποδοχής, υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία ένταξής τους και στη μετάβασή τους από την εκπαίδευση στην εργασία,

Completion of the course.

Φάση παρακολούθησης 1

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Σπάσιμο του πάγου και γνωριμία μεταξύ μας	Σπάσιμο πάγου + αμοιβαία παρουσίαση στην ομάδα	Εξαρτάται από την επιλεγμένη δραστηριότητα που θα σπάσει τον πάγο
Επισκόπηση του περιεχομένου, της διάρκειας και της δομής των μαθημάτων	Οπτική και προφορική παρουσίαση	PowerPoint με τα κύρια σημεία
Προσδοκίες και ανησυχίες	Συζήτηση στην ολομέλεια	Flipchart/λευκός πίνακας- post it (διαφορετικά χρώματα)- χρωματιστά στυλό
Εισαγωγή της πλατφόρμας μάθησης	Οπτική παρουσίαση	Πλατφόρμα εκμάθησης, σύνδεση στο διαδίκτυο, φορητός υπολογιστής
Ανταλλαγή εμπειρογνωμοσύνης και εμπειρίας με τις ΜΕΑ	Συζήτηση στην ολομέλεια	Μερικές κατευθυντήριες ερωτήσεις σχετικά με την προηγούμενη εμπειρία και την εξειδίκευση ως εθελοντής/κοινωνικός λειτουργός/υποστήριξη UAMs,
Εισαγωγή στο/στα θέμα/τα	Οπτική και προφορική παρουσίαση + ομαδική συζήτηση για το/τα θέμα/τα	Παρουσίαση PowerPoint- κατευθυντήριες ερωτήσεις για συζήτηση στην ομάδα,
Συμπέρασμα της φάσης 1 και πληροφορίες για τη φάση 2	Προφορική επικοινωνία	./.

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Εργασία #1	Εργασία #2	Εργασία #3
<p>Διαβάστε το Μάθημα 1. "Πώς να καθοδηγήσετε τον ανήλικο στην κοινωνία υποδοχής" - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.</p> <p>Διαβάστε τη λίστα με τις συμβουλές και τις συμβουλές - ΔΡΑΣΗ</p>	<p>Τώρα, απαντήστε στις ερωτήσεις της ενότητας του αυτοαναστοχασμού - ΑΝΑΦΟΡΑ - κρατώντας σημειώσεις.</p>	<p>Διαβάστε το μάθημα 2. "Υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία τους προς την κοινωνική ένταξη" - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.</p> <p>Διαβάστε τη λίστα με τις συμβουλές και τις συμβουλές - ΔΡΑΣΗ.</p>

Εργασία #4	Εργασία #5	Εργασία #6
<p>Τώρα, απαντήστε στις ερωτήσεις της ενότητας του αυτοαναστοχασμού - ΑΝΑΦΟΡΑ - κρατώντας σημειώσεις.</p>	<p>Διαβάστε το μάθημα 3. "Η μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία" - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.</p> <p>Διαβάστε τη λίστα με τις συμβουλές και τις συμβουλές - ΔΡΑΣΗ.</p>	<p>Τώρα, απαντήστε στις ερωτήσεις της ενότητας του αυτοαναστοχασμού - ΑΝΑΦΟΡΑ - κρατώντας σημειώσεις.</p>

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
<p>Απολογισμός με τους συμμετέχοντες</p>	<p>Στρογγυλός κύκλος της συνεδρίασης απολογισμού</p>	<p>Καθοδηγητικές ερωτήσεις (δείγμα ερωτήσεων: - Πώς ήταν η εξ αποστάσεως εκπαίδευση; - Βρήκατε ενδιαφέρουσες τις πληροφορίες που σας δόθηκαν; - βρήκατε τις πληροφορίες χρήσιμες για την εργασία σας; - εκπλήρωσαν τα θέματα αυτά τις προσδοκίες σας μέχρι στιγμής;)</p>
<p>Αναστοχασμός στην ομάδα</p>	<p>Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 3 ομάδες και αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα από τα 3 μαθήματα που διάβασαν κατά τη διάρκεια της φάσης εξ αποστάσεως- δώστε τους τις σχετικές ερωτήσεις προβληματισμού και ζητήστε τους να απαντήσουν στις ερωτήσεις αυτές, να συζητήσουν γι' αυτές, να ανταλλάξουν ιδέες, σκέψεις και να τις καταγράψουν σε ένα flipchart. Μετά από 20 λεπτά, οι ομάδες ανταλλάσσουν τα μαθήματα και κάνουν το ίδιο. Μετά από άλλα 20 λεπτά, ανταλλάσσουν το μάθημα και κάνουν το ίδιο. Στο τέλος, οι 3 ομάδες θα πρέπει να έχουν συζητήσει για τα 3 μαθήματα. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: οι ομάδες αναστοχασμού πρέπει να αποτελούνται από τουλάχιστον 3 άτομα- αν οι συμμετέχοντες δεν είναι αρκετοί, μπορεί να γίνει με 2 μόνο ομάδες ή να γίνει ένας απλός αναστοχασμός σε ομάδες ολομέλειας για όλα μαζί για κάθε ένα από τα 3 μαθήματα.</p>	<p>Flipchart, χρωματιστό στυλό, εκτυπωμένες ερωτήσεις προβληματισμού ανά μάθημα,</p>

Φάση παρακολούθησης 2

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Σύντομο διάλειμμα		
Συζήτηση στην ολομέλεια για την ομάδα προβληματισμού	Συγκεντρώστε τα 3 flipcharts με τις σημειώσεις για κάθε ένα από τα 3 μαθήματα και αναλύστε ένα προς ένα μαζί με όλους τους συμμετέχοντες.	Flipcharts από την προηγούμενη συνεδρία
Συνεδρία Ερωτήσεων & Απαντήσεων	Ανοιχτές ερωτήσεις	//
Συνεδρία αξιολόγησης	Ανοιχτή και ελεύθερη συζήτηση για την αξιολόγηση της ημέρας και των θεμάτων	Καθοδηγητικές ερωτήσεις για την αξιολόγηση της ημέρας και των θεμάτων που εξετάστηκαν (δείγμα ερωτήσεων: - Πώς αισθάνεστε; - Βρήκατε τη σημερινή ημέρα ενδιαφέρουσα; - τι περιμένετε από το επόμενο μάθημα;)
Εργασίες για τη φάση 2 της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	Ολομέλεια	Πίνακας και/ή flipcharts για την καταγραφή των εργασιών

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Εργασία #7	Εργασία #8	Εργασία #9
<p>Διαβάστε το μάθημα 4. "Η σημασία ενός δικτύου" - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ. Διαβάστε τη λίστα με τις συμβουλές και τις συμβουλές - ΔΡΑΣΗ</p>	<p>Τώρα, απαντήστε στις ερωτήσεις της ενότητας αυτοαναστοχασμού - ΑΝΑΦΟΡΑ - κρατώντας σημειώσεις.</p>	<p>Διαβάστε το μάθημα 5. "Υποστήριξη της ατομικής ταυτότητας" - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ. Διαβάστε τη λίστα με τις συμβουλές και τις συμβουλές - ΔΡΑΣΗ.</p>

Εργασία #10	Εργασία #11	Εργασία #12
<p>Τώρα, απαντήστε στις ερωτήσεις της ενότητας αυτοαναστοχασμού - ΑΝΑΦΟΡΑ - κρατώντας σημειώσεις.</p>	<p>Διαβάστε το μάθημα 6. "Ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων" - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ. Διαβάστε τη λίστα με τις συμβουλές και τις συμβουλές - ΔΡΑΣΗ.</p>	<p>Τώρα, απαντήστε στις ερωτήσεις της ενότητας αυτοαναστοχασμού - ΑΝΑΦΟΡΑ - κρατώντας σημειώσεις.</p>

Φάση παρακολούθησης 3

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
<p>Απολογισμός με τους συμμετέχοντες</p>	<p>Στρογγυλός κύκλος της συνεδρίασης απολογισμού</p>	<p>Καθοδηγητικές ερωτήσεις (δείγμα ερωτήσεων: - Πώς ήταν η εξ αποστάσεως εκπαίδευση; - Βρήκατε ενδιαφέρουσες τις πληροφορίες που σας δόθηκαν; - βρήκατε τις πληροφορίες χρήσιμες για την εργασία σας; - εκπλήρωσαν τα θέματα αυτά τις προσδοκίες σας μέχρι στιγμής;)</p>
<p>Αναστοχασμός στην ομάδα</p>	<p>Χωρίστε τους συμμετέχοντες σε 3 ομάδες και αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα από τα 3 μαθήματα που διάβασαν κατά τη διάρκεια της φάσης εξ αποστάσεως- δώστε τους τις σχετικές ερωτήσεις προβληματισμού και ζητήστε τους να απαντήσουν στις ερωτήσεις αυτές, να συζητήσουν γι' αυτές, να ανταλλάξουν ιδέες, σκέψεις και να τις καταγράψουν σε ένα flipchart. Μετά από 20 λεπτά, οι ομάδες ανταλλάσσουν τα μαθήματα και κάνουν το ίδιο. Μετά από άλλα 20 λεπτά, ανταλλάσσουν το μάθημα και κάνουν το ίδιο. Στο τέλος, οι 3 ομάδες θα πρέπει να έχουν συζητήσει για τα 3 μαθήματα. ΣΗΜΕΙΩΣΗ: οι ομάδες προβληματισμού θα πρέπει να αποτελούνται από τουλάχιστον 3 άτομα- αν οι συμμετέχοντες δεν είναι αρκετοί, μπορεί να γίνει με 2 μόνο ομάδες ή να γίνει ένας απλός προβληματισμός σε ομάδες ολομέλειας για κάθε ένα από τα 3 μαθήματα.</p>	<p>Flipchart, χρωματιστό στυλό, εκτυπωμένες ερωτήσεις προβληματισμού ανά μάθημα,</p>

Φάση παρακολούθησης 3

Περιεχόμενο	Μέθοδος	Υλικά/Μέσα
Συζήτηση στην ολομέλεια για την ομάδα προβληματισμού	Συγκεντρώστε τα 3 flipcharts με τις σημειώσεις για κάθε ένα από τα 3 μαθήματα και αναλύστε ένα προς ένα μαζί με όλους τους συμμετέχοντες.	Flipcharts από την προηγούμενη συνεδρία
Σύντομο διάλειμμα		
Συνεδρία Ερωτήσεων & Απαντήσεων	Ανοιχτές ερωτήσεις	./.
Αυτοαξιολόγηση των συμμετεχόντων	Ατομική αυτοαξιολόγηση	Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης από την ενότητα
Κουίζ	Ομαδικό κουίζ	Κουίζ από την ενότητα (μπορούν να προστεθούν περισσότερες ερωτήσεις)
Αξιολόγηση μαθημάτων	Στρογγυλός κύκλος για την αξιολόγηση ολόκληρου του μαθήματος	Καθοδηγητικές ερωτήσεις σχετικά με το μάθημα, το περιεχόμενο, τη δραστηριότητα, τις προσδοκίες τους για το μέλλον, τις ανησυχίες τους, τι πιστεύουν ότι θα μπορούσαν ή θα μπορούσαν να βελτιώσουν, κ.λπ.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Επισκόπηση περιεχομένου

Η ενότητα που ακολουθεί αποτελείται από μια γενική εισαγωγή στο θέμα, ένα γλωσσάριο βασικών όρων, θεματικές εισροές με πρακτικά παραδείγματα, ασκήσεις και ερωτήσεις για την αυτοαξιολόγηση της επιτυχίας της μάθησης σας. Σε αυτή την ενότητα θα ενημερωθείτε για το πώς οι εθελοντές μπορούν να καθοδηγήσουν τους ασυνόδευτους ανηλίκους στην ενδυνάμωση και την ένταξή τους στην κοινωνία υποδοχής. Αρχικά, θα μάθετε για το ρόλο που μπορείτε να διαδραματίσετε όσον αφορά τις γραφειοκρατικές διαδικασίες και τις πολιτισμικές διαφορές. Στη συνέχεια, θα ενημερωθείτε για τις διάφορες δράσεις που μπορείτε να αναλάβετε για να υποστηρίξετε τους νέους στην κοινωνική τους ένταξη μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης: αυτή η θεματική εισροή θα σας δώσει καθοδήγηση για το πώς να συνοδεύσετε τον ανήλικο στη διαδικασία καθορισμού των εκπαιδευτικών του στόχων και της επίτευξής τους. Στη συνέχεια, θα ενημερωθείτε για τον ρόλο που μπορείτε να διαδραματίσετε στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για να γίνουν οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ανεξάρτητοι κατά τη μετάβασή τους στην ενηλικίωση, και ιδίως στην υποστήριξή τους προς την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Σε ένα τέταρτο μέρος, θα μάθετε πώς μπορείτε να προωθήσετε τη διαδικασία κοινωνικοποίησης των ανηλίκων και θα τονίσετε τη σημασία της ύπαρξης ενός δικτύου για την επιτυχή κοινωνική ένταξη. Στη συνέχεια, θα γνωρίσετε πώς να υποστηρίξετε τους ανηλίκους στην εξεύρεση της ισορροπίας που τους επιτρέπει να γιορτάσουν την ατομική τους ταυτότητα και ταυτόχρονα να προσαρμοστούν στην κουλτούρα της κοινωνίας υποδοχής. Στην τελευταία θεματική εισήγηση, θα ανακαλύψετε το βαθμό στον οποίο οι εθελοντές μπορούν να εμπλακούν στην ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων και σε εναλλακτικές τεχνικές προώθησης της ψυχικής τους ευεξίας.

Κάθε θεματική εισροή έχει ένα ενημερωτικό μέρος (πληροφορίες) που δίνει γενικές πληροφορίες για το εκάστοτε θέμα, ένα μέρος με πρακτικές συμβουλές για το πώς και τι μπορεί να γίνει για να υποστηριχθεί ο ανήλικος σε αυτά τα συγκεκριμένα θέματα/ζητήματα (δράση) και ένα μέρος που μπορεί να διεγείρει τον αυτοστοχασμό (προβληματισμός), ώστε να μπορεί κανείς να δει πού χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες ή/και πού πρέπει να ζητήσει υποστήριξη από τρίτους και που μπορεί να βοηθήσει τον εθελοντή να αναστοχαστεί σχετικά με τον ρόλο του/της με τον ανήλικο με το συγκεκριμένο θέμα.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μαθησιακοί στόχοι

Η ενότητα αυτή αποσκοπεί στην παροχή όλων των απαραίτητων δεξιοτήτων στους εθελοντές για την υποστήριξη και καθοδήγηση των ασυνόδευτων ανηλίκων με τους οποίους εργάζονται, στη νέα κοινωνία υποδοχής. Συγκεκριμένα, η ενότητα αυτή θα τους παρέχει τις απαραίτητες δεξιότητες για να υποστηρίξουν τους ασυνόδευτους ανηλίκους σε όλες τις πτυχές που σχετίζονται με την ενδυνάμωσή τους ως άτομα και ως ενεργό μέρος της νέας κοινωνίας, με στόχο την καθοδήγηση και την υποστήριξη της πορείας των ανηλίκων προς την ένταξη και την ενσωμάτωση στη νέα χώρα.

Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα μάθετε πώς να:

- να διευκολύνετε, να καθοδηγείτε και να υποστηρίζετε την πορεία ένταξης και ενσωμάτωσης των
- ανηλίκων
- να βοηθάτε τους ανηλίκους να είναι μέρος της νέας κοινωνίας χωρίς να χάνουν την ταυτότητά τους
- να υποστηρίζετε τους ανηλίκους στη μετάβαση στην ενηλικίωση-
- να υποστηρίζετε τους ανηλίκους να είναι ανθεκτικοί και αυτόνομοι.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Εισαγωγή

Όταν ένα άτομο φτάνει σε ένα μέρος που δεν γνωρίζει, συχνά αντιμετωπίζει αυτό που συνήθως αποκαλείται "πολιτισμικό σοκ", το οποίο προκαλείται από τη συνάντησή του με μια νέα κουλτούρα, καθώς και με κανόνες, νόμους, παραδόσεις και συνήθειες που είναι διαφορετικές από αυτές της χώρας καταγωγής του. Όταν πρόκειται για νέους ανθρώπους, ιδίως εκείνους που μετανάστευσαν μόνοι τους, χωρίς οικογένεια ή κάποιο πρόσωπο που να τους στηρίζει, το αρχικό σοκ και η σύγχυση είναι ακόμη μεγαλύτερα.

Η υποστήριξη, η βοήθεια και η καθοδήγηση ενός αλλοδαπού ασυνόδευτου ανηλίκου στο να ξεπεράσει τους φόβους, τη σύγχυση και τις αβεβαιότητες που απορρέουν από την άφιξη και την πρόκληση της διαβίωσης σε μια κοινωνία εντελώς διαφορετική από εκείνη της καταγωγής του είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή ένταξη και ενσωμάτωση στην κοινωνία υποδοχής. Παρ' όλα αυτά, η υποστήριξη και η καθοδήγηση των νέων προϋποθέτει, πριν από οτιδήποτε άλλο, την προσφυγή στην κριτική σκέψη και τη λήψη αποφάσεων. Απαιτεί επιπλέον ειδικές δεξιότητες και ικανότητες και τελικά γνώση των ορίων και των ευθυνών του ρόλου που πρέπει να διαδραματίσει κανείς και που είναι έτοιμος να αναλάβει ως καθοδηγητική και υποστηρικτική φιγούρα. Τέλος, είναι βασικό οι εθελοντές να γνωρίζουν τα χρήσιμα εργαλεία και τις τεχνικές που έχουν στη διάθεσή τους για να υποστηρίξουν τους ανηλίκους. Όλα αυτά είναι καθοριστικά για τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι εθελοντές στις διαδικασίες που θα ενδυναμώσουν τους ασυνόδευτους ανηλίκους καθιστώντας τους πιο ανθεκτικούς και αυτόνομους.

Έτσι, σε αυτή την ενότητα, προσδιορίστηκαν και αναπτύχθηκαν έξι διαφορετικοί τομείς δράσης για να εξοπλίσουν τον εθελοντή με γνώσεις σχετικά με τον τρόπο προώθησης της ενδυνάμωσης των ασυνόδευτων ανηλίκων. Πρόκειται για τους εξής τομείς:

1. καθοδήγηση των ανηλίκων κατά την άφιξη στην κοινωνία υποδοχής,
2. υποστήριξη στην πορεία κοινωνικής ένταξης μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης,
3. διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία,
4. δημιουργία και ενίσχυση ενός κοινωνικού κύκλου και συνδέσεων στην κοινότητα,
5. υποστήριξη στην έκφραση της ατομικής ταυτότητας,
6. ψυχολογική υποστήριξη.

Εργαζόμενοι σε αυτές τις έξι θεματικές με τους ανηλίκους, οι εθελοντές συμβάλλουν θετικά στη διαδικασία με την οποία οι νέοι θα αποκτήσουν δύναμη και έλεγχο της ζωής τους και, χρόνο με το χρόνο, θα αποκτήσουν την ικανότητα να κάνουν στρατηγικές επιλογές στην κοινωνία υποδοχής.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Πώς να καθοδηγήσετε τον ανήλικο στη νέα κοινωνία υποδοχής

- Γραφειοκρατικά ζητήματα
- Πολιτιστικά θέματα
- Οποιοδήποτε άλλο θέμα

Πληροφορίες:

Με την άφιξή τους στην κοινωνία υποδοχής, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι (ΑΑ) καθίστανται νομικά πρόσωπα με δικαιώματα και υποχρεώσεις που αφορούν ειδικά την εθνική δικαιοδοσία. Μόλις αναχαιτιστούν από τις αρχές της χώρας υποδοχής, λαμβάνονται μέτρα για την τοποθέτηση των ασυνόδευτων ανηλίκων σε εγκαταστάσεις υποδοχής ή σε οικογένειες υποδοχής. Έτσι, εκτός από τους εθνικούς νόμους, ο νεοαφιχθείς ανήλικος πρέπει να συμμορφώνεται με τους ειδικούς κανόνες που ισχύουν στη δομή υποδοχής.

Αμέσως μετά, πρέπει να μάθουν πώς να περιηγούνται στο συγκεκριμένο γραφειοκρατικό σύστημα της χώρας, δεδομένου ότι αυτό αποτελεί κλειδί για την άσκηση των κοινωνικοοικονομικών δικαιωμάτων και, ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο για την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη και η εκπαίδευση. Η κακή προσβασιμότητα στο σύστημα, οι δυσκολίες κατανόησης της λειτουργίας του, το γλωσσικό εμπόδιο και οι γραφειοκρατικές καθυστερήσεις μπορεί να το καταστήσουν μια αρκετά δύσκολη εμπειρία.

Ένα βασικό βήμα στη γραφειοκρατική διαδικασία είναι η υποβολή αίτησης ασύλου, ένα δικαίωμα που προστατεύεται από τη Σύμβαση του 1951 για τους πρόσφυγες. Δεδομένου του πολύ ιδιαίτερου καθεστώτος τους ως ασυνόδευτων και ανηλίκων, οι ΑΑ δεν έχουν ούτε δικαιοπρακτική ικανότητα ούτε έχουν γονέα ή άλλο συγγενή που θα μπορούσε ενδεχομένως να ασκήσει τη γονική μέριμνα. Συνεπώς, χρειάζονται νομική εκπροσώπηση από κηδεμόνα στη διαδικασία αυτή.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αίτησης ασύλου, οι ΑΑ μπορούν να υποβληθούν σε διαδικασία εκτίμησης της ηλικίας τους. Αυτή διενεργείται από την αρμόδια εθνική αρχή για να διασφαλιστεί ότι η ηλικία του αιτούντος είναι ακριβής, καθώς και ότι ο ανήλικος δικαιούται τα ειδικά δικαιώματα ανηλίκων που κατοχυρώνονται στο διεθνές, το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, η ηλικία ενός ασυνόδευτου ανηλίκου καθορίζει τον τρόπο επεξεργασίας της αίτησης ασύλου του, η οποία τελικά επηρεάζει την πρόσβασή του σε υποστήριξη και εκπαίδευση ή την έλλειψή της.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Πώς να καθοδηγήσετε τον ανήλικο στη νέα κοινωνία υποδοχής

Το νομικό καθεστώς που χορηγείται σε ένα ΑΑ έχει τη δύναμη να καθορίσει την ειδική πορεία ένταξης του στην κοινωνία υποδοχής. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να συνοδεύονται και να υποστηρίζονται κατά τη διαδικασία υποβολής αίτησης ασύλου. Η γνώση των συγκεκριμένων δικαιωμάτων του ανηλίκου και η δυνατότητα παραπομπής του σε μια νομική κλινική που παρέχει νομική συνδρομή σε αιτούντες άσυλο ή σε οποιονδήποτε έχει ειδικά προσόντα για νομική υποστήριξη είναι ζωτικής σημασίας. Επιπλέον, η συναισθηματική υποστήριξη είναι επίσης ουσιαστική, καθώς οι διαδικασίες αίτησης ασύλου μπορεί να είναι μακροχρόνιες, αφήνοντας τον ανήλικο σε κατάσταση αβεβαιότητας σχετικά με την τύχη του.

Εκτός από το δικαίωμά τους να ζητήσουν άσυλο, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση και την ιατρική περίθαλψη. Είτε πρόκειται για εγγραφή στην εκπαίδευση, είτε για ιατρική περίθαλψη, συνήθως τονίζεται ότι οι ανήλικοι δεν έχουν πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών. Είναι σημαντικό ο ανήλικος να έχει πρόσβαση σε πληροφορίες και να υποστηρίζεται κατά τη διαδικασία διεκπεραίωσης των πολύπλοκων διοικητικών διαδικασιών που απαιτούνται για την εγγραφή του και στις δύο περιπτώσεις. Πιο πρακτικά, οι εθελοντές μπορούν να υποστηρίξουν τους ανηλίκους στη διαδικασία απόκτησης των πληροφοριών αυτών και να τους βοηθήσουν στην ανάπτυξη της ικανότητας να περιηγηθούν στο τοπικό ή/και εθνικό σύστημα. Είναι επίσης χρήσιμο να συνοδεύουν τον ανήλικο στην απόκτηση τυχόν καρτών δημόσιας συγκοινωνίας ή/και να τον/την ενημερώνουν για τη λειτουργία των τοπικών δημόσιων συγκοινωνιών, προκειμένου ο ανήλικος να γίνει πιο ανεξάρτητος. Εάν ο ανήλικος πλησιάζει την ηλικία των 18 ετών, μπορεί να προετοιμαστεί για εξετάσεις οδήγησης μοτοσικλέτας ή αυτοκινήτου, οι οποίες απαιτούν ένα άλλο σύνολο διοικητικών διαδικασιών, οπότε και εδώ θα είναι σκόπιμο να τον υποστηρίξετε και να τον καθοδηγήσετε.

Η άφιξη σε μια νέα κοινωνία συνεπάγεται επίσης την αντιμετώπιση ορισμένων πολιτισμικών ζητημάτων. Η διαφορά μεταξύ των πολιτισμών μπορεί να είναι αρκετά ριζική και ο ανήλικος ή η ανήλικη μπορεί να βρεθεί αποπροσανατολισμένος σε αυτό το νέο περιβάλλον όπου οι πολιτιστικές πρακτικές δεν είναι οικείες. Επομένως, είναι σημαντικό να υποστηριχθεί ο ανήλικος ή η ανήλικη στην προσαρμογή στα νέα τοπικά ήθη και έθιμα, χωρίς ωστόσο να χάσει τις δικές του/της ρίζες, έθιμα και παραδόσεις, καθοδηγώντας τον/την σε αυτή την πορεία και αποφεύγοντας το λεγόμενο "πολιτισμικό σοκ" (για τον ορισμό βλ. γλωσσάριο βασικών όρων- για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στο 6ο κεφάλαιο "υποστήριξη της ατομικής ταυτότητας").

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Πώς να καθοδηγήσετε τον ανήλικο στη νέα κοινωνία υποδοχής

Δράση:

Η πλοήγηση στο γραφειοκρατικό σύστημα μπορεί να είναι περίπλοκη και για τους υπηκόους. Είναι πιθανό να μην ξέρετε πώς να προχωρήσετε σε ορισμένες διαδικασίες και αυτό δεν πειράζει. Μπορείτε πάντα να ζητήσετε βοήθεια από κάποιον τρίτο. Επιπλέον, προσπαθήστε, όποτε είναι δυνατόν, να βοηθήτε τον ασυνόδευτο ανήλικο. Όχι μόνο ενισχύει τη σχέση σας, αλλά συμβάλλει και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων ανεξάρτητης διαβίωσης του ανηλίκου.

- 1) Γενικά, να έχετε υπόψη σας ότι οι διοικητικές διαδικασίες τείνουν να είναι χρονοβόρες και συναισθηματικά εξαντλητικές για τον ανήλικο. Ένα απλό λάθος μπορεί να αναβάλει τις διαδικασίες και, ως εκ τούτου, να έχει αρνητικό αντίκτυπο στον ανήλικο. Συνεπώς, είναι προτιμότερο να ζητάτε συμβουλές ή να βάζετε κάποιον να διορθώσει κάθε διοικητικό έντυπο που μπορεί να συμπληρώσετε με τον ανήλικο.
- 2) Καταφύγετε σε πρακτικές σχέσεων με θετική βάση, καθώς μπορεί να προάγει την ανθεκτικότητα και τη θετική συναισθηματική ευεξία κατά τη διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών.
- 3) Εθνικοί νόμοι και κανόνες στο κέντρο υποδοχής/στην οικογένεια υποδοχής:
 - Ο ανήλικος θα πρέπει να έχει ενημερωθεί για τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τους κανόνες του, αλλά μπορείτε πάντα να απαντάτε στις ερωτήσεις του, να διευκρινίζετε ορισμένα σημεία ή να του υπενθυμίζετε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του όποτε το κρίνετε απαραίτητο.
- 4) Αιτήσεις ασύλου:
 - Παρέχετε πρακτική υποστήριξη στον ανήλικο για την πρόσβασή του σε νομική συνδρομή που σχετίζεται με τις αιτήσεις ασύλου. Ο ανήλικος θα πρέπει να παραπεμφθεί σε μια νομική κλινική ή σε οποιονδήποτε είναι επαγγελματικά εξιδεικευμένος.
 - Βεβαιωθείτε ότι έχουν πρόσβαση σε πολιτισμικό/γλωσσικό διαμεσολαβητή κατά τη διαδικασία.
 - Μπορείτε να ενημερωθείτε για τη συγκεκριμένη νομοθεσία που πλαισιώνει τις αιτήσεις ασύλου για ασυνόδευτους ανηλίκους στη χώρα σας.
 - Εάν είναι δυνατόν και έχετε τη διάθεση, μπορείτε να εγγραφείτε σε ένα σεμινάριο νομικής κατάρτισης για εθελοντές σε υπηρεσίες για μετανάστες και πρόσφυγες.
 - Προσπαθήστε να αξιολογήσετε εάν ο ανήλικος χρειάζεται κάποια συναισθηματική υποστήριξη κατά τη διαδικασία. Εάν ναι, προσπαθήστε να προσδιορίσετε σε ποιο βαθμό μπορείτε να παράσχετε αυτή την υποστήριξη.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 1: Πώς να καθοδηγήσετε τον ανήλικο στη νέα κοινωνία υποδοχής

5) Εγγραφή για πρόσβαση στην εκπαίδευση, εγγραφή στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, δημόσιες συγκοινωνίες ή άδεια οδήγησης:

- Παρέχετε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του ανηλίκου.
- Προσφέρετε υποστήριξη στις διοικητικές διαδικασίες.

6) Πολιτιστικά ζητήματα:

- Επαναβεβαιώστε τον ανήλικο, η εξοικείωση με μια νέα κουλτούρα είναι μια μακρά διαδικασία η οποία συντελείται με το χρόνο κυρίως μέσω της διαδικασίας κοινωνικοποίησης.
- Μπορείτε να ακούσετε τα πολιτιστικά ζητήματα που έχουν αντιμετωπίσει και εντοπίσει. Μαζί μπορείτε να προσπαθήσετε να βρείτε λύσεις για να τα ξεπεράσετε.
- Μπορείτε να συμβάλλετε στην εξοικείωσή τους με την εθνική κουλτούρα.

Αναστοχασμός:

- Ποιες είναι οι προκλήσεις ή τα ζητήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ο ανήλικος κατά την πλοήγηση στο γραφειοκρατικό σύστημα;
- Πώς μπορώ να δημιουργήσω ένα περιβάλλον που να κάνει τον ανήλικο αρκετά ασφαλή ώστε να μοιραστεί τις ανησυχίες του μαζί μου;
- Πώς επηρεάζει η υποστήριξή μου την εμπειρία του ανηλίκου;
- Ποια είναι τα όρια των δυνατοτήτων μου να υποστηρίξω στις διοικητικές διαδικασίες;
- Σε ποιον μπορώ να καταφύγω αν έχω οποιαδήποτε αμφιβολία στην πλοήγηση στο γραφειοκρατικό σύστημα;

Key terms for individual research:

αίτηση ασύλου- πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη- εγγραφή στην εκπαίδευση- δικαιώματα ασυνόδευτων ανηλίκων- δικαιώματα ανηλίκων- νομική κατάρτιση εθελοντών σε υπηρεσίες για μετανάστες και πρόσφυγες.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία τους προς την κοινωνική ένταξη

- Εκπαίδευση
- Κατάρτιση

Πληροφορίες:

Κατά την άφιξή τους στην κοινωνία υποδοχής, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι βρίσκονται σε κατάσταση απομόνωσης. Πρέπει να οικοδομήσουν κοινωνικούς δεσμούς με την κοινότητα στην οποία ζουν. Αυτοί οι κοινωνικοί δεσμοί είναι απαραίτητοι για την επιτυχή κοινωνική τους ένταξη. Φυσικά, πρόκειται για μια μακρά διαδικασία η οποία δεν πραγματοποιείται από τη μια μέρα στην άλλη. Ωστόσο, η διαδικασία μπορεί να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί εάν οι ανήλικοι συνοδεύονται, καθοδηγούνται και υποστηρίζονται.

Μεταξύ άλλων, η εκπαίδευση και η κατάρτιση αποδεικνύονται βασικοί μηχανισμοί κοινωνικής ένταξης. Ως ανήλικοι, οι AM δικαιούνται το θεμελιώδες δικαίωμα στην εκπαίδευση, το οποίο διασφαλίζει την πρόσβασή τους σε δωρεάν εκπαίδευση στο πλαίσιο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης που εφαρμόζεται στη χώρα υποδοχής. Η εκπαίδευση προωθεί την κοινωνικοποίηση των ατόμων καθώς και τη συμμετοχή τους στην κοινωνία, καθώς επιτρέπει τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα, αλλά και μεταδίδει γνώσεις σχετικά με το ρόλο και τη λειτουργία των κοινωνικών θεσμών και κανονισμών, καθώς και τους κανόνες και τις αξίες που λειτουργούν ως δεσμευτικό στοιχείο στη λειτουργία μιας κοινωνίας. Ως εκ τούτου, θεωρείται ως το πρωταρχικό μέσο με το οποίο ένα περιθωριοποιημένο άτομο μπορεί να αποκτήσει τις ικανότητες που είναι απαραίτητες για την πλήρη συμμετοχή του στην κοινότητα.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία τους προς την κοινωνική ένταξη

Το εκπαιδευτικό και επιμορφωτικό περιβάλλον δεν έχει μόνο τη δύναμη να επιφέρει εκπαιδευτικά και επαγγελματικά προσόντα και δεξιότητες, αλλά όταν είναι περιεκτικό, έχει επίσης τη δυνατότητα να προωθήσει ευκαιρίες αλληλεπίδρασης μεταξύ ομοτίμων και να δημιουργήσει έτσι σύνδεση μεταξύ της κοινότητας υποδοχής και των ΑΜΕΑ. Ο εθελοντής μπορεί να το διευκολύνει αυτό. Στην πράξη, αυτό μπορεί να λάβει πολλές διαφορετικές μορφές. Πράγματι, ο εθελοντής μπορεί να παρουσιάσει τις διάφορες εκπαιδευτικές ευκαιρίες που προσφέρονται στη χώρα, να συζητήσει και να καθορίσει το εκπαιδευτικό σχέδιο με τον ανήλικο. Είναι σημαντικό να συνοδεύσει τον ανήλικο στη διαδικασία να μάθει για τον εαυτό του. Ο εθελοντής θα πρέπει να καθοδηγεί και να υποστηρίζει τους ανηλίκους στην ανακάλυψη των δικών τους ενδιαφερόντων, στην εκτίμηση της προσωπικότητας και των ικανοτήτων τους και στη διαπίστωση των προσωπικών τους κοινωνικών και μαθησιακών αναγκών, καθώς αυτές είναι σημαντικές για την κοινωνική τους ένταξη και για το μέλλον τους επίσης. Επιπλέον, είναι σημαντικό να τους υποστηρίζετε στις διοικητικές διαδικασίες καθώς και στη διαδικασία μάθησης (όχι μόνο σε επίπεδο σχολείου αλλά και σε επίπεδο γλώσσας, καθώς η βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων μπορεί να έχει μόνο θετικό αντίκτυπο στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα) και να παρακολουθείτε την εκπαιδευτική τους πρόοδο. Επιπλέον, στις περισσότερες χώρες της ΕΕ, όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, είναι πολύ πιθανό να χάσει την υποστήριξη που του παρείχε το εθνικό σύστημα προστασίας ανηλίκων. Έτσι, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Η συνοδεία τους σε αυτή τη μετάβαση και η εξεύρεση λύσεων που θα τους επιτρέψουν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους, εφόσον έχουν τη βούληση, αποδεικνύεται ζωτικής σημασίας. Συνολικά, οι εθελοντές θα πρέπει πάντα να διασφαλίζουν την ανοιχτή επικοινωνία, ώστε να κατανοούν τις πολύ συγκεκριμένες ανάγκες και επιθυμίες κάθε ανηλίκου, αλλά και τις πιθανές προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίζουν. Έτσι, η υποστήριξη προς τους ανηλίκους δεν θα πρέπει να τερματίζεται όταν αυτοί ενηλικιωθούν, αλλά όταν ανεξαρτητοποιηθούν, αφού αυτός είναι ο κύριος στόχος αυτής της υποστήριξης.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία τους προς την κοινωνική ένταξη

Δράση:

Προσανατολίστε το(τα) παιδί(α) κατά την πλοήγηση σε ένα άγνωστο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ποιες προκλήσεις μπορεί να αντιμετωπίσει το παιδί (τα παιδιά) σε αυτό το νέο σύστημα εκπαίδευσης/κατάρτισης; Εάν είχαν πρόσβαση σε εκπαίδευση και στο παρελθόν, πόσο διαφορετικό είναι αυτό το σύστημα διδασκαλίας από αυτό που λάμβαναν προηγουμένως; Πώς μπορείτε να τα βοηθήσετε να πλοηγηθούν σε αυτό το νέο σύστημα;

1) Σκεφτείτε τις γνώσεις σας σχετικά με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- Είστε σε θέση να εξηγήσετε πώς λειτουργεί;
- Γνωρίζετε όλο το φάσμα των ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης; Εάν όχι, είστε έτοιμοι να κάνετε έρευνα;

2) Προτείνετε να συζητήσετε και να ορίσετε ένα εκπαιδευτικό έργο με το δευτερεύον.

- Έχουν ήδη εκπαιδευτικό υπόβαθρο/ειδικές δεξιότητες;
- Ποιοι είναι οι στόχοι τους;
- Μπορείτε να τους παραπέμψετε σε έναν σύμβουλο σταδιοδρομίας;

3) Γνωρίζει ο ανήλικος πώς οι εκπαιδευτικές επιλογές είναι το πρώτο βήμα που θα τον οδηγήσει σε μια συγκεκριμένη σταδιοδρομία; Υποστηρίξτε τον ανήλικο στις διοικητικές διαδικασίες (διαδικασία εγγραφής, λήψη των απαραίτητων εγγράφων κ.λπ.).

4) Υποστηρίξτε τον ανήλικο σε ενδεχόμενες μαθησιακές δυσκολίες.

- Εάν ο ανήλικος το χρειάζεται και είναι πρόθυμος, εκτιμάτε ότι έχετε τις δυνατότητες να προσφέρετε διδασκαλία σε μαθήματα που κατέχει;
- Γνωρίζετε έναν οργανισμό ή κάποιον από το δίκτυό σας που θα μπορούσε να τον συνοδεύσει στη μαθησιακή του διαδικασία;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία τους προς την κοινωνική ένταξη

Δράση:

5) Υποστηρίξτε τον ανήλικο στη διαδικασία εκμάθησης της εθνικής γλώσσας (το γλωσσικό εμπόδιο αποτελεί πιθανό εμπόδιο στην πρόοδο της εκπαίδευσης).

- Έχετε τις δεξιότητες να διδάξετε την εθνική γλώσσα σε ομιλητές άλλων γλωσσών;
- Γνωρίζετε κάποιον οργανισμό που μπορεί να παράσχει οποιαδήποτε υποστήριξη στην εκμάθηση της γλώσσας;
- Γνωρίζετε άλλες ανεπίσημες ή μη τεχνικές εκμάθησης μιας γλώσσας που θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε από κοινού για την επίτευξη αυτού του στόχου (συζητήσεις, αναγνώσεις, ηχητικές πηγές κ.λπ.);

6) Παρακολουθήστε την εκπαιδευτική πρόοδο. Λαμβάνοντας υπόψη την απουσία των γονέων, η υποστήριξη και η ενθάρρυνση από έναν ενήλικα μπορεί να έχει πρωτόγνωρη σημασία για τον ανήλικο. Η εκπαίδευση είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την ανάπτυξη και τις προοπτικές τους. Ως εθελοντής μπορείτε να γίνετε το πρόσωπο εμπιστοσύνης στο οποίο ο ανήλικος θα αναφέρει με υπερηφάνεια την εκπαιδευτική του πρόοδο και τα επιτεύγματά του.

7) Εάν είναι δυνατόν, προετοιμάστε τη μετάβαση του ανηλίκου στην ηλικία της ενηλικίωσης.

- Δημιουργήστε τις προϋποθέσεις για μια ομαλή μετάβαση που θα τους επιτρέψει να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους όταν συμπληρώσουν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 2: Υποστήριξη των ανηλίκων στην πορεία τους προς την κοινωνική ένταξη

Αναστοχασμός:

- Ποιο ρόλο έπαιξε η εκπαίδευση/κατάρτισή σας στη δική σας κοινωνική ένταξη;
- Ποια ήταν η δική σας εμπειρία με το εκπαιδευτικό/εκπαιδευτικό σύστημα; Έχετε κάποια συμβουλή που απορρέει από τη δική σας εμπειρία;
- Τι εξαιρεί ο ανήλικος από την υποστήριξή σας στην εκπαίδευσή του; Λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες τους, ποια υποστήριξη μπορείτε να παράσχετε;
- Ποια είναι τα όρια του ρόλου σας στην εκπαίδευση του ανηλίκου;

Λέξεις-κλειδιά για την ατομική έρευνα:

επαγγελματικές δεξιότητες, δικαίωμα στην εκπαίδευση, κοινωνική ένταξη, υποστήριξη της εκπαιδευτικής προόδου.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Η μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία

- Πώς να καθοδηγήσετε και να υποστηρίξετε τον ανήλικο μέχρι την ενηλικίωση
- Τι πρέπει να γνωρίζει ο ανήλικος
- Διαπροσωπικές ικανότητες και ειδικές δεξιότητες
- Βιογραφικό, συνοδευτική επιστολή και συνέντευξη

Πληροφορίες:

Η ένταξη στην αγορά εργασίας αποτελεί κομβικό σημείο για την επιτυχή μετάβαση των ασυνόδευτων ανήλικων στην ενήλικη ζωή. Η ένταξη αυτή ενσωματώνει τη συνέχιση της διαδικασίας κοινωνικής ένταξης που ξεκίνησε μέσω της εκπαίδευσης. Η είσοδος στην αγορά εργασίας αποτελεί πρόκληση για τον καθένα, αν σε αυτό προστεθεί το γλωσσικό εμπόδιο και η παρανόηση της εθνικής εργασιακής κουλτούρας και της εθνικής εργατικής νομοθεσίας, η εμπειρία μπορεί να αποτελέσει σημαντική πρόκληση. Κάθε χώρα τείνει να έχει όχι μόνο μια ξεχωριστή εργασιακή κουλτούρα στην οποία ένα σύνολο αξιών και συμπεριφορών θεωρείται κανόνας, αλλά και συγκεκριμένα πρότυπα για τις συνοδευτικές επιστολές, τα βιογραφικά σημειώματα και τις συνεντεύξεις.

Στην πράξη, οι ανήλικοι πρέπει να συνοδεύονται στην άσκηση της σύνταξης του βιογραφικού τους σημειώματος και της συνοδευτικής επιστολής, καθώς είναι μια αρκετά απαιτητική εμπειρία για αυτούς. Η άσκηση αυτή θα πρέπει να γίνεται από κοινού για να εκπαιδεύεται ο ανήλικος και να μπορεί να αποκτήσει τις δεξιότητες που απαιτούνται για να γίνει ανεξάρτητος στη διαδικασία υποβολής αιτήσεων εργασίας. Είναι επίσης σημαντικό να τους εκπαιδεύσουμε για τις συνεντεύξεις προκειμένου να τους βοηθήσουμε να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση σε αυτή την άσκηση. Επιπλέον, οι ΑΑ πρέπει να εισαχθούν στις έννοιες των σκληρών και των ήπιων δεξιοτήτων. Πρέπει να γνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ των δύο, πρέπει να κατανοήσουν ότι δεν είναι σημαντικές μόνο οι τεχνικές δεξιότητες, αλλά και οι κοινωνικές δεξιότητες, οι προσωπικές δεξιότητες, καθώς είναι αυτές που κάνουν τη διαφορά και προσθέτουν αξία στις τεχνικές δεξιότητες. Ο εθελοντής θα πρέπει να βοηθήσει και να υποστηρίξει τον ανήλικο στο να εντοπίσει ποιες τεχνικές (hard) και ποιες διαπροσωπικές (soft) δεξιότητες έχει ήδη και σε ποιες θα πρέπει να δουλέψει, αλλά και ποιες θα ήθελε να βελτιώσει. Όλα αυτά θα πρέπει να γίνουν, όχι μόνο με στόχο την υποβολή αίτησης για εργασία, αλλά και για να αυξηθεί η αυτοεκτίμησή τους, να συνειδητοποιήσουν τις ικανότητές τους και έτσι να αποκτήσουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Η μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία

Επιπλέον, το νομικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της εργασίας στη χώρα υποδοχής πιθανότατα διαφέρει από εκείνο της χώρας καταγωγής του ανηλίκου. Αυτή η έλλειψη γνώσης των εργασιακών τους δικαιωμάτων, το γλωσσικό εμπόδιο καθώς και η επισφάλεια στην οποία ζουν, ενσωματώνουν μια σειρά από τρωτά σημεία που θέτουν τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο, και ιδιαίτερα τους ανήλικους και τους εφήβους, σε υψηλότερο κίνδυνο να πέσουν θύματα εργασιακής εκμετάλλευσης και κακοποίησης στον χώρο εργασίας. Κατά συνέπεια, είναι υπαρκτή η ανάγκη να υπενθυμίσουμε στους ΑΑ τα δικαιώματά τους ως εργαζομένων να απολαμβάνουν δίκαιες και δίκαιες συνθήκες εργασίας.

Πέρα από τις πτυχές που σχετίζονται με την εργασία, η μετάβαση στην ενηλικίωση απαιτεί επίσης την απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την ανεξάρτητη διαβίωση (π.χ. εύρεση στέγης, κατάρτιση προϋπολογισμού, συμπλήρωση φορολογικών εντύπων, καθαριότητα, μαγείρεμα, παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, πληρωμή λογαριασμών κ.λπ.)

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Η μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία

Δράση:

- 1) Συζητήστε με τον ανήλικο την ιδιαίτερη εργασιακή κουλτούρα της χώρας. Ρωτήστε τους αν έχουν οποιεσδήποτε ερωτήσεις, ανησυχίες ή φόβους.
- 2) Εξηγήστε τα συγκεκριμένα εθνικά πρότυπα για τα cover letters, τα βιογραφικά σημειώματα και τις συνεντεύξεις.
- 3) Βοηθήστε τους στη διαδικασία υποβολής αίτησης για μια θέση εργασίας:
 - Βοηθήστε τον ανήλικο στη συμπλήρωση του βιογραφικού σημειώματος
 - Βοηθήστε τον ανήλικο στη σύνταξη της συνοδευτικής επιστολής
 - Παίξτε ρόλο σε μια συνέντευξη για δουλειά με τον ανήλικο
 - Επισημάνετε τις δυνατότητες και τα δυνατά σημεία του ανήλικα:
 - Παρουσιάστε και εξηγήστε τις έννοιες των σκληρών (hard) και μαλακών (soft) δεξιοτήτων.
 - Αξιολογήστε τις διαπροσωπικές ικανότητες και ειδικές δεξιότητες του ανήλικου μέσω παιχνιδιών υποθετικών σεναρίων στα οποία ο ανήλικος πρέπει να λάβει αποφάσεις.
 - Πέρα από την αξιολόγηση μπορείτε επίσης να μοιραστείτε τις κοινωνικές δεξιότητες που έχετε εντοπίσει και να τον/την κάνετε να σκεφτεί περισσότερο γι' αυτές.
- 4) Αναδείξτε τις δυνατότητες και τα δυνατά σημεία του ανήλικου.
 - αξιολόγηση δεξιοτήτων (διαπροσωπικές ικανότητες και ειδικές δεξιότητες)
- 5) Ευαισθητοποίηση σχετικά με τα εργασιακά δικαιώματα και παροχή υποστήριξης για την εξεύρεση πληροφοριών σχετικά με το θέμα.:
 - Παρέχετε πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους της εμπλοκής σε άτυπες και παράνομες δραστηριότητες (παραοικονομία).
- 6) Παροχή συμβουλών και συμβουλών σχετικά με τον τρόπο ανεξάρτητης διαβίωσης.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 3: Η μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία

Αναστοχασμός:

- Ποιες προκλήσεις μπορεί να αντιμετωπίσει ο νεαρός ενήλικας κατά τη μετάβαση αυτή;
- Πώς μπορούν οι πολιτισμικές διαφορές να αποτελέσουν πρόκληση σε αυτή τη μετάβαση;
- Πώς ήταν η δική μου εμπειρία σε αυτή τη μετάβαση;
- Έχω κάποια συμβουλή που απορρέει από τη δική μου εμπειρία;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Η σημασία του δικτύου

- Γιατί είναι σημαντικό
- Δραστηριότητες αναψυχής και αθλήματα
- Κοινωνικοποίηση

Πληροφορίες:

Τα κοινωνικά δίκτυα εξυπηρετούν ποικίλους σκοπούς μεταξύ των οποίων υπερσχύουν η διεύρυνση του κοινωνικού κύκλου και η διαδικασία κοινωνικοποίησης. Επιπροσθέτως, επιτρέπουν στα άτομα να προωθήσουν τη δημιουργία και τη συσσώρευση κοινωνικού κεφαλαίου που είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική διαβίωση στην κοινωνία.

Κατά την άφιξή τους στην κοινωνία υποδοχής, οι ανήλικοι βρίσκονται σε μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από την ίδια την απουσία οποιουδήποτε ασφαλούς δικτύου και κοινωνικού κεφαλαίου. Ανάλογα με τον λόγο της μετανάστευσής τους, τα μόνα πρόσωπα που μπορεί να εξακολουθούν να αποτελούν το κοινωνικό τους δίκτυο βρίσκονται στη χώρα καταγωγής τους και η μοναδική σύνδεση που θα μπορούσαν ενδεχομένως να διατηρήσουν αποδεικνύεται εικονική. Έτσι, τόσο τα δίκτυα κοινωνικοποίησης όσο και το κοινωνικό κεφάλαιο αποτελούν περιουσιακά στοιχεία υποστήριξης που είναι ζωτικής σημασίας για τους ΟΑΜ ώστε, αφενός, να μειώσουν το αίσθημα απομόνωσης και, αφετέρου, να αυξήσουν την πρόσβασή τους σε πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες και τις ευκαιρίες στην κοινωνία υποδοχής.

Η συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες είναι το κλειδί για τη δημιουργία ενός κοινωνικού δικτύου και για την αύξηση του κοινωνικού κεφαλαίου, το οποίο με τη σειρά του ανοίγει το δρόμο για την κοινωνική ένταξη. Πράγματι, είτε πρόκειται για πολιτιστικές, αθλητικές ή ψυχαγωγικές δραστηριότητες, όλες έχουν τη δύναμη να φέρνουν κοντά άτομα με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο και να γεφυρώνουν διαπολιτισμικά και κοινωνικά χάσματα.

Καθώς οι συμμετέχοντες στις κοινωνικές δραστηριότητες τίθενται συνήθως σε ισότιμη βάση, οι κοινωνικές δραστηριότητες έχουν επίσης τη δυνατότητα να υπερβούν τη σχέση βοήθειας που τόσο συχνά χαρακτηρίζει τις καθημερινές αλληλεπιδράσεις του ανηλίκου (κοινωνικοί λειτουργοί, κηδεμόνες, νομική κλινική κ.λπ.). Μπορούν επίσης να προσφέρουν ένα είδος σταθερότητας και κανονικότητας στη ζωή ενός ασυνόδευτου ανηλίκου, καθώς εγκαθιδρύουν μια ρουτίνα με κάτι ευχάριστο για να προσβλέπει.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Η σημασία του δικτύου

Πέρα από την κοινωνική ένταξη, τόσο η κοινωνική στήριξη από ένα υποστηρικτικό δίκτυο όσο και η ενασχόληση με δραστηριότητες αναψυχής έχουν ευνοϊκό αντίκτυπο στην ψυχική υγεία. Πράγματι, έχουν τη δυνατότητα να εξουδετερώσουν σοβαρά συμπτώματα και διαταραχές της ψυχικής υγείας που προκαλούνται από τραυματικές εμπειρίες που βιώθηκαν κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης, και της μεταναστευτικής περιόδου επανεγκατάστασης, ιδίως το πολιτισμικό άγχος. Η αντίληψη της ύπαρξης ενός κοινωνικού δικτύου που μπορεί να βοηθήσει με τους αναγκαίους πόρους επιτρέπει στους ανηλίκους που μετανάστευσαν μόνοι τους να μειώσουν τα συμπτώματα και τις διαταραχές που σχετίζονται με το τραύμα.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Η σημασία του δικτύου

Δράση:

Promote the child(ren)'s socialisation process.

- 1) Προωθήστε και υποστηρίξτε τη συμμετοχή τους σε κοινωνικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες.
 - Τονίστε τη σημασία της συμμετοχής σε κοινωνικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες.
 - Γνωρίστε τα ενδιαφέροντα των ίδιων των νέων, ώστε να μπορέσετε να χαρτογραφήσετε τις κοινωνικές και πολιτιστικές οργανώσεις, εκδηλώσεις ή δραστηριότητες στις οποίες θα μπορούσαν αντίστοιχα να ενταχθούν, να συμμετάσχουν ή τις οποίες θα μπορούσατε να οργανώσετε εσείς.
 - Όταν είναι δυνατόν, προωθήστε την ενεργό συμμετοχή του ανηλίκου στην ερευνητική διαδικασία.
 - Παρουσιάστε τις διάφορες ευκαιρίες που αντιστοιχούν στα ενδιαφέροντα του ίδιου του ανηλίκου.
 - Διαφημίστε τυχόν κοινωνικές δραστηριότητες και κοινωνικές εκδηλώσεις που γνωρίζετε και θα μπορούσαν να ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα του ανηλίκου (αθλητικές, πολιτιστικές και διαπολιτισμικές εκδηλώσεις, ή οποιαδήποτε εκδήλωση που αποσκοπεί στην ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών του ΑΑ).
 - Εάν οι γλωσσικές δεξιότητες του ανηλίκου δεν του επιτρέπουν να κατανοήσει μια δραστηριότητα που θέλετε να παρουσιάσετε, χρησιμοποιήστε εικόνες για να απεικονίσετε την πρότασή σας.
- 2) Ανάλογα με τον ρόλο σας ως εθελοντή, οργανώστε ή προτείνετε να κάνετε δραστηριότητες μαζί.
- 3) Δώστε έμφαση σε δραστηριότητες και εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα εκτός της δομής υποδοχής για την προώθηση της ευρύτερης κοινωνικής ένταξης.
 - Σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ΜΕΑ φιλοξενούνται σε δομές υποδοχής και περνούν τον περισσότερο χρόνο τους σε αυτό το περιορισμένο περιβάλλον περιορισμένοι με τους συνομηλίκους τους.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 4: Η σημασία του δικτύου

Αναστοχασμός:

Πώς συμβάλλει η σχέση μου με τον ανήλικο στην ανάπτυξη του δικτύου του;

- Έχετε υπόψη σας ότι η σχέση σας με τον ανήλικο συμβάλλει στη διεύρυνση του κοινωνικού του δικτύου και στο κοινωνικό του κεφάλαιο.

Οικονομικός περιορισμός: Μπορώ να υλοποιήσω δραστηριότητες που δεν έχουν οικονομικό κόστος;

- Οι δραστηριότητες δεν χρειάζονται απαραίτητα συγκεκριμένο προϋπολογισμό: το τσάι, τα παιχνίδια με χαρτιά, η κουβέντα, η ακρόαση μουσικής και από τις δύο κουλτούρες, ο περίπατος στην πόλη ή σε ένα πάρκο, η ενασχόληση με κάποιο άθλημα, η επίσκεψη σε τουριστικά αξιοθέατα που είναι προσβάσιμα δωρεάν κ.λπ. επιτρέπει και στους δύο σας να περάσετε καλά και να κοινωνικοποιηθείτε δωρεάν.

Ο ανήλικος δεν εκτιμά τη δραστηριότητα που του πρότεινα;

- Λάβετε υπόψη σας ότι επειδή ο ανήλικος είπε όχι για μια δραστηριότητα μια φορά δεν σημαίνει ότι δεν θα θέλει ποτέ να την κάνει. Εξωτερικοί παράγοντες, όπως το άγχος ή απλώς το ότι νιώθει άβολα τη δεδομένη στιγμή, μπορούν εύκολα να επηρεάσουν την απροθυμία του να συμμετάσχει σε μια δραστηριότητα.

Λέξεις-κλειδιά για την ατομική έρευνα:

κοινωνικό κεφάλαιο, κοινωνική ένταξη, κοινωνικός κύκλος, αντίκτυπος των κοινωνικών δραστηριοτήτων στην ψυχική υγεία

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 5: Υποστήριξη της ατομικής ταυτότητας

- Πολιτισμός της πατρίδας και πολιτισμός χώρας υποδοχής
- Συναισθηματική ανθεκτικότητα

Πληροφορίες:

Οι ανήλικοι που έχουν μεταναστεύσει μόνοι τους βρίσκονται συχνά σε δίλημμα σχετικά με την ατομική τους ταυτότητα. Η αίσθηση της ταυτότητας ενός ατόμου είναι βαθιά συνδεδεμένη με την πολιτισμική του ταυτότητα- ως εκ τούτου, αποδεικνύεται θεμελιώδες να κατανοούν, να σέβονται και να υποστηρίζουν οι εθελοντές την κουλτούρα της UAM. Ο πολιτισμός είναι ένα σύνολο κανόνων, προτύπων και πεποιθήσεων που υπαγορεύουν τον τρόπο με τον οποίο μια ομάδα ανθρώπων αλληλεπιδρά, επικοινωνεί και σκέφτεται για τον εαυτό της μέσα σε μια δεδομένη κοινωνία.

Κατά την άφιξη στη χώρα υποδοχής οι ανήλικοι που μετανάστευσαν μόνοι τους βρίσκονται αποκομμένοι από τις πολιτιστικές τους ρίζες. Αναμένεται να αγκαλιάσουν την κουλτούρα της χώρας υποδοχής, η οποία πιθανότατα είναι αρκετά διαφορετική από τη δική τους. Η μετάβαση αυτή αποδεικνύεται δύσκολη, καθώς οι ΑΑ βιώνουν εντάσεις μεταξύ της ανάγκης να ανήκουν στην κοινωνία υποδοχής (δηλαδή να υιοθετήσουν μια στρατηγική αφομοίωσης-προσαρμογής), ενώ παράλληλα επιθυμούν να διατηρήσουν την πολιτισμική τους ταυτότητα. Οι συνθήκες αυτές δημιουργούν κάποιου είδους σύγχυση και διαταραχές ταυτότητας. Εάν η διαδικασία προσαρμογής από τον πολιτισμό καταγωγής τους σε αυτόν της κοινωνίας υποδοχής έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια της επαφής με τις παραδοσιακές αξίες και τον τρόπο ζωής, μπορεί να αφήσει ένα κενό στη ζωή των ατόμων.

Έτσι, οι ανήλικοι θα πρέπει ιδανικά να είναι σε θέση να προσαρμοστούν στην κουλτούρα της χώρας υποδοχής, ενώ παράλληλα θα πρέπει να γιορτάζουν την κουλτούρα της καταγωγής τους. Στο πλαίσιο αυτό, φαίνεται σημαντικό να παρέχεται ένα περιβάλλον στο οποίο ο ανήλικος μπορεί να συνεχίσει διάφορες πτυχές του πολιτισμού του, επιτρέποντάς του να συμμετέχει σε διασπορικές δραστηριότητες (π.χ. να γιορτάζει γιορτές από τη χώρα καταγωγής του ή να μαγειρεύει φαγητό από την πατρίδα του). Συνολικά, για να συμβιβάσουν οι ΑΑ το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον, είναι εξαιρετικά σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι επιθυμίες τους έναντι της πολιτιστικής τους ταυτότητας. Οι εθελοντές έχουν τη δυνατότητα να υποστηρίξουν τους ανήλικους στη διαδικασία εύρεσης αυτής της ισορροπίας διευκολύνοντας την ένταξή τους στην κοινωνία υποδοχής και διασφαλίζοντας παράλληλα ότι το περιβάλλον στο οποίο εξελίσσονται θα τους επιτρέψει να διατηρούν τη σύνδεση με τον πολιτισμό καταγωγής τους.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 5: Υποστήριξη της ατομικής ταυτότητας

Δράση:

Ο ρόλος του εθελοντή όσον αφορά την ατομική ταυτότητα είναι να υποστηρίξει τον ανήλικο στη διαδικασία εύρεσης ισορροπίας μεταξύ του εορτασμού του πολιτισμού καταγωγής του και του πολιτισμού της χώρας υποδοχής.

1) Να έχετε επίγνωση των δικών σας και των άλλων πολιτισμικών κανόνων, αξιών, κωδίκων συμπεριφοράς και παραδόσεων. .

2) Υποστηρίξτε τον ανήλικο στην οικοδόμηση της αυτοπεποίθησης που θα του επιτρέψει να μοιραστεί και να διδάξει στους άλλους τον πολιτισμό της καταγωγής του.

3) Να είστε περίεργοι να μάθετε για τα δικά σας πολιτιστικά πρότυπα, τις αξίες, τους κώδικες συμπεριφοράς και τις παραδόσεις του ανηλίκου.

- Καταφύγετε σε ανοιχτές ερωτήσεις (Ποιος; Τι; Πώς; Πότε;) που προσκαλούν τον άλλον να μοιραστεί πράγματα.
- Να έχετε επίγνωση ότι οι ερωτήσεις σχετικά με τον πολιτισμό του ατόμου μπορεί να ανασύρουν ανεπιθύμητες αναμνήσεις ή συναισθήματα.
- Συνδεθείτε μαζί τους μέσω μιας ανοιχτής, ακουστικής και περίεργης προσέγγισης. .
- Δημιουργήστε έναν ασφαλή χώρο που επιτρέπει τόσο τον εορτασμό της κουλτούρας της πατρίδας του ανηλίκου όσο και τη συζήτηση σχετικά με τις πιθανές προκλήσεις που αντιμετωπίζει όσον αφορά την πολιτιστική του ταυτότητα.
- Συζητήστε μαζί τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ των δύο πολιτισμών.

4) Μοιραστείτε τον πολιτισμό της χώρας υποδοχής μέσω εορτασμών, φαγητού, μουσικής, εικαστικών τεχνών, παραστατικών τεχνών, φαγητού, λογοτεχνίας, αθλητισμού κ.λπ.

Να έχετε επίγνωση ότι ορισμένες πτυχές του πολιτισμού της χώρας υποδοχής μπορεί να συγκρούονται με ορισμένες πολιτιστικές πρακτικές του ανηλίκου.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 5: Υποστήριξη της ατομικής ταυτότητας

Αναστοχασμός:

- Πώς εκπροσωπώ τον εαυτό μου στον δικό μου πολιτισμό; Πώς αναπαριστά τον εαυτό του ο ανήλικος στη δική του κουλτούρα;
- Πόσο διαφορετικοί είναι οι δύο πολιτισμοί (π.χ: κουλτούρα του "εγώ" έναντι της κουλτούρας του "εμείς"- κουλτούρες με ατομικό έναντι συλλογικό προσανατολισμό); Μπορώ να εντοπίσω διακριτικά και κοινά χαρακτηριστικά μεταξύ των δύο πολιτισμών;
- Ποιες είναι οι προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίσει ο ανήλικος όσον αφορά τον εθνικό πολιτισμό;
- Πώς μπορούν οι πολιτισμικές διαφορές να επηρεάσουν την ευημερία του ανηλίκου;
- Ποια είναι η σημασία της κοινωνικοποίησης στην υποστήριξη της ατομικής ταυτότητας;

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 6: Ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων

- Όρια και ευθύνες
- Πότε να ενεργείτε και πότε όχι
- Πώς να υποστηρίξετε τον ανήλικο

Πληροφορίες:

Είτε στη χώρα καταγωγής τους είτε κατά τη διάρκεια του ταξιδιού εξορίας τους, πολλοί ΑΑ έγιναν μάρτυρες ή βίωσαν μια σειρά από αγχωτικά και τραυματικά γεγονότα σε κάποιο χαοτικό περιβάλλον. Πράγματι, εκτός από τον αποχωρισμό από την οικογένεια και το δίκτυο υποστήριξής τους, αυτές οι ενοχλητικές εμπειρίες περιλαμβάνουν σωματική ή σεξουαλική κακοποίηση, πόλεμο, αναγκαστική στρατολόγηση, διώξεις, τραυματισμούς ή θάνατο αγαπημένων προσώπων, παραμέληση, εκμετάλλευση και εξαναγκασμό, έλλειψη πρόσβασης στην απόλαυση των κοινωνικοοικονομικών δικαιωμάτων τους, μεταξύ των οποίων βασικές ανάγκες (τροφή, νερό, στέγη), εκπαίδευση, ιατρική περίθαλψη, κράτηση, απαγωγή, επικίνδυνα μέσα μεταφοράς και μια γενική αβεβαιότητα για το μέλλον τους.

Επιπλέον, η περίοδος μετεγκατάστασης μετά τη μετανάστευση δημιουργεί επίσης στρεσογόνες εμπειρίες για τους ΑΑ. Αυτές μπορεί να οφείλονται στην αβεβαιότητα για το μέλλον τους, στην πρόκληση της ενσωμάτωσης και της προσαρμογής σε μια νέα κοινωνία, στις καθημερινές δυσκολίες που προκαλεί το γλωσσικό εμπόδιο και στην προσαρμογή σε ένα νέο εκπαιδευτικό σύστημα και κοινωνικό περιβάλλον.

Όλα τα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω αποτελούν σημαντικούς παράγοντες κινδύνου για κακή έκβαση της ψυχικής υγείας. Η επιβάρυνση από ψυχιατρικές διαταραχές και συμπτώματα που βιώνουν οι ΑΑ κυμαίνεται από προβλήματα συμπεριφοράς έως διαταραχές μετατραυματικού στρες (PTSD), πολιτισμικό στρες, άγχος και κατάθλιψη. Πρόκειται για σοβαρά ζητήματα ψυχικής υγείας και ψυχικές ασθένειες που απαιτούν επαρκή επαγγελματική φροντίδα ψυχικής υγείας.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 6: Ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων

Εκτός από την απαραίτητη επαγγελματική υποστήριξη, η ψυχοκοινωνική υποστήριξη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ψυχικής ευεξίας και της ανθεκτικότητας. Ως εθελοντής μπορείτε να συμβάλλετε στην ψυχοκοινωνική υποστήριξη των ΑΑ. Η υποστήριξη αυτή μπορεί να προσφερθεί μέσω της προώθησης και της οργάνωσης καθημερινών δραστηριοτήτων (π.χ. κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες ή σχολικές δραστηριότητες).

Όπως αναφέρεται στην ενότητα "Η σημασία ενός δικτύου", οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και η καλλιέργεια της αίσθησης της κοινότητας μειώνουν τα αισθήματα απομόνωσης που επιδεινώνουν τις ψυχικές διαταραχές που βιώνουν οι ανήλικοι. Επιπλέον, με τη συμμετοχή σε ψυχαγωγικές δραστηριότητες, ο ανήλικος αναπτύσσει (αναπτύσσουν) χρήσιμες ικανότητες και πόρους για την αντιμετώπιση συναισθηματικών, κοινωνικών και πρακτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει στην καθημερινή του ζωή.

Για περισσότερες πληροφορίες και πόρους σχετικά με την ψυχοκοινωνική υποστήριξη επισκεφθείτε τον ακόλουθο δικτυακό τόπο: <https://comhlamh.org/working-for-a-better-world-sustaining-civic-engagement/>.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 6: Ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων

Δράση:

Γενικά, σε κάθε αλληλεπίδραση με τον ανήλικο, θα πρέπει πάντα να εξετάζετε τους πιθανούς κινδύνους βλάβης που ενέχει και να βεβαιώνεστε ότι δεν τους εκθέτετε. Να θυμάστε ότι θέλετε πάντα να ενεργείτε προς το συμφέρον του ανηλίκου.

- 1) Εξετάστε τον δικό σας ρόλο ως εθελοντή, τον σκοπό σας και την προσέγγισή σας στη συγκεκριμένη κατάσταση. Ρωτήστε τον οργανισμό υποδοχής ποια είναι η προσέγγισή του στην ψυχολογική υποστήριξη.
- 2) Δεν είστε επαγγελματίας στην παροχή ψυχολογικής υποστήριξης. Μπορείτε όμως να συνεισφέρετε στην ψυχολογική υποστήριξη του ανηλίκου με τα εξής μέσα :
 - (α) ξεκινώντας μια συζήτηση που αποσκοπεί στη μείωση του στίγματος της συμβουλευτικής με έναν επαγγελματία ψυχικής υγείας, προσπαθώντας παράλληλα να έχετε μια πολιτισμική κατανόηση της ψυχικής υγείας.
 - (β) υποστηρίζοντας και συνοδεύοντάς τους στη διαδικασία λήψης κάποιας ψυχολογικής υποστήριξης από εξειδικευμένο επαγγελματία (όταν και εφόσον είναι δυνατόν, υποστηρίξτε την πρόσβαση του ανηλίκου σε μια ολιστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ψυχικής υγείας.
 - (γ) εισάγοντας τους νέους σε απλές τεχνικές που προάγουν την αντίδραση χαλάρωσης από το σώμα και ανακουφίζουν από το άγχος, τεχνικές βαθιάς αναπνοής, σωματικές διατάσεις και καθοδηγούμενο διαλογισμό.
 - (δ) φροντίζοντας να δημιουργηθεί ένας ασφαλής χώρος όπου οι νέοι μπορούν να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι, να τους ακούνε και να εκφράζουν τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους (η επικοινωνία, η προσοχή και η ενσυναίσθηση είναι το κλειδί για αυτό).
 - (ε) παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης μέσω της υλοποίησης καθημερινών δραστηριοτήτων.

Πώς επιλέγετε ποια δραστηριότητα θα υλοποιήσετε και πότε;

 - Για κάθε δραστηριότητα που θέλετε να υλοποιήσετε σκεφτείτε ποια είναι τα οφέλη που μπορεί δυνητικά να αποφέρει στον ανήλικο στο πλαίσιο της ψυχοκοινωνικής του ευημερίας.
 - Σκεφτείτε πώς μπορείτε να συνδέσετε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα με μια άλλη. Επεκτείνοντας αυτή που κάνατε προηγουμένως, μπορείτε να εδραιώσετε τον αντίκτυπό τους στον ανήλικο που συμμετέχει.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 6: Ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων

Αναστοχασμός:

- Πώς ορίζω το συμφέρον του ανηλίκου;
- Ποια είναι τα οφέλη της εθελοντικής μου εργασίας στην ψυχολογική ευημερία του ανηλίκου, στη διαδικασία ανάπτυξης και κοινωνικοποίησής του;
- Ποιες είναι οι προσδοκίες του ανηλίκου από εμένα όσον αφορά την ψυχολογική του υποστήριξη; Μπορώ να ανταποκριθώ στις προσδοκίες τους; Ποια είναι τα δικά μου όρια;
- Γιατί είναι σημαντική η αυτοφροντίδα; Πώς ορίζω την αυτοφροντίδα; Ποιες είναι οι κόκκινες σημαίες που εκφράζουν τη συναισθηματική μου εξάντληση;

Λέξεις-κλειδιά για την ατομική έρευνα:

ολιστική προσέγγιση της ψυχικής υγείας- διαταραχή μετατραυματικού στρες (PTSD)- ψυχοκοινωνική υποστήριξη- τεχνικές αυτοφροντίδας- προσέγγιση με βάση το τραύμα.

Περιεχόμενο κατάρτισης

Μάθημα 6: Ψυχολογική υποστήριξη των ανηλίκων

Ερωτήσεις για αυτοαξιολόγηση

- Είμαι έτοιμος να καθοδηγήσω τον ανήλικο όταν αντιμετωπίζει γραφειοκρατικά και πολιτισμικά ζητήματα;
- Είμαι έτοιμος να υποστηρίξω τον ανήλικο στην πορεία κοινωνικής ένταξής του, ιδίως όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση;
- Αισθάνομαι έτοιμος να συνοδεύσω τον ανήλικο κατά τη μετάβασή του από την εκπαίδευση στην εργασία;
- Είμαι σε θέση να προωθήσω τη συμμετοχή του ανηλίκου σε δραστηριότητες που αυξάνουν το δίκτυό του;
- Είμαι σε θέση να υποστηρίξω τον ανήλικο στην έκφραση της ατομικής του ταυτότητας;
- Γνωρίζω πώς να αντιμετωπίσω την ψυχολογική υποστήριξη του ανηλίκου; Πώς μπορώ να συμβάλω στην ψυχοκοινωνική τους υποστήριξη;
- Γνωρίζω πότε πρέπει να δράσω και πότε να ζητήσω επαγγελματική υποστήριξη;